

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל')

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת אחרי תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

1 ואין ציל חדשים בישינם. פסק למכור לו ישינם ולא יערב בהן חדשים שהישינם יבישין
2 וערשין קמח ויתר מן החרשים. מפני שבשביחיה. קשה משבחי את הרך לפיכך פסק עמו
3 רך מערבין לו קמח קשה כרף ולא רך בקשה פסק עמו קשה רלא יערב בו את
4 הרך וכן אין צריך לומר חדשים בישינם ודוק אבל ישינים בחדשים שפיר דמי: אין מערבין
5 שמיר יין ביון. במוקדא מפרש ליה: יתקבנו בתורת

6 פרטתה פרוטה: אלא איכא חידושי. לכל אהר
7 ואחד מןו בשום מערבין בו: ולא לתר. מוקבט
8 ביחד ואף על פי שמודיעו: לפי שאינו יאקחו
9 אלא לרבות. ולמכור בתורת: פקוס שנתנו להטיל
10 מים ביון יסילו. דכדון שנתנו אין כאן בעת שנתנו
11 היינו בחוקת הית: דמתי נוטל ממשש יונתו וכו'.
12 שהטיל וידעין בו שלא ידלו שוחותיו ומכין אדם
13 הרבה לקח ובחוקת פן לקוח: מנדה. אוצר
14 שאנונין בו בחבוקא גוה. הוא שישנין וחריץ בו
15 את התבואה ודרך התגר לקנות מבגלי בתים
16 בשעת הגורן והלכסיס למנדה שלה: שלא יתבון
17 יערב. ולחריצי קול לקנות הרוב ממקום משוכח
18 לערב בו ממקום אחר ושכניו כסורין שכל
19 הפירות מאותו מקום: גמ' ת"ר אין צריך לומר
20 הדיעות מארבע. סאב פסלע וישנות משלש.
21 סאב פסלע דאין פסלע: הדיעות בשנתה
22 דהואיל ובחוקת ישנות מוכרן נמצא מאנה
23 ומכר לו וזולת בתורת: יקרות: אלא אפי' הדיעות
24 משלש וישנות מארבע אין מערבין. ואע"פ
25 שהתנות יקרות מותן: מפני שאדם רוצה לישינן.
26 מפני שעילוי דמיהן של הדיעות אקן מפני שכן
27 טובות בישינת אלא שאדם רוצה לישינן ודך
28 שפסק עמו על לגמנא בוכר וקטט כל לשון הדיעות
29 אסור לערב בהן חרשות ואפי' משולות בדמים
30 עמא אקריה. זאת אומרת כל עמא כמו דהא
31 באמת תלך. מוקבט טעם למילתי מפני
32 שמשכית ואין לגמנא בוכר וקטט כל לשון הדיעות
33 באמת ש"מ כל חיוב דמני באמת הלכה ואין
34 לחס ולגמנא בוכר: וכן היתות שני
35 דמשכיתו שחסיסין לו עם זה ונעשית טעם אהר
36 אבל לאחר היתות שכבר קלט של אין חרוד
37 ונעמנו אין משכיתו אלא פוגמה: דיעו. הכל
38 יודיעם שהחוקר לערב בכר' הנעשים. שאדם
39 טובע קודם שילקחו ויכול להבחין שנתערב בו
40 והוא מוקבטני סיא. ומפליג בין הדיעו ללא
41 הדיעו מפלל דרישא דקתני אבל נתון לו את
42 שמקרו אע"ג דלא אודיעה של אפש. מן
43 ששקפה אמש וטעורו השקמרים אין מערבין אותו
44 ביון שקפה היום ששמי יין זה מקלמלון יין
45 אחר: אבל נתון הוא לו את שקרו. של מין עצמו
46 ויום ואמש ולא דוקא ודא הדין ליום ויום עמינא
47 תבית אלא אורחא ומילתא נקט דסתם יום
48 ואמש משתי תבית השופה יין: כל דכר היכלול
49 הנוקב בנחת מבילי אבלי כלי שלא יתערבו בו

הדרין ערך הזהב

1 ומתיר דברך הנמנעם: ואין מערבין שמיר יין ביון אבל נתון לו את שמיריו (כו'): והוא אמרת
2 ורישא אין מערבין כלל וכי תימא מאי נתון לו את שמיריו דקא מודע ליה הא מוקתני
3 סיפא לא ימכרנו בתנות אלא א"כ מודיעו ולא לתנר אע"פ שמודיעו מכלל דרישא אע"ג
4 דלא מודע ליה אמר רב יהודה ה"ק אין מערבין שמרים של אמש בשל יום ולא של יום
5 בשל אמש אבל נתון לו את שמיריו תניא נמי הכי רבי יהודה אומר השופה יין להכריזו
6 ה"ו לא יערב של אמש בשל יום ולא של יום בשל אמש אבל מערב של אמש בשל
7 אמש ושל יום בשל יום: מי שנתערב מים בינו ה"ו לא ימכרנו בתנות אלא א"כ מודיעו
8 וכו': רבא איתרו ליה תמרא מנוגה מפניה א"ל תורב בסטיה שקריה להיתותא א"ל
9 אבוי והא אנן נתון ולא לתנר אע"פ שמודיעו א"ל מונא דירי מידע דיעו וכי תימא דמני
10 ובתייליה ומבזון ליה א"כ אין לדבר סוף: מקום שנהגו להטיל מים ביון ויטילו וכו': תנא
11 להקניא לשלש ולרביעי אמר רב ובין היתות שנו: מתני' רבי יהודה אומר לא יחלק
12 תהניני קלויות ואגוזין לתנוקות מפני שהוא מרגילן לבא אצלו ותקמיום מתירין ולא יפחות
13 את השער והכ"א זכור לטוב לא יבור את התריסין דברי אבא שאול ותקמיום מתירין
14 וזורים שלא יבור מעל פי מגורה שאינו אלא כגונב את העין אין מפרנסין לא את האדם
15 ולא את הבהמה ולא את הפלים: גמ' מאי טעמיהו דרבנן דאמר ליה אנא מפליגנא
16 אמנונין ואת פלוגי שסיקין: ולא יפחות את השער והכ"א זכור לטוב וכו': מאי טעמא דרבנן
17 משום

1 ואין ציל חדשים בישינם. פסק למכור לו ישינם ולא יערב בהן חדשים שהישינם יבישין
2 וערשין קמח ויתר מן החרשים. מפני שבשביחיה. קשה משבחי את הרך לפיכך פסק עמו
3 רך מערבין לו קמח קשה כרף ולא רך בקשה פסק עמו קשה רלא יערב בו את
4 הרך וכן אין צריך לומר חדשים בישינם ודוק אבל ישינים בחדשים שפיר דמי: אין מערבין
5 שמיר יין ביון. במוקדא מפרש ליה: יתקבנו בתורת

6 פרטתה פרוטה: אלא איכא חידושי. לכל אהר
7 ואחד מןו בשום מערבין בו: ולא לתר. מוקבט
8 ביחד ואף על פי שמודיעו: לפי שאינו יאקחו
9 אלא לרבות. ולמכור בתורת: פקוס שנתנו להטיל
10 מים ביון יסילו. דכדון שנתנו אין כאן בעת שנתנו
11 היינו בחוקת הית: דמתי נוטל ממשש יונתו וכו'.
12 שהטיל וידעין בו שלא ידלו שוחותיו ומכין אדם
13 הרבה לקח ובחוקת פן לקוח: מנדה. אוצר
14 שאנונין בו בחבוקא גוה. הוא שישנין וחריץ בו
15 את התבואה ודרך התגר לקנות מבגלי בתים
16 בשעת הגורן והלכסיס למנדה שלה: שלא יתבון
17 יערב. ולחריצי קול לקנות הרוב ממקום משוכח
18 לערב בו ממקום אחר ושכניו כסורין שכל
19 הפירות מאותו מקום: גמ' ת"ר אין צריך לומר
20 הדיעות מארבע. סאב פסלע וישנות משלש.
21 סאב פסלע דאין פסלע: הדיעות בשנתה
22 דהואיל ובחוקת ישנות מוכרן נמצא מאנה
23 ומכר לו וזולת בתורת: יקרות: אלא אפי' הדיעות
24 משלש וישנות מארבע אין מערבין. ואע"פ
25 שהתנות יקרות מותן: מפני שאדם רוצה לישינן.
26 מפני שעילוי דמיהן של הדיעות אקן מפני שכן
27 טובות בישינת אלא שאדם רוצה לישינן ודך
28 שפסק עמו על לגמנא בוכר וקטט כל לשון הדיעות
29 אסור לערב בהן חרשות ואפי' משולות בדמים
30 עמא אקריה. זאת אומרת כל עמא כמו דהא
31 באמת תלך. מוקבט טעם למילתי מפני
32 שמשכית ואין לגמנא בוכר וקטט כל לשון הדיעות
33 באמת ש"מ כל חיוב דמני באמת הלכה ואין
34 לחס ולגמנא בוכר: וכן היתות שני
35 דמשכיתו שחסיסין לו עם זה ונעשית טעם אהר
36 אבל לאחר היתות שכבר קלט של אין חרוד
37 ונעמנו אין משכיתו אלא פוגמה: דיעו. הכל
38 יודיעם שהחוקר לערב בכר' הנעשים. שאדם
39 טובע קודם שילקחו ויכול להבחין שנתערב בו
40 והוא מוקבטני סיא. ומפליג בין הדיעו ללא
41 הדיעו מפלל דרישא דקתני אבל נתון לו את
42 שמקרו אע"ג דלא אודיעה של אפש. מן
43 ששקפה אמש וטעורו השקמרים אין מערבין אותו
44 ביון שקפה היום ששמי יין זה מקלמלון יין
45 אחר: אבל נתון הוא לו את שקרו. של מין עצמו
46 ויום ואמש ולא דוקא ודא הדין ליום ויום עמינא
47 תבית אלא אורחא ומילתא נקט דסתם יום
48 ואמש משתי תבית השופה יין: כל דכר היכלול
49 הנוקב בנחת מבילי אבלי כלי שלא יתערבו בו

הדרין ערך הזהב

1 ומתיר דברך הנמנעם: ואין מערבין שמיר יין ביון אבל נתון לו את שמיריו (כו'): והוא אמרת
2 ורישא אין מערבין כלל וכי תימא מאי נתון לו את שמיריו דקא מודע ליה הא מוקתני
3 סיפא לא ימכרנו בתנות אלא א"כ מודיעו ולא לתנר אע"פ שמודיעו מכלל דרישא אע"ג
4 דלא מודע ליה אמר רב יהודה ה"ק אין מערבין שמרים של אמש בשל יום ולא של יום
5 בשל אמש אבל נתון לו את שמיריו תניא נמי הכי רבי יהודה אומר השופה יין להכריזו
6 ה"ו לא יערב של אמש בשל יום ולא של יום בשל אמש אבל מערב של אמש בשל
7 אמש ושל יום בשל יום: מי שנתערב מים בינו ה"ו לא ימכרנו בתנות אלא א"כ מודיעו
8 וכו': רבא איתרו ליה תמרא מנוגה מפניה א"ל תורב בסטיה שקריה להיתותא א"ל
9 אבוי והא אנן נתון ולא לתנר אע"פ שמודיעו א"ל מונא דירי מידע דיעו וכי תימא דמני
10 ובתייליה ומבזון ליה א"כ אין לדבר סוף: מקום שנהגו להטיל מים ביון ויטילו וכו': תנא
11 להקניא לשלש ולרביעי אמר רב ובין היתות שנו: מתני' רבי יהודה אומר לא יחלק
12 תהניני קלויות ואגוזין לתנוקות מפני שהוא מרגילן לבא אצלו ותקמיום מתירין ולא יפחות
13 את השער והכ"א זכור לטוב לא יבור את התריסין דברי אבא שאול ותקמיום מתירין
14 וזורים שלא יבור מעל פי מגורה שאינו אלא כגונב את העין אין מפרנסין לא את האדם
15 ולא את הבהמה ולא את הפלים: גמ' מאי טעמיהו דרבנן דאמר ליה אנא מפליגנא
16 אמנונין ואת פלוגי שסיקין: ולא יפחות את השער והכ"א זכור לטוב וכו': מאי טעמא דרבנן
17 משום

1 וצ"ל חדשים בישינם. פסק למכור לו ישינם ולא יערב בהן חדשים שהישינם יבישין
2 וערשין קמח ויתר מן החרשים. מפני שבשביחיה. קשה משבחי את הרך לפיכך פסק עמו
3 רך מערבין לו קמח קשה כרף ולא רך בקשה פסק עמו קשה רלא יערב בו את
4 הרך וכן אין צריך לומר חדשים בישינם ודוק אבל ישינים בחדשים שפיר דמי: אין מערבין
5 שמיר יין ביון. במוקדא מפרש ליה: יתקבנו בתורת
6 פרטתה פרוטה: אלא איכא חידושי. לכל אהר
7 ואחד מןו בשום מערבין בו: ולא לתר. מוקבט
8 ביחד ואף על פי שמודיעו: לפי שאינו יאקחו
9 אלא לרבות. ולמכור בתורת: פקוס שנתנו להטיל
10 מים ביון יסילו. דכדון שנתנו אין כאן בעת שנתנו
11 היינו בחוקת הית: דמתי נוטל ממשש יונתו וכו'.
12 שהטיל וידעין בו שלא ידלו שוחותיו ומכין אדם
13 הרבה לקח ובחוקת פן לקוח: מנדה. אוצר
14 שאנונין בו בחבוקא גוה. הוא שישנין וחריץ בו
15 את התבואה ודרך התגר לקנות מבגלי בתים
16 בשעת הגורן והלכסיס למנדה שלה: שלא יתבון
17 יערב. ולחריצי קול לקנות הרוב ממקום משוכח
18 לערב בו ממקום אחר ושכניו כסורין שכל
19 הפירות מאותו מקום: גמ' ת"ר אין צריך לומר
20 הדיעות מארבע. סאב פסלע וישנות משלש.
21 סאב פסלע דאין פסלע: הדיעות בשנתה
22 דהואיל ובחוקת ישנות מוכרן נמצא מאנה
23 ומכר לו וזולת בתורת: יקרות: אלא אפי' הדיעות
24 משלש וישנות מארבע אין מערבין. ואע"פ
25 שהתנות יקרות מותן: מפני שאדם רוצה לישינן.
26 מפני שעילוי דמיהן של הדיעות אקן מפני שכן
27 טובות בישינת אלא שאדם רוצה לישינן ודך
28 שפסק עמו על לגמנא בוכר וקטט כל לשון הדיעות
29 אסור לערב בהן חרשות ואפי' משולות בדמים
30 עמא אקריה. זאת אומרת כל עמא כמו דהא
31 באמת תלך. מוקבט טעם למילתי מפני
32 שמשכית ואין לגמנא בוכר וקטט כל לשון הדיעות
33 באמת ש"מ כל חיוב דמני באמת הלכה ואין
34 לחס ולגמנא בוכר: וכן היתות שני
35 דמשכיתו שחסיסין לו עם זה ונעשית טעם אהר
36 אבל לאחר היתות שכבר קלט של אין חרוד
37 ונעמנו אין משכיתו אלא פוגמה: דיעו. הכל
38 יודיעם שהחוקר לערב בכר' הנעשים. שאדם
39 טובע קודם שילקחו ויכול להבחין שנתערב בו
40 והוא מוקבטני סיא. ומפליג בין הדיעו ללא
41 הדיעו מפלל דרישא דקתני אבל נתון לו את
42 שמקרו אע"ג דלא אודיעה של אפש. מן
43 ששקפה אמש וטעורו השקמרים אין מערבין אותו
44 ביון שקפה היום ששמי יין זה מקלמלון יין
45 אחר: אבל נתון הוא לו את שקרו. של מין עצמו
46 ויום ואמש ולא דוקא ודא הדין ליום ויום עמינא
47 תבית אלא אורחא ומילתא נקט דסתם יום
48 ואמש משתי תבית השופה יין: כל דכר היכלול
49 הנוקב בנחת מבילי אבלי כלי שלא יתערבו בו

בבא מציעא. איזהו נשך - פרק חמישי דף סא עמוד א - מתוך מהדרות "אבן ישראל - שטיינזולץ"
תוספות

אם אינו ענין לנשך כסף שכבר נאמר לא תישך כסף ואילו אי לא כתב אלא לא תישך
לנשך כסף אוכל חיי דיעונו נשך כסף ואוכל ואי כתב לא תישך לאוצר נשך
אוכל חיי דיעונו נמי רבי גמול אוכל באם ענין נשך אוכל אתי לגיש ונשך כל דבר
אתי לאוקמי נשך בגמולה באם ענין נשך ללוה ותיקא גיש מופנה פקדים הוינו דקאמר

ענין כסף פניו. שעובר אף בלא שני של רשות. ת"ל. בלוה נשך כסף אם אינו ענין
לנשך לחיוב על לאו של נשך שזכי בקב נאמר בראש המקרא לא תישך וכספו נאמר
כל דבר אשר ישך תהיה ענין לרבות כסף והשקא דשמעינן מלא תישך בין כסף ביודך
אוכל איתורה תרויהו נשך כסף ונשך אוכל לחיוב את הלוה על לאו של רבת על שניהו:

1 או לי. שעובר על שני לאויי בין בכסף ובין
2 באוכל אלא לזה דבימי אשר לא נשך באוכל
3 ולא רבות בכסף צריכי קרא. למיגרמו בגמולה מן
4 הלוה וכוונתו חכימי דתקומתו ואולי: בראשית
5 נשך קרי אכסף ומרבית באוכל: וקא תנא שמי
6 נאמר קאמר. ומגורה שוה נפקא ליה ודחיבי פליג
7 אמריא אתנא ונאמר דמנפיקו ליה: הכי קאמר
8 תנא אילו לא נאמר קרא. בדרך הנשבע
9 בעינים א"ע'ם כן הוייהו למיגרמו בגמולה
10 והשקא גזירה שוה לא צריך להכי: למה לי לא
11 בריית לא בגמול בו'. ילמרו זה מזה כשבוכל
12 חסרין ממון בשמחת את ברייהו: ואפילו בילה
13 אשר רחמיא. וגזר עליו שלא יתנוו ובליה
14 למיגרמו חידוש הוא שיהודשה תורה בו: ולא
15 שאסר לחסר את חסרו בדרך אמרת דתקא
16 אוקרה לזה לא משום דתוסף הוא: מתי
17 בלא פסעתייה. אונאה לא ידעי ביה גזל על
18 ברהייה שקלל תמרי רבית דפסעתי. נתנו לו
19 שבו אין דרך מוסר ויפסקי. תאמר באונאה
20 שהיא דרך מוסר ויפסקי חסד בני צריכי
21 לחפץ וקנין מותר משווה לא לבזבז בגזל
22 ויתיה פספק. דבי פרקת מה לרביית שבו חידוש
23 תאמר בגזל אונאה תוכיח מה לאונאה שבו לא
24 ידע ומדיל תאמר בגזל דידע ואיכא למיגר
25 הימנאש ומדיל רבית תוכיח ותיח חסד
26 השוה שבהו שפחסורו ממון אף אני אבאי גזל
27 לבזבז שבו שבו. ולא תפקא ליהיה אמיתא
28 ליה

29 **קררי** כסף כאל תתנוו ונשך ובמרבית. והני
30 בפ' דע"ז דף כ' ופ' ר"ה (אחי) ופרק כל
31 שקעה (פסחים דף כא ושם ר"ה ליכתב) ופרק כל
32 הכשר (חולין דף קיד ושם ר"ה לא לגר אשר
33 בשעריך תתנהו ואקבלה או מבזר לכבדי ויריש
34 לגר תתנהו ומבזר תתנהו ומבזר לכבדי ואפילו
35 מאן פדילגי היינו שמות דרבותי או לחתול ואת
36 בפ' קדוהושין (לו: ושם) לא בעו רבנן למדרש
37 ר' יוסי הגלילי מפני שיהי תוסף ויהיה תוסף
38 והדרת פני זמן וירל משום דתן מפני מישב
39 אוהדרת ולא תוסף אפני זמן וקא דאמר תתם
40 ורבנן אי כתיב מפני שיהי תוסף ויהיה תוסף
41 והדרת פני זמן כדאמרת היינו משום דאין על
42 ברהיך אמרת הכי וקא דאמר בכרך הויאנו לו
43 (ויטא דף נג. ושם) ר' שאהו לא מקראתו לתם
44 הברע שאת ארוך מירי משוקדים וקב לא אמר
45 דקאי אפילו ואצלתה היינו משום דקבא ביוק
46 דקאי על כרחך נשך אכספק אמרת דה' ארביט
47 וכוין דקאי רבית אוכלת מנון כן נשך קאי אוכלת
48 וכן תתנהו כן אבל תך חשב דלמא לא קימי
49 אלא אצילת לבד או אלרע או אתי ותתנא פרק
50 שני דקוחים (ברו דף) ולקח בחתן מן הדם

51 **אם אינו ענין לנשך כסף שהרי כבר נאמר לא**
52 **תישך לאחוד תהוו ענין לרבות כסף אין לי אלא**
53 **בלוה בגמולה מנין נאמר נשך בלוה ונאמר נשך**
54 **בגמולה מה נשך האמור בלוה לא חלקת בו בין**
55 **בכסף בין באוכל בין הנשך בין ברבית אף נשך**
56 **האמור בגמולה לא תחלוק בו בין בכסף בין באוכל**
57 **בין הנשך בין ברבית מנין לרבות כל דבר ת"ל נשך**
58 **כל דבר אשר ישך רכינא אמר לא נשך באוכל ולא**
59 **רבית בכסף צריכי קרא דאי פתיב את כסףך לא**
60 **תתנו לו הנשך ואכףך במרבית בראשית השקא**
61 **דרכיב את כסףך לא תתנו לו הנשך ובמרבית לא**
62 **תתנו ואכףך קרי ביה הכי את כסףך לא תתנו לו**
63 **הנשך ובמרבית ובנשך ובמרבית לא תתנו אכףך**
64 **והא תנא נאמר נאמר קאמר הכי קאמר אילו לא**
65 **נאמר קרא הוייהו אומר גזירה שוה עשוי שנקאמר**
66 **קרא ו"ש לא צריך אלא גזירה שוה למה לי לנשך**
67 **כל דבר אשר ישך דלא כתב בגמולה אמר רבא**
68 **למה לי דכתב רחמיא לאו ברבית לאו בגזל לאו**
69 **באונאה צריכי דאי כתב רחמיא לאו ברבית משום**
70 **דחידוש הוא ואפילו בלוה אסתה רחמיא ויא כתב**
71 **רחמיא לאו בגזל משום דבעל ברהייה אכל אונאה**
72 **איכא ולא ויא כתב רחמיא לאו במימנא משום**
73 **דלא דעו וקחיל קרא מתיקא לא אתנא ויתיה תרא**

1 **אם אינו ענין לנשך כסף שהרי כבר נאמר לא**
2 **תישך לאחוד תהוו ענין לרבות כסף אין לי אלא**
3 **בלוה בגמולה מנין נאמר נשך בלוה ונאמר נשך**
4 **בגמולה מה נשך האמור בלוה לא חלקת בו בין**
5 **בכסף בין באוכל בין הנשך בין ברבית אף נשך**
6 **האמור בגמולה לא תחלוק בו בין בכסף בין באוכל**
7 **בין הנשך בין ברבית מנין לרבות כל דבר ת"ל נשך**
8 **כל דבר אשר ישך רכינא אמר לא נשך באוכל ולא**
9 **רבית בכסף צריכי קרא דאי פתיב את כסףך לא**
10 **תתנו לו הנשך ואכףך במרבית בראשית השקא**
11 **דרכיב את כסףך לא תתנו לו הנשך ובמרבית לא**
12 **תתנו ואכףך קרי ביה הכי את כסףך לא תתנו לו**
13 **הנשך ובמרבית ובנשך ובמרבית לא תתנו אכףך**
14 **והא תנא נאמר נאמר קאמר הכי קאמר אילו לא**
15 **נאמר קרא הוייהו אומר גזירה שוה עשוי שנקאמר**
16 **קרא ו"ש לא צריך אלא גזירה שוה למה לי לנשך**
17 **כל דבר אשר ישך דלא כתב בגמולה אמר רבא**
18 **למה לי דכתב רחמיא לאו ברבית לאו בגזל לאו**
19 **באונאה צריכי דאי כתב רחמיא לאו ברבית משום**
20 **דחידוש הוא ואפילו בלוה אסתה רחמיא ויא כתב**
21 **רחמיא לאו בגזל משום דבעל ברהייה אכל אונאה**
22 **איכא ולא ויא כתב רחמיא לאו במימנא משום**
23 **דלא דעו וקחיל קרא מתיקא לא אתנא ויתיה תרא**
24 **ומתיתי הי ויתיה לא לכתוב רחמיא לאו ברבית ויתיה ויתיה**
25 **מדעת תאמר ברבית דמדעתיה לא לכתוב רחמיא לאו באונאה ויתיה**
26 **מתנדב שבו אין דרך מוסר ומימנא אלא לא לכתוב רחמיא לאו בגזל ויתיה ומתנדב**
27 **דמאי פרכת מה לרבות שבו חידוש אונאה תוכיח מה לאונאה שבו לא ידע וקחיל**
28 **רבית תוכיח ויהו הדין לא ראי זה פראי זה ולא ראי זה הצד השוה**
29 **שבין שבו גזילו אף אני אבאי גזל אמרי הכי נמי אלא לאו בגזל למה לי לבזבז**
30 **שכר שכיר בזבז שכר שכיר בהדיא פתיב ביה לא תעשק שכיר עני ואביון לעבור**
31 **עליו בשני לאוין ולקחה ברבית אונאה ולעבור עליו בשני לאוין דבר תלמוד מעניינו**
32 **ובענינא**

באצבע ותנו קבל או ידעו ופקא בשאל פסול דר"ש דר"ש דסבר דקרא אצבעו דמשמע ימין לא קאי אלא איתנו לאצורוי ולא אולקח ולענין ולמנא
קמא קאי אמרייהו והשקא מאי שני מתוך ה' דאין לתם הברע וירל לתם פסויה דקרא מישמע דקאי אצבעו מ"מ כהן קמא דקמי נשך ונאיתן דרכיב קאי אמריא ולקח מום הבר
נתן ה' פרשת מומחה באצבע דריתם קאי אצבע אמרתה וילמדו חתום מן המפורש ויתנו נמי טעמא דר"ש

גזירה שוה לא צריך. ואת קרא למה לי וירל דאין שום ארבות לנשך פסוקו אלא שמנך נשך תוכיחתי לך וזה: **אכפרי** הכי נמי. ואת וקא אין מותרין מן הדין וירל גזל לוי היתקל לעשה
הוא כדאמרין פרק שוה הלוח (חולין גטא) ומשעם דאין מותרין מן הדין וזהו מצי למימר לעיל דאי לפי מתניך אלא דעריפא קאמר דאפילו מדינא לא אתי. **אלא** לאו גזל
למה לי לבזבז שכר שכיר. ואת' ולקחיה בגזל גופיה ובגזל צדדים לא אתי מרבית ואונאה דאין אונאה לעקרם בראשית דע"ז (ג' וט) דאין מותרין רבע ללא מגזלו אכפרי כלשון גזילה

דאי אפשר לחזק ממוקמה אבל עבדי דגזירה אי ע"ז דחוקשו לקרועתה יעבור בלא תגזול:

לעבור עליו בשני לאוי. ואת' ולקחיה בגזל גופיה ולעבור עליו בשני לאוי. ור"ל משום דלא לקי אלאו גזל משום דנתקל לעשה אבל כן שומקטן אכוש שכר שכיר באם אינו ענין לקי
שפיר ואת' לקחיה בהקבל דה' קמא) אמריין גזל הבגנני מותר ויריש רגך ולא בגנני ורביחי או כתב גזל דלא טרף פירושו דמתקין רבע ללא מגזלו אכפרי כלשון גזילה
שכר שכיר דכרז בגנני נמי אמר ונתקל הוא מותרין הוא דאי לא תשוק את רגך ולא מגזלו אכפרי קרא בשעך שכר שכיר וירל וירדית דשמקטן רבע ללא מגזלו אכפרי כלשון גזילה
למיגרמו גזל הבגנני שרי ואת' ודחיכו ס' ד' למיגרמו גזל הבגנני אסור דאיתמריך קרא למעשה ולא בישראל גופיה לא: ודעאנן גזל אלא מרבית ואונאה ורבות שרי בבגנני דרכיב לכבד
השיך וואנאה נמי דרכיב עמיתך ודרשין עליו (ד' טג) עם שאחר בתורה ובמסורתו ל' דרוהו אסורין גזל הבגנני מאובלקת אל כל העמים ודרשין מותהם בהגזול בתרא (כ"ט דף ק"ג)
שגזל הבגנני אסור ודקאן כהן שדם מוסריים ביוך שרי קרא:

24 **ומתיתי הי ויתיה לא לכתוב רחמיא לאו ברבית ויתיה ויתיה**
25 **מדעת תאמר ברבית דמדעתיה לא לכתוב רחמיא לאו באונאה ויתיה**
26 **מתנדב שבו אין דרך מוסר ומימנא אלא לא לכתוב רחמיא לאו בגזל ויתיה ומתנדב**
27 **דמאי פרכת מה לרבות שבו חידוש אונאה תוכיח מה לאונאה שבו לא ידע וקחיל**
28 **רבית תוכיח ויהו הדין לא ראי זה פראי זה ולא ראי זה הצד השוה**
29 **שבין שבו גזילו אף אני אבאי גזל אמרי הכי נמי אלא לאו בגזל למה לי לבזבז**
30 **שכר שכיר בזבז שכר שכיר בהדיא פתיב ביה לא תעשק שכיר עני ואביון לעבור**
31 **עליו בשני לאוין ולקחה ברבית אונאה ולעבור עליו בשני לאוין דבר תלמוד מעניינו**
32 **ובענינא**

בב מציעא. איהו נשך - פרק חמישי דף סא עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" רש"י

שְׁתוּלָה מעותיו כנגרי. וא"ת והלא אפילו יהא אמת שהם של כגרי אסור כון שאין ללוה עם הקביר כלום ומיחו לפי מה שנגביא ראיה לקמן ישראל שיש כבוד מעות כגרי והם באחריות הקביר הוהוך להלוהם ברבית לישאל אתי שפיר אי נמיך ל"ל דאיינו כגון שאמר ליה חבירי הלוקח מעות מן הקביר ואמר לו לשימורן עלי אנו גוונ שנתן לו משנתותיו וליתנם לכביר ויהיין לו משל עצמו ואומר

שעשה כדבריה: **שְׁתוּלָה** קלא אילן בבדו ואומר תכלת הוא. ואינו דרשב על מצות ציצית מ"ט איצטריך קרא לעבור עליו משעת תלית: **יבין** רשע וילבש צדיק. אפי למיד רשות וירש לאו ברשות ואוקח לויכא שני רשות ואפי הציץ קרקעת לוקח על פה נובד מן הדישן אפיה וילבש צדיק כדאמר רבא בריש הגזול בתרא (ב"ק ד' ק"ב) ותי אחיק לודייה אהור רחמנא הנדהר לכריה לא אהור רחמנא:

רבא אמר מנפיה דקרא. אינו דרבא משני ריש הגזול בתרא (שם) אפילו תיקא רשות וירש לאו ברשות לוקח ושני הקב דכתיב ותי אחיק עמך לא משום דס"ל כר' אלעזר דקא קבא דרש כרבי יוחנן אלא לא פא אלא לרישב כהיימא דהתם למיד לאו ברשות לוקח ולכך בסמוך דקאמר רב נחמן מיט דריא לא קביע התקרא כגון כן בשם רבא:

מות יומת דמיו בו יהיה הוקשו מלוי ברבית לשופכי דמים. תמה היה מכי מעמדו בו עבדה דשפכות דמים הלא באוב וידעני וכמה עבדות ולא שייכי לשפכות דמים כתיב ודמיים כם ויל דמיתורא דקמיו כן דרש דאי לאו קבי למאי תביה דאי אנומני סיקלה ברבית מנאב הדיעני וקרא דברי חורון מדברי קבלה לא לית ותו לא מצינו מיתקא בני מוכרין ופוסקי דתמורה (ר"ד א') יש כספרים וכתב בתריה ודלית בו פריץ שופך דם לפי זה אתי שפיר דהוקשו כדורא:

שְׁמַעְרַב קרבי דגים טמאין בקרבי דגים מהורין ומוכרין לישראל אמר ליה אגא המעלה קא קשוי לי מאי שגא הקא המעלה דכתב רחמנא א"ל לכתנתא דבי רבי ישמעאל דתנא דבי רבי ישמעאל אמר הקב"ה אילמלא (לא) העלית את ישראל ממצרים אלא בשביל דבר זה שאין מומאין בשרצים דיי א"ל ומי נפיש אנרייהו טפי מרבית ומציות וממשקלות א"ל אע"ג דלא נפיש אנרייהו טפי מאסי למכילניהו: ואיהו תרביית המרבה בפרות מיצד לקח הימנה חטים בדינר והב וכו': אטו פל תגי דאמרין עד השתא לאו רבית הוא א"ר אבהו עד פאן של תורה מפאן ואילך של דבריהם וכן אמר רבא עד פאן של תורה מבאן ואילך של דבריהם ע"כ: וכו' רשע וילבש צדיק עד פאן ותו לא אלא אפי ע"כ: וכו' רשע וילבש צדיק ע"כ רבית קצוצה מפאן ואילך אבק רבית א"ר אלעזר רבית קצוצה יוצאה פדינין אבק רבית אינה יוצאה פדינין רבי יוחנן אמר אפילו רבית קצוצה נמי אינה יוצאה פדינין א"ר יצחק מ"ט דרבי יוחנן דאמר קרא בנשך נתן ותרבית לקח ותי לא יהיה את פל התועבות האלה עשה למיתה ניתן ולא להשבון רב אדא בר אהבה אמר אמר קרא אל תפח מאתו נשך ותרבית ויראת מאלודיך למורא ניתן ולא להשבון רבא אמר מגופיה דקרא שמיע ליה מות וימת דמיו בו יהיה הוקשו מלוי רבית לשופכי דמים מה שופכי דמים לא ניתנו להשבון אף מלוי רבית לא ניתנו להשבון א"ר: בר יצחק מ"ט דר"א דאמר קרא

ובענינא דשכירות כתיב. לאו דגזל לא תעשוק ולא תגזול וכל תעשוק בבכשת שכר שכיר והוא לא תגזבו דכתב רחמנא למה לי. לילך מרבית ואנוהא שותרי מחסיו נמונ לא תגזבו דעשרת הדברות לא קמיבעינא ליה דאזדהר לנונ נפשות הוא כדאמרין בסנהדרין ור' פוח' לרבינא: לצעזע על מנת לשלם תשלומיו כפל. שרצה להחזירו וידוע בו שלא יקבל:

לאו דמשקלות. לא תעשה עול וגו' ויחוקר יטע לזמון משקלותיו. הפנהו או הפרס טומן במלח להכבירו וכשואו לוקח במשקל לוקח כאלו משעת עשייה. משעת הטמנה ואפי אשקל כתיב: וישאור לאחור בימות התקפו בו. אחז הכאן לחלוק את השדה לא ימחוד המודד לאחור בימות התקפו ולאחור בימות הנשקטם באותו החכל מפני שהחבל לח בימות הנשקטם ומתפשט כל צרכו ובימות החקמה מתוך יובשו הוא נקמך וכר"ף: משורה. ימדת הלחתי דריתא:

אשקומיא בלעז שממלא את המדה כשומריא את התין ולאחר זמן מצאת חסרה: יציאת מצרים גבי רבית. מפרשת בחר סיני גבי משקלות. בקדושים תהיה שבתותיה במצרים הרי שבאו עשירה ורוקס על מצרית אחת ותמנהרה מתן בעשר עיבורין עשר בבריות שזן כבורות של איתנן כולן בחדם תולא עתוין כנגרי. מלוח מעותיו לישאל ברבית ואומר של כגרי והם קלא אילן. יבעד הימנה תכלית ורחמנא אמר (מבדור טו) פחיל תכלת והתכלת דמיו קריים שצבע בדם הלחון שאינו עולה מן הים אלא אחת לשבעים שנה. טורא דפרת. סורא דהישבת על נהר פרת ואין זו סורא חתם גבי שרצים. כוהו ביום השמיני כי גאי זה המעלה אתכם מארץ מצרים: אלא בשביל דבר זה. כדמפרש לקמיה שזן מעותים ונאים ואתן מנאסיש בעשירים הללו להכי כתב לשון עילוי שמעלה גדולה היא אצלם: עי השתא. המעלה סלע כהמשה דיקר. של תורה. דרך הלואה: עד כאן: וכו' רשע וילבש צדיק. שאם מת והצית לבניו מעות של רבית אין תיביב להחזירו וכל זה אמר: וכן רשע וילבש צדיק ויכיר תנאי לה בתוספתא: ע"כ ותו לא: ותי לא תעשה דרבית דרבין אין הפן תיב להתחיה: אפילו ע"כ: רבית דאורייתא הוא: יבין. האב שהוא רשע ונמת ולא יתנה ותכן שהוא צדיק אינו תיב להתחיה: ע"כ רבית קצוצה. ובפוסק אוחו ביד להתחיה אם תובע בתהי: ותי לא יתנה. סיפיה דקרא מות ימות וקמיו בו יתקו סנפתי דקרא. דבבשר נתן דימקאלא נפקא ליה בדידיא מהתכתיב דמיו בו יתנה ויקושל וישופך דם כלומר דמי ששפך ששקנא את חבירו ומת כדבעד עליו ישובו וחי

אני הוא שהתבנתו במצרים בין טפה של כבוד למטה שאינה של כבוד אני הוא שעתידי לפרע ממי שתולה מעותיו כנגרי ומלוח אותם לישראל ברבית וממי שטומן משקלותיו במלח וממי שתולה קלא אילן בבדו ואומר תכלת הוא רבנא אילנא לסורא דפרת א"ר אמר תנינא מסורא דפרת לרבנא יציאת מצרים דכתב רחמנא גבי שרצים למה לי א"ל אמר הקב"ה אני הוא שהתבנתו בין טפה של כבוד למטה שאינה של כבוד אני עתיד לפרע ממי

ששמעך קרבי דגים טמאין בקרבי דגים מהורין ומוכרין לישראל אמר ליה אגא המעלה קא קשוי לי מאי שגא הקא המעלה דכתב רחמנא א"ל לכתנתא דבי רבי ישמעאל דתנא דבי רבי ישמעאל אמר הקב"ה אילמלא (לא) העלית את ישראל ממצרים אלא בשביל דבר זה שאין מומאין בשרצים דיי א"ל ומי נפיש אנרייהו טפי מרבית ומציות וממשקלות א"ל אע"ג דלא נפיש אנרייהו טפי מאסי למכילניהו: ואיהו תרביית המרבה בפרות מיצד לקח הימנה חטים בדינר והב וכו': אטו פל תגי דאמרין עד השתא לאו רבית הוא א"ר אבהו עד פאן של תורה מפאן ואילך של דבריהם וכן אמר רבא עד פאן של תורה מבאן ואילך של דבריהם ע"כ: וכו' רשע וילבש צדיק עד פאן ותו לא אלא אפי ע"כ: וכו' רשע וילבש צדיק ע"כ רבית קצוצה מפאן ואילך אבק רבית א"ר אלעזר רבית קצוצה יוצאה פדינין אבק רבית אינה יוצאה פדינין רבי יוחנן אמר אפילו רבית קצוצה נמי אינה יוצאה פדינין א"ר יצחק מ"ט דרבי יוחנן דאמר קרא בנשך נתן ותרבית לקח ותי לא יהיה את פל התועבות האלה עשה למיתה ניתן ולא להשבון רב אדא בר אהבה אמר אמר קרא אל תפח מאתו נשך ותרבית ויראת מאלודיך למורא ניתן ולא להשבון רבא אמר מגופיה דקרא שמיע ליה מות וימת דמיו בו יהיה הוקשו מלוי רבית לשופכי דמים מה שופכי דמים לא ניתנו להשבון אף מלוי רבית לא ניתנו להשבון א"ר: בר יצחק מ"ט דר"א דאמר קרא

ובענינא דשכירות כתיב. לאו דגזל לא תעשוק ולא תגזול וכל תעשוק בבכשת שכר שכיר והוא לא תגזבו דכתב רחמנא למה לי. לילך מרבית ואנוהא שותרי מחסיו נמונ לא תגזבו דעשרת הדברות לא קמיבעינא ליה דאזדהר לנונ נפשות הוא כדאמרין בסנהדרין ור' פוח' לרבינא: לצעזע על מנת לשלם תשלומיו כפל. שרצה להחזירו וידוע בו שלא יקבל:

לאו דמשקלות. לא תעשה עול וגו' ויחוקר יטע לזמון משקלותיו. הפנהו או הפרס טומן במלח להכבירו וכשואו לוקח במשקל לוקח כאלו משעת עשייה. משעת הטמנה ואפי אשקל כתיב: וישאור לאחור בימות התקפו בו. אחז הכאן לחלוק את השדה לא ימחוד המודד לאחור בימות התקפו ולאחור בימות הנשקטם באותו החכל מפני שהחבל לח בימות הנשקטם ומתפשט כל צרכו ובימות החקמה מתוך יובשו הוא נקמך וכר"ף: משורה. ימדת הלחתי דריתא:

אשקומיא בלעז שממלא את המדה כשומריא את התין ולאחר זמן מצאת חסרה: יציאת מצרים גבי רבית. מפרשת בחר סיני גבי משקלות. בקדושים תהיה שבתותיה במצרים הרי שבאו עשירה ורוקס על מצרית אחת ותמנהרה מתן בעשר עיבורין עשר בבריות שזן כבורות של איתנן כולן בחדם תולא עתוין כנגרי. מלוח מעותיו לישאל ברבית ואומר של כגרי והם קלא אילן. יבעד הימנה תכלית ורחמנא אמר (מבדור טו) פחיל תכלת והתכלת דמיו קריים שצבע בדם הלחון שאינו עולה מן הים אלא אחת לשבעים שנה. טורא דפרת. סורא דהישבת על נהר פרת ואין זו סורא חתם גבי שרצים. כוהו ביום השמיני כי גאי זה המעלה אתכם מארץ מצרים: אלא בשביל דבר זה. כדמפרש לקמיה שזן מעותים ונאים ואתן מנאסיש בעשירים הללו להכי כתב לשון עילוי שמעלה גדולה היא אצלם: עי השתא. המעלה סלע כהמשה דיקר. של תורה. דרך הלואה: עד כאן: וכו' רשע וילבש צדיק. שאם מת והצית לבניו מעות של רבית אין תיביב להחזירו וכל זה אמר: וכן רשע וילבש צדיק ויכיר תנאי לה בתוספתא: ע"כ ותו לא: ותי לא תעשה דרבית דרבין אין הפן תיב להתחיה: אפילו ע"כ: רבית דאורייתא הוא: יבין. האב שהוא רשע ונמת ולא יתנה ותכן שהוא צדיק אינו תיב להתחיה: ע"כ רבית קצוצה. ובפוסק אוחו ביד להתחיה אם תובע בתהי: ותי לא יתנה. סיפיה דקרא מות ימות וקמיו בו יתקו סנפתי דקרא. דבבשר נתן דימקאלא נפקא ליה בדידיא מהתכתיב דמיו בו יתנה ויקושל וישופך דם כלומר דמי ששפך ששקנא את חבירו ומת כדבעד עליו ישובו וחי

1 וְחֵי אֲחִיד עֶמְקָא דְרָקָא בְרִיתָא אֲל תַּחַם מֵאֵתוּ וְגו' אִם יִשְׁתּוּ שְׂנֵיהֶם יוֹתוּ.
 2 בְּקֵצָא שֶׁן עֶמְקָא לְשֵׁנֵיהֶם וְאִם יִשְׁתּוּ הָאֲחִיד מֵעֵי לִישׁוֹב וְיִמְצָא מִמֶּה עֶמְקָא. חֲדָר
 3 קוֹדְמִיָּא אִינּוּ הוּא דְרִין מִיבִין לְהַחֲרִי. בְּרַחֲמֵהּ רַבָּה בְּהַגְזוּל אֲחִיקָא. כִּיִּךְ דָּחַ קִיבָרְךָ וְחַי
 4 אֲחִיקָא מִנְךָ לְיָדֵיהּ הוּא וְאֲדֹרְתֵיהּ רַחֲמָנָא אֲתֵרֵךְ לֵיהּ דְרֵינֵהּ בְּחֲדָרָא דְרִסְפִּיהּ דְרָקָא אֲרִישֵׁיהּ
 5 קָאִי אֵל תַּחַם וְאִם לְקַחַת הַחֲזוּר אֲבָל לְבִרְיָא לֵיהּ
 6 אֲתֵרֵךְ בְּרִיתָא הוּא וְכו'. כִּיבִר יוֹתָנָן דִּיבִיר וְחַי אֲחִיקָא
 7 לְכַרְמֵי־עַסְפִּים. שְׂעִיר שְׁחָא גִזְל וְאִבִּיהֶם
 8 נִזְכָּר בְּהַ לְקוּרֵי יוֹרְדֵי. פְּתָחֵם. בְּסוּף חוֹמֵר כְּפֹדֶשׁ
 9 (הַגֵּינֵה דָחַ כו:ו). גִּזְלָנִין קָרִית לְהוּ. בְּהַמְיָה. פְּתָרִין
 10 אֵת הַפְּלֹחַ וְאֵת הַקֶּרֶב. מִן לֵא תַעֲשֶׂה וּמִקְלוֹת
 11 כִּפְנֵי שֵׁשׁ בָּרֶס קוֹם עֵשֶׂה. וְהָלַךְ לֵיהּ לֹא הִנְיָקָא
 12 לַעֲשֶׂה. קִיבּוּ אֲחִירוּ. מִה שְׂנֵיהֶם וְחַי נִחְסָא
 13 לְעִשָׂה כְּדָמְרָאִים אֵל תַּחַם וְאִם לְקַחַת חֲזוּר יוֹתָנָן
 14 אֲחִיקָא לֹא כְּנֵי אֲחִירוּ נִינְהוּ. וְחַי אֲחִיקָא
 15 לְכַרְמֵי־עַסְפִּים. לְעַלְמָא אִימָאן קָל אִם נִבְהָ דְרִבִּי
 16 הַבַּל אִינוּ מִתְרַןן בְּחֲזָרָה מִן הַמְּלֻקוֹת דְרִין אָבִין
 17 נִיחָא לַעֲשֶׂה תְּחֵא וְחַי דְרֵמֵי שְׁטוּרִין בְּשִׁלָּא גִבָּה
 18 דְרָקָם לֹא הִזְקִיא אֲלָא שְׁמֹקָא בְּעַלְמָא שְׂשֵׁמָה
 19 עֲלִיו שְׂרָךְ עַל דֵּי תְּחֵא וְאֲחֵר רַבִּי מַחְבִּית וְר'
 20 אֲלַעְרֵךְ לְמַעַד דְלֹא תִשְׁמַען עֲלֵיהּ נֶשֶׁךְ דְקָאָמֵר
 21 רַחֲמָנָא וְאִם אֲשִׁמָּא גִרְדָּתָא כְּפִיד אֲלָא
 22 אֲשִׁמָּאן הַבָּא לְיָדֵי גִבְיָה וְכַל כְּפֹחַ שִׁלָּא גִבָּה
 23 אִיבָא קוֹם עֶמְקָא דְרַחֲמֵי שְׁטָרָא וְהִשְׁתָּא קְפָרִי
 24 וְאֲוָל לְפִרְשֵׁיהּ שְׁתִּירָא מֵאִי קֶסֶרֶב כִּי: כְּנָבִיז. אִם
 25 שְׁחָרֵי שִׁיעֵבֵד לֹא קֶרְקַעְתִּיהּ עַל הַקָּרָן וְעַל
 26 רַחֲבִיתָ: עֲבִיר וְאִסְרוּרֵיהּ. וְהִרְעִיתָ וְהָיָא
 27 הַשְׁבֹּתָ וְהָיָא גִבָּה נִמֵי מִיִּחְבִּיבֵיהּ לֵיהּ לְאֶהְדְרֵיהּ:
 28 לֵא עַד כְּלוּם. מִהּ אֲנוּ פְּלִיגַ עֲלִייהָ: לְעוֹלָם לֵא
 29 כְּנָבִיז דַּס. וְאֲשִׁמָּא גִרְדָּתָא מַחְבִּית לֵיהּ תַּחַם
 30 קָמָא: דְרֵמֵי כו'. אֵל אֲמַרְתָּ לֹא מִיִּחְבִּיבֵי עַד דְרָבָה
 31 בְּשִׁלָּא בְּכוּלָּהּ עֲבִיר מַעֲשֶׂה בְּגִבְיָתָהּ מִשְׁמֵם שְׁמֹקָא
 32 עוּבָה מִן הָעֵרֶב וְהָעֵרֶב מִן הַלְהוּ הַלְהוּ נִתְן בִּיד
 33 הַמְּלֻקָה וְעֵבֶר בְּלֹא תִשְׁחֵךְ (וְרִבִּים כו) אֲלָא עֵרִים
 34 מֵאִי עֲבָדֵהּ אֲלָא לֹא מִשְׁמֵם שְׁמֹקָא. הַלְקָר מֵלֹחַ
 35 וְעֵבֶר נִמֵי מִתְחַלְלֵתִין חֲזִיבִין מִשְׁמֵם שְׁמֹקָא
 36 בְּרִיעִיָּה. שֶׁל אֲמוּנַת שִׁלָּא נֶאֱסָר לָהֶם בְּרִית־
 37 מוּצִיאִין מִן הַלְוָה לְשׁוֹלֵהוּ. אִם אֵין לוֹ מִשְׁכֵּן עַי
 38 תְּנַאי שְׂבִיעִיתָ גִּבּוֹר רִיתָא קְצוּצָה: בְּרִיעִיָּה. אִם
 39 גִּבָּה מַחְזִירִין לוֹ כִּי אֲלַעְרֵךְ לְקַמְתֵּיהּ פֶּרֶךְ לֵיהּ
 40 מֵאֲבָב. כִּיִּל דְּבִרְיֵיהֶם מוּצִיאִין וּבְרִיעִיָּה אֵין
 41 מַחְזִירִין: כִּיִּל שְׂבִיעִיתָ אֵין מוּצִיאִין. מִפְּרָשׁ
 42 לְקַחְוּ: וּבְרִיעִיָּה אֵין סְטִירִיָּה. אֵת הַמְּדוּרָה בְּיָדֵיהּ
 43 שְׁחֻקֵיהּ הַחֲסִים בְּשַׁעַת תְּשַׁלְמוּן דִּהָא אֲבָב
 44 רִיתָא הוּא: אִינוּ בְּרִיתָא קְרִיתִין אֵין לְרִיתָא.
 45 אִינוּ עַד כְּנָבִיז סִיחָא מִתָּא מִן הַלְוָה לְעוֹלָה לֹא
 46 בְּתוֹרַת רִיתָא קָא מִגְּבוּ לֵיהּ אֲלָא בְּתוֹרַת פֶּרֶזִין
 47 דִּהָא בְּעִינֵיהֶם דִּרְתָא קָאָה מִסֵּר לוֹ בִּידוֹ וְכִי אָמַר
 48 רַב סְפִירָא לְמִלְתֵיהּ הִבִּי אֲמַרְתָּ: כִּל שְׂבִיעִיתָ
 49 מוּצִיאִין בְּתוֹרַת רִיתָא בְּרִיעִיָּה מוּצִיאִין מִשְׁבָּתָא
 50 בְּלֹא נְבִיאִיתָ. מֵלֹחַ מַעֲטָה עַל הַקָּרָם וְאוּכַל אֵת
 51 הַפִּירוֹת וְאִינוּ פּוֹסֵק לְבִנּוֹת לוֹ מִן הַחֹב כְּלוּם
 52 בְּשִׁבְלֵי אֲבִילְתָּהּ וְאוּכַל בְּתוֹרַת רִיתָא: בְּרִיעִיָּה
 53 מוּצִיאִין. אִם אֲבָל הַלְוָה הַפִּירוֹת מִשְׁמֵם־כְּנָבִיז
 54 וּבְרִיעִיָּה

1 וְחֵי אֲחִיד עֶמְקָא דְרָקָא בְרִיתָא אֲל תַּחַם מֵאֵתוּ וְגו' אִם יִשְׁתּוּ שְׂנֵיהֶם יוֹתוּ.
 2 בְּקֵצָא שֶׁן עֶמְקָא לְשֵׁנֵיהֶם וְאִם יִשְׁתּוּ הָאֲחִיד מֵעֵי לִישׁוֹב וְיִמְצָא מִמֶּה עֶמְקָא. חֲדָר
 3 קוֹדְמִיָּא אִינּוּ הוּא דְרִין מִיבִין לְהַחֲרִי. בְּרַחֲמֵהּ רַבָּה בְּהַגְזוּל אֲחִיקָא. כִּיִּךְ דָּחַ קִיבָרְךָ וְחַי
 4 אֲחִיקָא מִנְךָ לְיָדֵיהּ הוּא וְאֲדֹרְתֵיהּ רַחֲמָנָא אֲתֵרֵךְ לֵיהּ דְרֵינֵהּ בְּחֲדָרָא דְרִסְפִּיהּ דְרָקָא אֲרִישֵׁיהּ
 5 קָאִי אֵל תַּחַם וְאִם לְקַחַת הַחֲזוּר אֲבָל לְבִרְיָא לֵיהּ
 6 אֲתֵרֵךְ בְּרִיתָא הוּא וְכו'. כִּיבִר יוֹתָנָן דִּיבִיר וְחַי אֲחִיקָא
 7 לְכַרְמֵי־עַסְפִּים. שְׂעִיר שְׁחָא גִזְל וְאִבִּיהֶם
 8 נִזְכָּר בְּהַ לְקוּרֵי יוֹרְדֵי. פְּתָחֵם. בְּסוּף חוֹמֵר כְּפֹדֶשׁ
 9 (הַגֵּינֵה דָחַ כו:ו). גִּזְלָנִין קָרִית לְהוּ. בְּהַמְיָה. פְּתָרִין
 10 אֵת הַפְּלֹחַ וְאֵת הַקֶּרֶב. מִן לֵא תַעֲשֶׂה וּמִקְלוֹת
 11 כִּפְנֵי שֵׁשׁ בָּרֶס קוֹם עֵשֶׂה. וְהָלַךְ לֵיהּ לֹא הִנְיָקָא
 12 לַעֲשֶׂה. קִיבּוּ אֲחִירוּ. מִה שְׂנֵיהֶם וְחַי נִחְסָא
 13 לְעִשָׂה כְּדָמְרָאִים אֵל תַּחַם וְאִם לְקַחַת חֲזוּר יוֹתָנָן
 14 אֲחִיקָא לֹא כְּנֵי אֲחִירוּ נִינְהוּ. וְחַי אֲחִיקָא
 15 לְכַרְמֵי־עַסְפִּים. לְעַלְמָא אִימָאן קָל אִם נִבְהָ דְרִבִּי
 16 הַבַּל אִינוּ מִתְרַןן בְּחֲזָרָה מִן הַמְּלֻקוֹת דְרִין אָבִין
 17 נִיחָא לַעֲשֶׂה תְּחֵא וְחַי דְרֵמֵי שְׁטוּרִין בְּשִׁלָּא גִבָּה
 18 דְרָקָם לֹא הִזְקִיא אֲלָא שְׁמֹקָא בְּעַלְמָא שְׂשֵׁמָה
 19 עֲלִיו שְׂרָךְ עַל דֵּי תְּחֵא וְאֲחֵר רַבִּי מַחְבִּית וְר'
 20 אֲלַעְרֵךְ לְמַעַד דְלֹא תִשְׁמַען עֲלֵיהּ נֶשֶׁךְ דְקָאָמֵר
 21 רַחֲמָנָא וְאִם אֲשִׁמָּא גִרְדָּתָא כְּפִיד אֲלָא
 22 אֲשִׁמָּאן הַבָּא לְיָדֵי גִבְיָה וְכַל כְּפֹחַ שִׁלָּא גִבָּה
 23 אִיבָא קוֹם עֶמְקָא דְרַחֲמֵי שְׁטָרָא וְהִשְׁתָּא קְפָרִי
 24 וְאֲוָל לְפִרְשֵׁיהּ שְׁתִּירָא מֵאִי קֶסֶרֶב כִּי: כְּנָבִיז. אִם
 25 שְׁחָרֵי שִׁיעֵבֵד לֹא קֶרְקַעְתִּיהּ עַל הַקָּרָן וְעַל
 26 רַחֲבִיתָ: עֲבִיר וְאִסְרוּרֵיהּ. וְהִרְעִיתָ וְהָיָא
 27 הַשְׁבֹּתָ וְהָיָא גִבָּה נִמֵי מִיִּחְבִּיבֵיהּ לֵיהּ לְאֶהְדְרֵיהּ:
 28 לֵא עַד כְּלוּם. מִהּ אֲנוּ פְּלִיגַ עֲלִייהָ: לְעוֹלָם לֵא
 29 כְּנָבִיז דַּס. וְאֲשִׁמָּא גִרְדָּתָא מַחְבִּית לֵיהּ תַּחַם
 30 קָמָא: דְרֵמֵי כו'. אֵל אֲמַרְתָּ לֹא מִיִּחְבִּיבֵי עַד דְרָבָה
 31 בְּשִׁלָּא בְּכוּלָּהּ עֲבִיר מַעֲשֶׂה בְּגִבְיָתָהּ מִשְׁמֵם שְׁמֹקָא
 32 עוּבָה מִן הָעֵרֶב וְהָעֵרֶב מִן הַלְהוּ הַלְהוּ נִתְן בִּיד
 33 הַמְּלֻקָה וְעֵבֶר בְּלֹא תִשְׁחֵךְ (וְרִבִּים כו) אֲלָא עֵרִים
 34 מֵאִי עֲבָדֵהּ אֲלָא לֹא מִשְׁמֵם שְׁמֹקָא. הַלְקָר מֵלֹחַ
 35 וְעֵבֶר נִמֵי מִתְחַלְלֵתִין חֲזִיבִין מִשְׁמֵם שְׁמֹקָא
 36 בְּרִיעִיָּה. שֶׁל אֲמוּנַת שִׁלָּא נֶאֱסָר לָהֶם בְּרִית־
 37 מוּצִיאִין מִן הַלְוָה לְשׁוֹלֵהוּ. אִם אֵין לוֹ מִשְׁכֵּן עַי
 38 תְּנַאי שְׂבִיעִיתָ גִּבּוֹר רִיתָא קְצוּצָה: בְּרִיעִיָּה. אִם
 39 גִּבָּה מַחְזִירִין לוֹ כִּי אֲלַעְרֵךְ לְקַמְתֵּיהּ פֶּרֶךְ לֵיהּ
 40 מֵאֲבָב. כִּיִּל דְּבִרְיֵיהֶם מוּצִיאִין וּבְרִיעִיָּה אֵין
 41 מַחְזִירִין: כִּיִּל שְׂבִיעִיתָ אֵין מוּצִיאִין. מִפְּרָשׁ
 42 לְקַחְוּ: וּבְרִיעִיָּה אֵין סְטִירִיָּה. אֵת הַמְּדוּרָה בְּיָדֵיהּ
 43 שְׁחֻקֵיהּ הַחֲסִים בְּשַׁעַת תְּשַׁלְמוּן דִּהָא אֲבָב
 44 רִיתָא הוּא: אִינוּ בְּרִיתָא קְרִיתִין אֵין לְרִיתָא.
 45 אִינוּ עַד כְּנָבִיז סִיחָא מִתָּא מִן הַלְוָה לְעוֹלָה לֹא
 46 בְּתוֹרַת רִיתָא קָא מִגְּבוּ לֵיהּ אֲלָא בְּתוֹרַת פֶּרֶזִין
 47 דִּהָא בְּעִינֵיהֶם דִּרְתָא קָאָה מִסֵּר לוֹ בִּידוֹ וְכִי אָמַר
 48 רַב סְפִירָא לְמִלְתֵיהּ הִבִּי אֲמַרְתָּ: כִּל שְׂבִיעִיתָ
 49 מוּצִיאִין בְּתוֹרַת רִיתָא בְּרִיעִיָּה מוּצִיאִין מִשְׁבָּתָא
 50 בְּלֹא נְבִיאִיתָ. מֵלֹחַ מַעֲטָה עַל הַקָּרָם וְאוּכַל אֵת
 51 הַפִּירוֹת וְאִינוּ פּוֹסֵק לְבִנּוֹת לוֹ מִן הַחֹב כְּלוּם
 52 בְּשִׁבְלֵי אֲבִילְתָּהּ וְאוּכַל בְּתוֹרַת רִיתָא: בְּרִיעִיָּה
 53 מוּצִיאִין. אִם אֲבָל הַלְוָה הַפִּירוֹת מִשְׁמֵם־כְּנָבִיז
 54 וּבְרִיעִיָּה

40 אָתָּא לְרִיתָא א"ל רַבִּינָא לְרַב אִשִּׁי וְהָרִי מִשְׁבָּתָא בְּלֹא נְבִיאִיתָ דְּבִרְיֵיהֶם מוּצִיאִין מִלְוָה לְמִלְוָה
 41 וּבְרִיעִיָּה

בבא מציעא. איהו נשך - פרק חמישי דף סב עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" תוספות

1 ובריעני אין פשוירן. דאבב רבית הוא כון דוינען שאן עושים פירות שהכרימם עלק.
 2 און זו רבית קצוצה אינה נפי כי אפי' ליה. סברי דבורות ופיני אתו תוך פירות לדידה
 3 דלוקח דכל זמן שלא פרע לו מעותיו תהיה רביתם כבוד לו עד שישקו בעיתיהן שובל
 4 לפחות והוא הדיון ומצי' לאתוביה נמי מפאק רבית דהפרכה בפירות דמתניתין אלא נא
 5 שניא נמי איה ליה לטעמי בתורת ובני אהו
 6 לדידה נמי אהא לאשמעינן. הי גינהו דבדיניהם
 7 אין מוציאן והוא רבית ובריעני אין מחזירין
 8 רבית מוקדמת ורבית מאוחרת. בשלמי דמתניתין
 9 (דה עת) קטני לה ונא בתורת רבית יודב ליה
 10 ובריעניהם אמ לא נתן אין מוציאן שחרי לא פסק
 11 עמו. ובי אין לו מצי' הוי. אחר שקצא השער
 12 לזון והוא תיב לו החסין או המעות חרי הוא
 13 בפוסק עמו עכשוו על התף אין פוסקין על
 14 הפירות. ליתן לו מעות כבוד חסין ולומר לו
 15 תהוה לי לסוף זמן ודל ואפילו יש שנותנין אותו
 16 עכשוו בכך בתחילת הקציר אין זה שער על
 17 שיצא שער מפרסם וקובע בשוק העיר כבה
 18 אפי' שאין לוה המוכר. יש לוה. לאיש אחר
 19 וכולו לנתנו עכשוו בקדמים שקביל. יתניתין.
 20 וכן לזוב דבייתן עכשוו. שלא נתן לו זה
 21 המוכר לזקוק דמי החסין שתיב לו שישזור
 22 והקבלם הימנו שביכול נתן אלא בא לנשות עליו
 23 דמי החסין חוב ולפסוק על החוב זון וכן אמר לו
 24 אני מקבל עליך חשך בשלשים דין כמו שאהא
 25 יבול למוכרן חרי כל אצלו בתן זון כשער של
 26 עכשוו דאי התיב ליה זון נתן עמו לו מעכשוו ואי
 27 אישך ברשותה אישך אכל לא לו והוא לא
 28 קיבל עכשוו מעות שובל לומר. כולו הוא
 29 לקנותו בדמים שקביל ומצא שאינם אצלו אלא
 30 הלאה בעלמא. דתניא. שיש הפרש בין זון
 31 מעות לבא עליו בחובו. ואני אעלה לך. החטים
 32 כל שנים עשר חדש אם אה עתלעו דמיתן אקבל
 33 עלי יעמילו ואנתם לך בדמים הללה. דלא
 34 באפי' הקא לזון דמי. שאן זה דומה לנתן
 35 אישך בשעה שפוסק דאבא למינן קנה לו
 36 עכשוו בשוק בעמות שקביל. אפילו יש לו זון
 37 נפי. והאי תנא בעומר על גורנו קאמר דיש לו
 38 זון ואפילו הכי אסר. דברתני רב ספרא. ולא
 39 בפוסק עמו בתחלה על החסין. שאני נתן לך.
 40 כשער על עכשוו ונתנא לו ותר ולקחן ספס
 41 ככ"ד פלגי'ס. דאדולו גיבה סלע שהמנה כ"ב
 42 סלעים והוא איה הנה למעט ולא יבול
 43 לתמתין ליום השוק פותר. שחרי לא העלה לו
 44 דמי החסין ותר דמיתין שכבר התמנת המעות
 45 והאי הוא דאדולו גיבה. וקויו ולקחן ספסו ביער
 46 וזה. מתניתין בן קאמר לך הימנו חטים במלה
 47 קאי ובשכא תולבע אמר לו תן לי מעותי שאני
 48 לך וכן נתן אמר לו תרי מעותיך עשויות עלי
 49 בדמי שלשים דתירין זון נתן אין לה. ואי תנה ליה
 50 הקרא. זון יודב ליה מעקרין ופירי שקיל מניה
 51 ולא זמי לרביה אלא משקל מניה זון. אסור.
 52 דדער דודב ליה וקא שקיל מניה הלתיך. וא
 53 ברעי' וזה כבוד וכן השעי קטני. ואם כדברך
 54 בשלשון בדער וזה היה השער שלישים והאי
 55 דאדולו גיבה דאי השער בדער וזה היה העלם עליו שלשים דער. מעקרין אוקמינהו ברבית בשביל המתנת. כי שכיבנא ר' אשינאי נפי' לזוית. כשאוותר ר' אשינאי יצא לשתרצא דמתרצא

1 לָקַח חֲסִין בְּדֵירַת וְהָבָה הַכּוֹר. רִשִׁי פִירֵשׁ דְּמִקָּח חֲסִין הָיָה הֵיחָד אֵינִים שְׂאֵן לוֹ
 2 הַיְמִינוּ כִּיּוֹן שֶׁנֶּחַן לוֹ מַעוֹת וְלֹא קָאִי אֲסוּר אֵלֶּא אִין אֵין וְתָסַד רִישָׁא לְרִבּוּקָא דְּסִפְּא
 3 דִּין אֲסוּר אֵינִי שְׂבָא מִכּוּחַ סְפִיקוֹ הָרִשּׁוֹן עַל חֲסִים שְׂרֵיחַ דְּרָךְ מִקָּח וּמִפְּרָךְ וְלֹאן דְּרָךְ
 4 הַלְוָאָה וְקִשְׁתָּ לְפִירֵשׁוּ דְּהָא שְׂרִירָךְ לְמַחֲוֹת הַסְּפִירִים לִקְפוֹת דְּרָם (סג.) בְּגִנְיָא דְּגָרִיס וְהָא
 5 לָקַח קִתְּנֵי מֵאִי לָקַח לְקַח בְּהַלְוָאָה בְּ לִפִּי זֶה
 6 אֵינִי שְׂפִיר לָקַח דְּקָאִי אֲחֵשֶׁת דְּשִׁיר וְעוֹד כִּיּוֹן
 7 דְּאָסוּר לֹא קָאִי אֵלֶּא אִין מֵאִי פִרְיָךְ בְּגִנְיָא וְכִי
 8 אִין לֹא זִין מֵאִי הָיָה וְהַתָּנִן קָצָא הַשְּׂעָר פּוֹסְקִין
 9 אֵינִים שְׂאֵן לֹהֵ שֶׁ לֹהֵ וְכִי לֹא יֵדַע דְּאָסוּר
 10 לְפִסּוֹק זֶה מְחִימָה חוֹב וְלֹא נָתַן לוֹ אֶז שׂוֹם דְּרִים
 11 וְעוֹד דְּמִשְׁנֵי כָּבָא לְחוֹב בְּרִמִּים מְבַלל
 12 דְּמִעֲקָרָא סְבַר שְׂרֵיחַ נִתְּנָן לוֹ דְּרִים וְהוּ
 13 אֲדִפְרִיךְ מִצָּעַת הַשְּׂעָר פּוֹסְקִין לְפִרְוֹ וְעוֹד
 14 דְּשִׁיר בְּנֵי חֲסִים מִירוֹה יוֹ שֶׁ לְתַרְץ דְּרָהָה מְשִׁי
 15 דְּאָסוּר קָאִי גַם אִירִישָׁא אֶז נִתְּנָה מִקְמִינן רִישָׁא
 16 דְּשִׁיר בִּישׁ לוֹ חֲסִים וְדָקָא לִקֵּךְ נִרְאָה דְּאִידוּהּ
 17 תְּרִיבִית דְּאָסוּר קָאִי אֲבוּלָה מִתְּנִי וְכִי קִתְּנֵי
 18 בְּסִפְּא זִין אִין לוֹ הוּא הָדִין דְּגַם חֲסִין אִין לוֹ
 19 לִכֵּךְ פִּרְיָךְ בְּגִנְיָא וְכִי אִין לוֹ זִין לֹא חֲסִים מֵאִי
 20 הָיוּ וְעִיקָר קוֹרְשִׁיתוֹ מִכּוּחַ חֲסִים דְּאָסוּר בִּן אִין
 21 לוֹ אֵינִים שְׂעוֹתוֹ דִּיעַר וְהָבָה וּמְשִׁי כָּבָא לְחוֹב
 22 בְּרִמִּיתוֹ שְׂכָרָה הָיָה חֲסִי לֹא דִיעַר וְהָבָה וְנִשְׁעַת
 23 קָבָן אֵינִי נִתְּנָן לוֹ כִּלְמוֹד וְעִיד הָיָה לִיה לְמִפְּרָךְ
 24 וְהָא לָקַח קִתְּנֵי אֵלֶּא דְּפִרְיָךְ לִיה הַשְּׂמִתָּה עֲרִישָׁא
 25 מִקְּהָ וְאֵת אֲמֵאִי נָתַן גְּבִי זִין אִין לוֹ בִּן כִּי בִּינֵי יוֹ
 26 לוֹ אֲסוּר לִיה שֶׁחֵן לֹא דִיעַר הֵלֵא אִפִּילוּ חֲסִים
 27 הָיוּ אִסוּרָא לִיקָח בִּלְבָד דִּיעַר כִּיּוֹן שְׂאֵן לֹהֵ
 28 חֲסִים כִּפְסָק רִישָׁא דְּרִישָׁא לֹא אֲשַׁמְעִינן
 29 דְּאֶךְ בְּרִישָׁא אִין לוֹ חֲסִים וְאֲסוּר.
 30 וְהָתַן אִין פּוֹסְקִין. אֵית דְּגִרִיס וְהַתְּנִיא מְשׁוֹם
 31 דְּלֹא גִרְסִין בְּמַתְנִיתִן יָצָא הַשְּׂעָר
 32 פּוֹסְקִין וְכֵן לִקְפוֹת דְּרָם (עב) אֵית סְפִירִים דְּגִרִיס אֵלֶּא
 33 מִתְּנִי דְּאִין פּוֹסְקִין וְכִי הָא יָצָא הַשְּׂעָר פּוֹסְקִין
 34 הִכִּי מִשְׁכַּחַת לֹא כֵּן בְּאֲבָלְכָאִי אֲרִיבִי וּלְסְפִירִים
 35 דְּגִרִיס הָבָא וְהַתָּנִן גִּרִיס בְּמִתְנִי יָצָא הַשְּׂעָר
 36 פּוֹסְקִין וְכֵן גִּרִיס לִקְפוֹת הָא
 37 אֵינִים שְׂאֵן לֹהֵ שֶׁ לֹהֵ. דְּאֵינִי בִּן שְׂפִיר כִּי
 38 חֲסִין אִין לוֹ רְבִית כִּיּוֹן שְׂאֵם הָאֵת כָּא
 39 מוּכַר לְזוֹר וְהָא קָאִי נֵי שְׂפִיר וּלְכָךְ חֲשִׁיבִי
 40 בְּגִנְיָא דְּרִישָׁת לִקְפוֹת: לְרִישָׁא בְּנוּשָׁה בִּן וְעַמֵּל עַל
 41 גוֹרוֹ. תִּמְהָ וְהֵלֵא מַעוֹת קוֹטַת הַכָּא אִפִּילוּ
 42 מוֹרְדָּנָן אֲמִילְתָּא לְדָבִי כִּיבִית הִיא כְּדִרְמֵינָא
 43 בְּהוּבָה (ולעל דף סג) גִּבִי הַחֲלִיף דְּמֵי שׂוֹר בְּפִירָה
 44 רִיל דְּהִקָּא מִיירִי שְׂלֵא פִירוֹ מְנַעַע עַל שִׁיתָן לוֹ
 45 הַחֲסִין:
 34 לִיה תֵּנִי דְּמֵי חֲסִין שְׂאֵנִי מוּכַרְןָּן שְׂמֻכְרְתִּים לָךְ מִבְּעֵאִי לִיה תֵּנִי שְׂמֻכְרְתִּים לִיה תְּרִי
 35 בְּפִירָה עֲשׂוּתָּה עֲלֵי בְּשִׁלְשִׁי דִּיעַרְיָן מִעֲקָרָא נָמִי הַכִּי אֲוֹקְמִינְהוּ עֲלוֹתָה הַכִּי קֹאֲמֵר לִיה
 36 בְּרִמִּי הַפִּירָה שְׂעֻשִׁית עֲלֵי בְּשִׁלְשִׁים דִּיעַר הָרִי לָךְ אֲצִלֵּי בְּהוֹן זִין וְזוֹן אִין לוֹ וְהָא בְּרִיעַר
 37 וְהָבָה הַכּוֹר וְכֵן הַשְּׂעָר קִתְּנֵי אֵלֶּא אֲמֵר רָבָא כִּי שְׂכִיבְנָא רְבִי אֲוִשְׁעִיָּא נִפְקַ לְזוֹתָהּ

דאמר

1 דמַתְרַצָּנָא מַתְנִיתִין בְּנִוְתֵיהּ. שְׂנֵי רַגְלֵי לַחֲרִץ מַשְׁנֵית שֶׁשֶׁתָּם רַבִּי בְּקִרְיָא שֶׁשֶׁתָּם הוּא
2 הַדְּמוּתֵיהּ אִתְּרָא אֲרָב בְּהַלְוֵהוּ בְּתַרְבֵּי דְבִיחַ דְּרֵי קִיאָה. תֵּינֵי זֶמֶן חֲסִין לְמַבּוּר. שְׁנַיִמְרִי דְחָרְךְ
3 אֲרוּרֵתֵיהּ אֲמַר לְמִכְרֵן מַעֲוֵתָהּ. וְשֵׁי לֵי מוֹתֵר. וְלֹא אֲמַרְרֵן דְלֹא בְּאִיסוּר הֶבֶא לִירוּ הִיאָר דְּנֵשׁ
4 לֹא דְרִבִּי בַר הַאי מַהֲשֵׁתָא אֲנִיעֵי. וְלֹא מִשְׁרָף בִּי מוֹקְרֵי בְּרִשְׁתֵּיהּ מוֹקְרֵי יְהִי לְרֵבִית
5 הוּאֵלֵא וְהָא אֲבָל לְחֹרֶךְ קָמֵי עֲלִייתָהּ בְּמִי שְׁרַעַר

6 ומיהו היכא דאין לו לאו באיסור הבא לירו הוא
7 דיהיבא דיהיבא ליה זמן פוסק ואנעו שאין צו
8 היכול לה לעלותו במעט שקיבל דחשין מעוין לו
9 הוואל יחזא השער אכל או אין בידו במה ילקח
10 ודמי לרבינו יואל נהיה. דקתני במתניי דקא
11 בהלואתו שהיה ליה. ודין נהיב ולי נראה
12 דלא נרסין ליה ופירוש משום שאין הוא שנתלה
13 בספר לפי שראו רבבי אושעיא נושה בחבירו
14 מנה דמשמעין מנה דאי נהו יהיב ליה השתא
15 וזוי אפילו אין לו נמי שרי בשבש מתניתין ופירשה
16 בלוקח הוצא השער ולא היא לא מבעי לשבשוי
17 מתניתין דבבי דר' אושעיא משום חשין קמאי
18 נקט ליה ולמכר דיש לו מותר אנעו דלאו
19 באיסורו הבא לירו ובי אין לו אסור הוואל ולא
20 בא אסורו לאלו אבד מתניתין בי תנא אין לו גבי
21 זין תנא שפומתה הלואה בא עליו שהיה כבר דמי
22 החשין מלוה עליו אבל גבי חשין לא תנא
23 אישקרא ואפילו אין לו שרי דאישקרא אל לירו
24 ושפיר תנא ליה לקח מעמידין מלוה. שיש לו על
25 חבירו: על גבי פירות. לפסוק עליהם פירות
26 כשער של עבשיו כל ימות השנה: ולא אמרין
27 לא באיסורו חבירו. כדנתי רבי אחי דאמר
28 לעיל אמר יש לו אסור: ושפטן מנה וזמא שרי
29 לו. אבל אין לו אין מעמידין מלוה אבל פוסקין
30 על ידי נתינת מעות כדקתני מתניי לוקמן דר' עב
31 יצא השער פוסקין ואוקמנא מתניי כדנתי רבי
32 אושעיא: ושפטן מנה. מוקמתה הגיע זמן חשין
33 למכור שם לו החשין ברמיס בשער של עבשיו
34 בוקח: אסור זין כשער של עבשיו בחול שפירות
35 מנה אוקח ודקתני יצא דאמר פסק על הפירות
36 והגיע זמנו לרבינו יצא דאמר פסק על הפירות
37 הימנו ברמיס כשער של עבשיו דמה לו מקבל
38 דן עמקו ומה לי דמיתין: עוין אפנה בפירות
39 וחזנין מעות באפנה כשער של עבשיו שיצאו
40 בשוק ע"מ לקבל פירות אפילו יזקרו חשין: ואין
41 עוין אפנה. לפסוק על הפירות כדי לקבל דמיס
42 לכשיזקרו דכין וזוי יהיב וזוי שקיל. מהו
43 כרבינו: אם יש לו מותר. מהו רבי אושעיא
44 קא מוחיב והבא דמיס אלא מקבל ששם עליו דמי
45 החשין ומקבל הון שפיה יותר ממה שנתן
46 ומתחילה לא קנה זין מעות ורבי הוא במקבל מעות דמי החשין: בשפטן. הימנו החשין
47 מתחילה דדמי החשין ידירה קא מקבל דברשותיה אישקרא ומשעה שמשך בלתי לה תורת
48 דלקתני יש לו מותר: רבי. יהודה היא דאמר דע אהר ברבי מותר. רביה שאנה על ידי הלואה אלא ע"י
49 רביה ואם לא ישלם מעט אלא פירות שפסק הוא עמו אין כאן רביה היינו עד אהר ברביה פעמים ש רביה ופעמים אין רביה ששרי אינו פוסק מעו ע"מ לשלם דמיס אלא פירות
50 וקשה שדרו כפר. אם אין אני נתון כל כמאן עד יום פלוני ורבי יהודה שקיל בנזון שמוכרי אכל פירות. בתוך הזמן מותר. לוקח אכל פירות אסור. שקמא לא יבוא לידו מכר ששיחור
51 לו מעותיו ונמצא בהלואה היה אצלו וזה אכל פירות ברביה: ביהוס בן זנוני פאי. ביצירה. במאי קמפליגי: עד אהר. כי היא נזקקא קמא ובווא לידו רביה שקמא לא יבא עד הפרידה
52 בא ליד רביה עד שמכר אינו כל לידו רביה: מנת לחזור. רבי יהודה נזקקא לא שרי אלא ע"מ לחזורי שאם לא יקנה מכר לחזור לו פירות שאכל ואפילו כבי אסור ת"כ ובישעת
53 אכילה קאכיל רביה ועבדיה לאיסור: השתא דאמר רבי יצאי. גבי פרעון דהוון דמיתין שוין דכי היכי דתן מותר דמיתין נזון ממי דמה לו טוב אם הם מקבל יותר ממה שדמיתין מקבל:
54

1 דמַתְרַצָּנָא מַתְנִי' פְּנִוְתֵיהּ דִּתְנֵי ר' אושעיא אהר
2 שהיה נושה בחבירו מנה והלך ועמד על גורנו
3 ואמר תן לי מעותי שאני רוצה ליקח בהן חשין
4 ואמר לו חשין יש לי שאני נותן לך צא וגשאל
5 עלי פשעך של עבשיו הגיע זמן חשין למכור אמר
6 לו תן לי חשין שאני רוצה למכור וליקח בהן זין
7 אמר לו יש לי שאני נותן לך צא וגשאל עלי
8 פשעך של עבשיו הגיע זמן זין למכור ואמר לו תן
9 לי יוני שאני רוצה למכור וליקח בו שקמן אמר לו
10 שקמן יש לי שאני נותן לך צא וגשאו עלי פשעך
11 של עבשיו פולסם אם יש לו מותר אין לו אסור
12 ומאי לקח לקח בהלואתו אמר רבא שמע מנה
13 מדר' אשעיא אמרין דלא באיסורו הבא לירו הוא
14 ויש"מ הוא דיש לו וש"מ איתא לרבינו יצאי דאמר
15 רבי יצאי מה לי הו מה לי דמיתין דאמר רב אמר
16 בעושיין אפנה בפירות ואין עושיין אפנה ברמיס ור'
17 יצאי אמר מה לי הו ומה לי דמיתין מיתניי פולסם
18 אם יש לו מותר אמר רב הונא אמר רב בשמשיך
19 אי בשמשיך צריךא למימר אלא כגון שיחור לו קרן
20 וזית ושמואל אמר הא מני רבי יהודה היא דאמר
21 צד אהר ברביה מותר דתניא הרי שהיה נושה
22 בחבירו מנה ועשה לו שדרו מכר בנזון שהמכר
23 אוכל פירות מותר לוקח אוכל פירות אסור ר'
24 יהודה אומר אף בנזון שהלוקח אוכל פירות מותר
25 א"ל רבי יהודה מעשה כביתוס בן זנוני שעשה
26 שדרו מכר על פי ר' אלעזר בן עזריה ולוקח אוכל
27 פירות היה אמרו לו משום ראיה מוכר אוכל פירות
28 היה ולא לוקח מאי בנייהו אמר אביי צד אהר
29 ברביה איכא בנייהו רבא אמר רביה ע"מ לחזורי
30 איכא בנייהו אמר רבא השתא דאמר רבי יצאי
31 מה

1 דאמר רבי יצאי מה לי הו. החשין מה לי דמיתין כגון זין אם יש לו כר פרי רבינו שמואל
2 ור' לוקא זין אכל מעות אסור ואין נראה לרבי דברכי רמול וקמא וכיון דהו קמ
3 ושם דעה חלמה) גבי רב כהנא וכן כהנא ואישר ונזנה מרוקחא קמאי אלא לרב אשקול זוי
4 אמר ליה אי כי מוזני אמרי בתנא דביתא אהר שרי ואם לאו אסור לו לשעמיה דאמר אין
5 עושיין אפנה ברמיס משמע דלר' יצאי שרי
6 למשעיה זוי:

7 בשפשיפיהו. ואפילו אכלו ומוכר מותר לשלם
8 חטים אחרים אם יוקירו ולא דמי
9 לטאה בסאה דאסור (לעיל דף סב.) משום דהקם
10 הלקוח והבא ובני ומשיכה דהבא לא תזיא אלא
11 לעזין דיתר פיסוק ולי לקנות משע.

12 צד אחד ברביה מותר. ואנעו דבשעת הפרעון
13 היה רביה כיון שבשעת הפסק הווי עד אחד
14 של היתר שרי וזאת א"כ בסאה כהבא נמי יצאי
15 מותר ללות לרבי יהודה דעד אהר הוא דקמא לא
16 יוקירו דבהלואה נמי שרי רבי יהודה עד אחד
17 ברביה דאמרין לקמן (דף סג) נהי משכן לו בית
18 משכן לו שדר דלא רב בר' יהודה ויש לומר
19 דלא שכיב עד אחד ברביה אלא דכך שיש ביד
20 מלוה או ביד לזה לעשות עד אחד שלא יצאי
21 רביה ולא דמי לטאה בסאה שתלמי בשער ע"כ
22 יחא רביה אם יוקירו:

23 רביה על מנת לחזורי איכא בעיניהו. ואם
24 תאמר מאי שקמא דרנן דאסור דאוקח
25 רביה הוא זה וקלא כשבא לפירות מנכה לו
26 החילה פירות שאכל ור' יצאי אם הוא עושה כן
27 לא יבא לביה אלא מירבא לפרוע החילה כן
28 קודם שיקנה לו כל בלוס אמר לאו ליפרוע לו הכל
29 תהא משקעת בידו ואם תאמר דתנן בערבין וף
30 גאל. ואם ר"ה (והתניא) תמוכר בית כתיבי רבי זוחקא
31 מאל טק ונאל עד שנים עשר חרי וזו בו כמו
32 רביה ואינו רביה ופריך בגין והתניא רביה
33 גמורה היא אלא החודה התירה ומשני הא ר'
34 יהודה ורנן והשתא לרבא דלמלי עמקא
35 עד אהר ברביה אסור היה משני ויש לומר
36 דמדאורייתא מודה אהר בדעד אחד ברביה
37 פליגי אבל מדרבנן נראה לרבא דליבא למאן
38 דשרי ורבי יהודה שרי הבא אפילו מדרבנן
39 דבמוכח בעובדא דמיתיה לכך מוקי רבא דאיידי
40 ברביה על מנת לחזורי ואם תאמר בפרק בתרא
41 דמגילה (דף סו.) ושם ר"ה (ובי) תנא אין מוכרין בית
42 הכנסת אלא על תנאי איתמי שצריך שיחזור
43 דברי רבי מאיר ופריך בגמרא אלו רבי מאיר דכי
44 דידיה בית דהא נהו ליה רביה ומשני קסרי לה
45 רביה יהודה דאמר עד אחד ברביה מותר ר' א
46 לרבא איירי הקם כגון שהתנו עמו שאם יפרו יתן השקך עד שדרו בו.
70 פוסקין

71 ומתחילה לא קנה זין מעות ורבי הוא במקבל מעות דמי החשין: בשפטן. הימנו החשין
72 מתחילה דדמי החשין ידירה קא מקבל דברשותיה אישקרא ומשעה שמשך בלתי לה תורת
73 דלקתני יש לו מותר: רבי. יהודה היא דאמר דע אהר ברבי מותר. רביה שאנה על ידי הלואה אלא ע"י
74 רביה ואם לא ישלם מעט אלא פירות שפסק הוא עמו אין כאן רביה היינו עד אהר ברביה פעמים ש רביה ופעמים אין רביה ששרי אינו פוסק מעו ע"מ לשלם דמיס אלא פירות
75 וקשה שדרו כפר. אם אין אני נתון כל כמאן עד יום פלוני ורבי יהודה שקיל בנזון שמוכרי אכל פירות. בתוך הזמן מותר. לוקח אכל פירות אסור. שקמא לא יבוא לידו מכר ששיחור
76 לו מעותיו ונמצא בהלואה היה אצלו וזה אכל פירות ברביה: ביהוס בן זנוני פאי. ביצירה. במאי קמפליגי: עד אהר. כי היא נזקקא קמא ובווא לידו רביה שקמא לא יבא עד הפרידה
77 בא ליד רביה עד שמכר אינו כל לידו רביה: מנת לחזורי. רבי יהודה נזקקא לא שרי אלא ע"מ לחזורי שאם לא יקנה מכר לחזור לו פירות שאכל ואפילו כבי אסור ת"כ ובישעת
78 אכילה קאכיל רביה ועבדיה לאיסור: השתא דאמר רבי יצאי. גבי פרעון דהוון דמיתין שוין דכי היכי דתן מותר דמיתין נזון ממי דמה לו טוב אם הם מקבל יותר ממה שדמיתין מקבל:
79

בבא מציעא. איזהו נשך – פרק חמישי דף סג עמוד ב – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינליץ)"
תוספות

וּפּוֹסְקִין על שער שבשוק אע"פ שאין לו. פי' וה' אות' מתני' והיא הנא השער פוסקין איקא למיד' אין פוסקין על שער שבשוק ומוסקי לה' למתני' באבלאי וארבי ולא יהוה לו לפרש כן דאפילו לר' יוחנן דאמר לקמן אין פוסקין על שער שבשוק מודה ולא בעינן תרעא דמישק כולי האי כמו באבלאי וארבי וגו' אלא בדרמטא ולא אמר ר' יוחנן דאין פוסקין אלא בשוק של עירייתא ואית' דהיכי בעינן

מר' ינאי ופוסק על שוק של עירייתא ואלו בעינן הדרמטא ויל' דהכי דיקם דמארבי מר' ינאי מה לי הן מה לי דמיהן וקבל' לפרוע' לו דמיס' ממו' שיקבל' לפרוע' לו חסין משום דפון חסין' יבול' למנא' דמיס' ה'נ פוסקין אפילו על שוק של עירייתא דיתור' יתרון' לבעל' המעות' לקבלת' חסין' אפי' בשוק של עירייתא ממה' שדמיהן' לבעל' חסין' למכור' אפילו' בשוק של אבבלאי' וארבי'

ואמר ליה' דהיבגא' לך' המשה' בותא. פי' לזמן' פלוגי' איתרונן' שני' ויתרונן' אסור' אבל' ד' בותא' ויהי' לפסוק' פון' שוק' דפוסקין' על' שער' שבשוק' והיא' אנואי' אסור' לפסוק' המשה' בותא' נאי' שניא' משרשא' דרב' נחמן' ונפיה' אמר' לקמן' (דף סה) טרשא' שרי' למכור' סחורה' בהמתנה' ביתר' מדימיה' ובלבד' שלא' כפאה' ולו'

אם מעכשיו פחות ויל' כיון דאזיל' הקא ד' בותא' ותי' כפא' פירש' אם מעכשיו פחות' לו' לזמן' פלוגי' ביתור' ולפי' זה' לא' שרי' רב' לקמן' טרשא' אלא' דבר' שאין' שמתוך' דיע' בנות' פרה' או' טלית' אכל' פירות' אם' יצא' השער' אסור' לעשות' מתוך' טרשא' מהו' דתימא' כעד' שיבא' בני' דמי' קמיל' ואת' והא' רב' נחמן' פסק' לקמן' בשבילי' פירקין' (דף טה) הלל' דאסר' עד' שיבא' בני' ויל' ודאי' דרך' הלאה' אסור' אפילו' שלא' כפאה' אבל'

דרך מקח וממכר כי הקא שרי אפי' ה בארבע' דאי' לא' כתיש' דאפילו' רבנן' לקמן' לא' שרי' אלא' סאה' כפאה' אבל' סאה' כפאתם' לא' אלא' כפדרישת' דדרך' מקח' וממכר' שרי' טפי' המיש' בארבע' מדרך' הלאה' אפילו' סאה' כפאה' דמיש' שרי' לבע' ואת' דשפי' ה'ל' לאתווי' הקא' דפוסק' על' הגדוש' דרמינא' טפי' דהוי' מקח' וממכר' ויל' דפוסק' עמו' על' הגדוש' לא' שרינן' אלא' לפסוק' עמו' בשער' לקטות' אבל' לפסוק' שרי' לשתא' בהמקא' לא' כיון' דאבתו' לית' ליה' שעדיין' צריך'

תישן ואי מודיל גביה כולי האי מחזי בארבי נטא' אכל' כמיש' לו' מוזק' בעינן' אלא' שמתוך' בית' בנו' וא' הקאת' מפתח' מותר' אפילו' שרי' המשא' בארבע' ודק' נעשה' כעד' שיבא' בני' וישרי' הקא' לבע' כדשרי' הורב' לרבנן'

בשעריירייתא

פשיטי מהכריה ואשכח בית מופיינא' אי כבדי' שהדעת מועה מיתייב' לאהרוריה' ליה' לא' לאו' מנתנה' בעלמא' הוא' דיהויב' ליה' היכי' דמי' כבדי' שהדעת' מועה' אמר' רב' אחא' בריה' דרב' ויסק'

פוסקין עליו אלא ממי שיש לו זרון דאילו שער החרוז פוסקין אף למי שאין לו; לפאי. מביעי האי דמתתו: אי למיקי. ממש שלא יוכל המוכר לתווה לאי קני. מבכי אלא איב' משך א' לקבולי' מוכר' עליה' מי' שפיע'. אם' יתווי' סמכא' דתקא'. דכל' חד' תווי' ודע' דעליה' קא' סמיק' והאי' לוקח' סחורה' מקיימת' הוא' ואין' דעתו' לחזור' הלוקח' אם' חז' בו' מוכר' איקא' למילתיה' במי' שפיע'. השתא' דאמר'. דאי' מיתחו' מייסק' דעתא' הוא: אפילו' לא' מיתחו' אבי' דמי' נדי' מי' אלא' אשכחיה' בשוקא' לאתר' וזן' ואמר' ליה' דעלך' סמכא' איקא' מי' שפיע' אבי' נטר' ליה'. כשי' המתנה' אי' מודיל' גביה' משום' התקנה' שמקדים' לו' המעות' ודמקח' אין' לו' למכור' עכשיו: לקרא'. מוכר' שגדה' ר' ד'. חלות' שגדה' בותא': והיבגא' דף' ה'. לזמן' פלוגי' והקדיח' לו' המעות' עכשיו' איתנהו'. אם' בידו' אכל' אע"פ' כערי' או' אבד' המפתח' הוא' דחוק' למעט' שרי' דהוי' ליה' הלויני' עד' שיבא' בני' דתנן' במתניתין' (דף טה) דמותר' דאית' ליה' אשרי' כפאת'. המוכר' ר' ד' שגדה' ואשכח' פשיטי'. זה' שיקבל' המעות' שיקא' בתוך' יומי' ממה' שאמר' לו' לזבירא': או' כבדי' א' שיהדעת' מועה'. דאיכא' למימר' טעה' המפלה' בחשבון' ולא' ידע' בתר' חביב' זה' להחזירו' לו'

מה לי הן דמיהן מה לי הן נמי אמרין בו. בחלתה התנאי נמי משפץא השער פוסק עמו ואע"פ שאין פירות כבדו ובלבד שיטון לו זה מותר דכי ידעו דהכי דמי דמי המעות הללו כידו והייתי הפירות הוי מותר גמי נכי כי הוה הכבוד כידו מותר שהמעות דמיהן שזין דמה לו טוב אם היו החסין דמים דמיס' פוסקין אלא שרי' דמיהן מה לי דמיהן ומה

מה לי הן ומה לי דמיהן אמרין מה לי דמיהן ומה לי הן נמי אמרין ופוסקין על שער שבשוק ואע"פ שאין לו איתרוביה רב כפא' ורב הנא בריה' דרב והישוע' לרבא' פולס' אם' יש' לו' מותר' אם' אין' לו' אסור' אמר' ליה' התם' הלאה' הקא' וכינוי' רבה' ורב' יוסף' דאמרי' תרוניהו' מאי' משקא' אמרו' רבנן' פוסקין' על' שער' שבשוק' ואע"פ' שאין' לו' דאמר' ליה' שקילא' מבויתוד' ושיריא' אחירוי' מאי' איתתיל' לו' אי' הווי' לי' וזוי' ברבי' הוה' מובגנא' ביהני' ובשולא' בוזלא' אמר' ליה' אבי' ירבי' ויסק' אלא' מעתה' מותר' ללות' סאה' כפאה'

משום דמיצא' אל' שקולא' מבויתוד' ושיריא' אחירוי' דאמר' ליה' חפוי' דקדתי' באבלאי' אל' התם' הלאה' הקא' וכינוי' אמר' ליה' אדא' בר' אבא' לרבא' והא' בעי' למיתב' וזוי' לפססורא' אל' דקא' יהיב' ליה' נמי' רב' אשי' אמר' וזוי' דאיניש' איתנהו' עבדי' ליה' ספסוריה: רבה' ורב' ויסק' דאמרי' תרוניהו' האי' מאן' דיהיב' וזוי'

אתרעא' חריפא' צריך' לאתווי' לבי' דרי' לבאי' אי' למקנא' הוא' לא' קני' אי' לקבולי' עליה' מי' שפרע' כי' לא' מיתחו' נמי' מקבל' עליה' מי' שפרע' עולום' לקבולי' עליה' מי' שפרע' וזמאן' דיהיב' וזוי' אתרעא' [חריפא'] לבי' תרי' תלתא' יהיב' או' מיתחו' ליה' סמכא' דעתיה' ואי' לא' אמר' ליה' אמינא' דאשכבת' פרי'

דשפירי' מירוד' ושקלת' אמר' רב' אשי' השתא' דאמרת' משום' מסמך' דעתא' אפילו' אשכחיה' בשוקא' ואל' סמכא' דעתיה': אמר' רב' נחמן' כלל'א' דרביבא' כל' אגר' נמי' ליה' אסור' ואמר' רב' נחמן' האי' מאן' דיהיב' וזוי' לקריאה' וקא' אזילי' ר' ד' ואל' והיבגא' לך' ה' ה' איתנהו' גביה' שרי' ליתנהו' גביה' אסור' פשיטיא' לא' צריכא' דאית' ליה' אשריא' כפאתא' מהו' דתימא' כיון' דאית' ליה' אשריא' כפאתא' כעד' שיבא' בני' או' עד' שאמנא' מפתח' דמי' קמ"ל' כיון' לממכר' גוביינא'

כפאן' דליתנהו' דמי': ואמר' רב' נחמן' האי' מוכר' דאזוינא' בעשעריירייתא

פשיטי מהכריה ואשכח בית מופיינא' אי כבדי' שהדעת מועה מיתייב' לאהרוריה' ליה' לא' לאו' מנתנה' בעלמא' הוא' דיהויב' ליה' היכי' דמי' כבדי' שהדעת' מועה' אמר' רב' אחא' בריה' דרב' ויסק'

ממש שלא יוכל המוכר לתווה לאי קני. מבכי אלא איב' משך א' לקבולי' מוכר' עליה' מי' שפיע'. אם' יתווי' סמכא' דתקא'. דכל' חד' תווי' ודע' דעליה' קא' סמיק' והאי' לוקח' סחורה' מקיימת' הוא' ואין' דעתו' לחזור' הלוקח' אם' חז' בו' מוכר' איקא' למילתיה' במי' שפיע'. השתא' דאמר'. דאי' מיתחו' מייסק' דעתא' הוא: אפילו' לא' מיתחו' אבי' דמי' נדי' מי' אלא' אשכחיה' בשוקא' לאתר' וזן' ואמר' ליה' דעלך' סמכא' איקא' מי' שפיע' אבי' נטר' ליה'. כשי' המתנה' אי' מודיל' גביה' משום' התקנה' שמקדים' לו' המעות' ודמקח' אין' לו' למכור' עכשיו: לקרא'. מוכר' שגדה' ר' ד'. חלות' שגדה' בותא': והיבגא' דף' ה'. לזמן' פלוגי' והקדיח' לו' המעות' עכשיו' איתנהו'. אם' בידו' אכל' אע"פ' כערי' או' אבד' המפתח' הוא' דחוק' למעט' שרי' דהוי' ליה' הלויני' עד' שיבא' בני' דתנן' במתניתין' (דף טה) דמותר' דאית' ליה' אשרי' כפאת'. המוכר' ר' ד' שגדה' ואשכח' פשיטי'. זה' שיקבל' המעות' שיקא' בתוך' יומי' ממה' שאמר' לו' לזבירא': או' כבדי' א' שיהדעת' מועה'. דאיכא' למימר' טעה' המפלה' בחשבון' ולא' ידע' בתר' חביב' זה' להחזירו' לו'

בעי שורייא

וחמישיתא. אם היו רגילין בחמישה בדרך שאנו מניין אחר הלידן
הו' בעל גבן כבודי שהדעת טועה. **מה** שני וחלבות מכור לך מתוך.
דך ברייתא לא קשיא לרב דאמר ללפון פרידא סוף פירוקן (דף ע"ג) דרבא אן רגילות
ללול בשביל המתנת יום או יומים לכן מותר שמקבל עליו הפסד ושכר וכך יכול לתפסד

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55

בעי שורייא וחמישיתא. אם יש להלכם למעות העדפות להוציאן עשרה עשרה או ה'
ואן אקד או שנים עדפות שאין באות לכלל ה' יש לומר ששעה בחשבונו אם
עשירייתא כיהו טעו בה ממשים לארבעים או בין ארבעים לשלשים ואם אין עשיריות
ולשן חמישית יש שהיו רגילין למנות חמשה חמשה או היו עדפות דרבה בנה ג' טעו
בעשיריות כדפי' ודע שיש טעו של ב' לארבע

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55

בעי שורייא וחמישיתא א"ל רב אחא בריה דרבא
לרב אשי ואי איניש תפיא הוא דלא יתיב מתנה
מאי א"ל דלמא מיגול גוליה ואבלע ליה בחשבון
דתניא הגזיל את חברו והבליע לו בחשבון יצא ואי
איניש דאתי מעלמא דלא שקיל וטרי בהדיה מאי
א"ל דלמא איניש אתרינא גוליה וא"ל כי יוה פלוני
פשימי מיקד אבלע ליה בחשבון אמר רב כהנא
הוה יתיבא בשיליה פרקי דרב ושמיית דקאמר
קרי קרי ולא דענא מאי קאמר בתר דקם רב אמרי
להו מאי קרי קרי דקאמר רב אמרו לי הכי קאמר
רב האי מאן דהיוב וזוי לנינאה אקרי וקא אולא
עשרת קרי בני וזמא אולא תבניא קרי בני גמי גמינא
אתינהו קרי ליתנהו אמור פשיטא מהו דתימא פון
דממילא קא רבו שפיר דמי קמ"ל כמאן כי האי
תנא דתינא ההולך לחלוב את עניו ולגזול את רחלו
ולדרות את פורתו מצאו חברו ואמר לו מה שעני
חולבות מכור לך מה שרחלי גוזלות מכור לך מה
שפורתי ורדה מכור לך מותר אבל אם אמר לו
מה שעני חולבות פך וכך מכור לך מה שרחלי
גוזלות פך וכך מכור לך מה שפורתי ורדה פך
וכך מכור לך אמור וע"ג דממילא קא רבו פון
דליתנהו תתייא שעתא אמור איכא דאמרי אמר
רבא פון דממילא קא רבו שפיר דמי ותניא פך
וכך אמר דתמיא לאו רבו מיניה קא רבו דשקלי ליה
להאי ואתייניא בדיכמיה הכא מיניה קא רבו
דכי שקלי ליה להאי לא אתי אתרינא בדיכמיה אמר
אבי שרי ליה לאיניש לממר ליה לחבריה הילך
ארבעה וזוי אחבייתא דתמרא אי תקפה ברושתך
אי קרא אי זילא ברושותי א"ל רב שרינא לאפי
האי

ואפי' אסור אי זילא ברושתך דחשיב קרוב לשכר ורחוק להפסד כדאמר ללפון (דף ע"ג) בגי עסקא דאסור אי זילא שכיול להתנות שאם
באם; וכן רוח יזיו כולם פקרון אלא ודאי פון דאתריית ההפסד על המקבל לא מהני אפילו בתנאי החלשים כפרון אי מיירי כשלא משך וצריך להתנות דאי לא מתני איכא מי שפרע
דאין בו כל קר הדפסד וצריך ליה חילא פסי במתמרא כדאמרין בפרוכתא את דספתינא (כ"ב ד' פה: ושם) ו' את אחתי כי לא אתני נמי יכול לחזור בו אי תקפה דקמח טעו הוא אפי
בכיאו לוקח כביתו ושהה דרבה ואמר כך התמיך דאי ר' נתנא בהפסדו את דפיותו (שם ד' עז: ושם) ו' מוכר יין לחברו והתמיך לא שנו אלא כנגקאם דלוקח אבל כנגקאם דמוכר מצו
לאמר לא אתי תקפה ואי עסקא ואפי' מאן דפליגי התם ואמר מולא דבנבא גרים מימי כי אתני מאי פרק דרבא קרוב לשכר ורחוק להפסד והיא תקפה טעו הוא וצריך לממר מולא
דלוקח גרים בין דאן התנה עמו דאי תקפה ברושתך ובכחו פירקן ג' (ע"ג) נמי אמרין ג' רבן דרבה יין אמרתיא בתשרי ומתכרי לוד כסתא אמרתיא דרבה וצריך ליה אפי' אפי' ואן
לחלץ בין מוכר בתשרי ולוקח כטבת לשאר השנה בדמוכר פירות אלא קמפליגי אין קודם טבת לאחרי טבת לכך נראה דתקפה דהכא לא היינו שהתמיך אלא קלוקל בעלמא כמו יין
המקבך כהנת דמוכר פירות דאזו שהתמיך אתי תשרי מתשרי יהי עומד להתמיך כדאמר בסוף פירקן ואזוהי יהי מקח טענת אלא מקח דהכא אין זה ההקללל ראי' לעמוד מתשרי
ואן זה מקח טענת גוליה יבטי ויהי זהו תקפה דהכא כי יהוה דהמוכר פירות דאמר רבא האי מאן דובין תביתא דתמרא ותקפו בו דלאו היינו התמיך דרבעי בתר הכי חילא מאי ואף על
גב דבהתיא ברכות (ד' ר"ח) כך דנא תקפא ליה ארבע מאה דני תמרא וזוי התמיך וזוי אמרתיא דתמרא וזוי התמיך כתיב ואי' מאי אירי' חלפון (שם) טעמא
דמעיקרא חילא חילא תיפוק ליה דאפילו בתקפה דליכא לממר הכי שרי להתנות כדאמר הכא פון דקביל עליה ויקרא חולא קרוב לזה ולזה הוא י"ל דקלילי של חימוץ שכיח הלכך
א"ע דמקבל עליה ויקרא חולא וזוי רזוק להפסד וזוי דומה לרביא אי לאו עטמא דמעיקרא חילא חילא

בב מציעא. איהו נשך - פרק חמישי דף סד עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" רשב"י תוספות

1 קרוב לשכר ורחוק להפסד הוא. ואית חקשי ליה אמתי' (למפן עב) דקרא השער
 2 פוסק דהקם גמי אן הלוקת מפסיד כלום בתקופה וי'ל שדמיא הקם בין דאן
 3 הפירות מבוררין ללוקת אין נטר שיהא קרוב לשכר ורחוק להפסד ופוסק עמו על הגרש
 4 (טס) וברייתא דרבי אושעיא דקתני (לעיל ד' טו.) של ומוחר איכא למימר דאם מותקלל
 5 כל הגרש זה דבר חסין שיש לו אב נתון לו.
 6 אחרים קאל מנאטון בון משמעו למפן י' (עט)
 7 דקאמר מעשרא דהלא קלא ואחלא לא יתבי'
 8 משמע דקלקול אחר דלא חזינון הוה מקביל'
 9 ומיהו נראה קצת דפוסק על הגרש חיי הדיש
 10 דפוסק על שער שבשוק שאין הלוקת מפסיד
 11 בשום ענין ומכל מקום לא קשה דהקם יוכל
 12 המבורר לתת לו חסין אחרים ואלו שיש לו
 13 מסתברא דירבול לאוכלם ולא מתי' של י' אלא
 14 לענין דיתר פסיקה בלבד ורובן דיתבי' וזו
 15 אמריא דקלקול אחר בר ממוזינין וזו
 16 מקביל הייתי לפי שדיו סומכין על יין של בעלי
 17 בתים ודקא ר' יהו יוכלין לקנות מן בשוק אחר
 18 וליפתן להם: ור'א' ישבור הימנו בפתות. פי
 19 בקנטרס בנקריא דיש ללמוד מכאן שאסור
 20 להלוות על אבות הלודו בו אפילו בנבייתא קתון
 21 לא ישבור הימנו בפתות ולא דמי למשכנא של
 22 ברה' למפן ד' (עב) דהקם וימנין דלא שקיל מידי
 23 ואפילו ביה ענבה ליה וקנה ליה קונה פירות
 24 בנבייתא על הספק אבל ביה נקנה חתימת אדם
 25 כאן ספק ומצא שוכר בפתות ור'א' אמר דבית
 26 גמי וימנין דלא שקיל מידי או נופל או נשקה או
 27 שלא יתקן על אלא בין פיה ביה שדה היבא
 28 שאינו מלךו משתוי' עליהם אסור בפתות לאכול
 29 הפירות ולדור בבית דבתי' מיירי מתי' מדקתני
 30 המלכות את חצירו לא ידור בחצרו ולא קתני
 31 המלכות על חצירו של חבירו אבל היבא קתני
 32 על ביתו או על השדה מותר בנבייתא דאן
 33 מפסיד ביה שדה ובעל חצר דהכי אבלי לא יוכל
 34 להשכירו להשכיר ויהו חזוקו בו במשכנא וזו
 35 דאטו לפי שזה מוחזק במשכנו יתקבו הפירות
 36 ולקח לא יוכל הלוח למבור פירותיו ולפרוע
 37 חובו או יקח המלך פירות עצמם בחובו ויש
 38 לתת טעם אחר לכדרי' בהשקלמה על הבית או על השדה שרי טפי בנבייתא דהוה כאילו השדה בידי בתורת מוכר כל אותו השנים כדאמרין (לעיל ד' טו.) גמי משכנתא בלא בנבייתא
 39 אינה בתורת וביני אהו לדיה ומיהו גערבין (ו' לא.) דקאמר רביה גנורה היא ותהודי' החירה משמע פפירוש הקנטרס דבבית לא שייך תיקיא ושום ספק מדחשיב ליה רבית גנורה
 40 דשדה בלא בנבייתא אן חשיב ליה לעל אלא קבא רבית לפירוש רבינו הם על צ'ל דר'פ' רבית גנורה היא מדרבנן ולפי שהתורה החירה הקריא לא רצו להעמיד שר חמימ' דברייתם
 41 ומותי' דקתני אן בית ואתה בית: ופי' שפשי אנה רבית אפילו מדרבנן וצריך לדחוק ולפרש לרבא דאע"ו' דהנהא אמא סבר רבי' דאחר חרביה שרי אפילו מדרבנן מימ סבר רבא דלית
 42 לן למימר שיתיר ר' יודקה צד אחר אפי' מדרבנן כל כמה דלא מפרש בהדיא ומה שדקדוק רבינו הם מרלא קתני המלכות את חבירו על חצירו מכלל דאיירי' בשלא הלוח על חצירו אן
 43 זה דיק דברק השולח (גטיר ד' ו.) ושם ר'ה' אלא) גבי הא דקתני המלכות את חבירו על המשכנא אינו משמש פרך אלא מעתה הלוחו דר' בחצירו הכי גמי דלא משמע וקתם גבי למימר
 44 הלוח על חצירו דאפילו הלוח על חצירו משמע כדאמרין (למפן ד' טו.) היא משכנתא באחר דמסלקי' שבועית משמטו ועוד דאי לא אהלוחו על חצירו פרך אמאי נקט עתה קנה היה
 45 היה למיקט מטלטלי' הלוחו ושמשמש במשכנו גמי נמי דלא משמע אלא ודאי דמשכנו דחצר אמשכנו דמטלטלי' פרך אב' רב נתמן אע"פ שאמרו בו. בפרק רבי' הלול' וכ"ד ר'
 46 גבי. נהווא גברא דקנה אפרנא אסקלקלא ודחמי דקאמר ליקא קסבר רב נתמן דר' בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכן האמיל' אן כן קרא דר' נתמן אדרב נתמן דקבא
 47 אלא לא קא' הקם הכי ועוד דקבא מיירי בחצר דלא קיימא לאגרא ונבאר' דלא עביד למייר' דחיי' לו לא נקנה וזה חסר במסכת

1 **האי קרוב לשכר ורחוק להפסד הוא אמר לו היה בין**
 2 **דמקביל עליה וולא קרוב לזה ולזה הוא: מתינ'**
 3 **המלוה את חבירו לא ידור בחצרו חנם ולא ישבור**
 4 **ממנו בפתות מפני שהוא רבית: גמ' אמר רב יוסף**
 5 **בר מניווי' אמר רב נתמן אע"פ שאמריו הדר בחצר**
 6 **חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכן**
 7 **הלוחו ודר בחצרו צריך להעלות לו שכן מאי קמ"ל**
 8 **תינאי המלוה את חבירו ולא ידור בחצרו חנם ולא**
 9 **ישבור ממנו בפתות מפני שהוא רבית אי נבתינ'**
 10 **הוה אמאיא הני מילי בחצר דקיימא לאגרא ונבאר'**
 11 **דעביד למינר אבל חצר דלא קיימא לאגרא ונבאר'**
 12 **דלא עביד למינר אימא לא קמ"ל איפא דאמרי**
 13 **אמר רב יוסף בר מניווי' אמר רב נתמן אע"פ**
 14 **שאמריו הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך**
 15 **להעלות לו שכן הלויני' ודור בחצרו צריך להעלות**
 16 **לו שכן מ"ד הלוחו כל שבין הלויני' ומ"ד הלויני'**
 17 **אבל הלוחו לא מ"ט בין דמעיקרא לאו אדעיקא**
 18 **דהכי אוזפיה לית לן בה רב יוסף בר הקא תקוף**
 19 **עבדי דאינשי דמפסיק בהו וזו ועביד בהו עבדי'תא**
 20 **אל' כבידא מ"ט עביד מר הכי אל' אגא כרב**
 21 **נתמן כבידא ליה דאמר רב נתמן עבדא גנור' פריסיה**
 22 **לא שיו' אל' אימור דאמר רב נתמן נתון דארי'**

1 קרוב לשכר. אם יקרא חסוק להפסד. אם הקשה לא מקביל עליה ותנאי בפרקין (ו' ע.)
 2 קרוב לשכר ורחוק להפסד רשע ודשקיל רבית דבינן דמיא מקביל בעילי אחריתא והקח
 3 נמצא שאין זו מוכר ומעטת הלואה הן אצלו וקריבת השכר מחמת רבית הוא: ה"ג בין
 4 דקביל עליה וולא קרוב לזה ולזה הוא: אמר' אע"פ שבכא קפוא פשרי ע"כ (א.א.) איט'
 5 צריך להעלות לו שכן. ואוקמנא בחצר רבית
 6 קיימא לאגרא אבל חצר שדה חרד. עביד
 7 למינר בית לדידותו דבזה ליה זה נקנה והוה לא
 8 חסר: קמ"ל ותינאי לאגרא ונבאר' עביד' לפי'.
 9 המלוה את חבירו חסר חסר אחרת אם לא קמא על
 10 דבזה ליה הוא נקנה ובעל חצר חסר דר'א
 11 קיימא להכי שתייה משפירא לאחרים: אבל חצר
 12 דלא קיימא לאגרא. דבזה ליה זה לא חסר
 13 ונבאר' דלא עביד לפי'. דבזה ליה זה לא נקנה
 14 דבלאי הכי גמי נמי לא הוה מיגר שיש לו אחרות:
 15 קא משמע לן. ומתינאיא כרת ליה ללמוד מכאן
 16 המלוה להלוות לו שכן ולדור בו אפילו
 17 בנבייתא דנתן לא ישבור ממנו בפתות ולא דמי
 18 למשכנא של ברה' (למפן ד' עב.) דהקם וימנין
 19 דלא שקיל ביה מידי ואפי' הכי גמבי ליה וזהו
 20 ליה קונה את הפירות בנבייתא זו על הספק אבל
 21 כאן זה נקנה תמיד וכן כאן ספק נמצא שוכרה
 22 בפתות: פאן דאמרי' הלוחו. לא קצין עמו על
 23 מנת לדור ואפילו הכי אסור. ב"ש הלויני'. דקצין
 24 לו אית הבית בתורת חביתו אבל הלוחו לא.
 25 ומתינאי' בדקצין ליה או בשעת מתן מתת או
 26 לאחר: כן תיקו עבדי דאינשי דמפסיק בהו וזו.
 27 מתינאי' בעבדיהם של בעלי חובות שלו וכופס
 28 לעשות מלאכה: הווס גרסייה. להם מאכלו
 29 ודחיי' וזו ביום מלאכה: דארי' עבדיה. כך שמה:
 30 דמיידי פי כובי'. לינן הוה ומרדך בתנאות
 31 לשתות יין:
 32 דלא
 33 רב
 34 רב יוסף בר יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 35 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 36 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 37 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 38 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 39 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 40 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 41 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 42 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 43 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 44 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 45 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 46 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 47 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 48 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 49 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 50 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 51 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 52 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 53 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 54 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 55 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב
 56 רב יואל קרא פי הא דרב דגיא'ל בר רב

בבא מיעטא. איזהו נשך - פרק חמישי דף סה עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)"
רש"י תוספות

ניחא ליה דלא ניסתר עבדיה. פי בערוך לשון סתירה וקלקל וא"ת בלאו האי טעמא נמי פסור דקא תנן (ב"ק ד' טו) גול עבדים וזקנונו משלם כבעת הגזילה אבל שכר פועלים לא משלם ויש לומר דיש לחלק בין נחת ארעא דזולגנא לחנת ארעא דמלאכה כדמפלגי בהם גבי הוהאק פסיתו של הכירו ועושה בה מלאכה. **שכירות** אהק משתלמת אלא בסוף. אפילו למיד בהתעול קפא (ב"ק ד' טז. ויש ד"ה וכו') ובהקא מקש (קדושין ד' מת. ויש ד"ה דביש) דשנה לשכירות מתחילה ועד סוף מודה דאיהק משתלמת אלא לבסוף כדילין הבא מקרא ואפי' למיד איהק אלא לבסוף מודה דפועל יכול לחזור בו ואפילו בחצי יהום וכשהוא חוזר הכי הרי סוף שאטו רוצה לעשות מלאכה יותר וכל נפקא מינה מודהא פלוגתא אלא לענין קדושין דאי נשקה מתחילה ועד סוף חשיבא מלוה ואין מקדש בה ונפקא מינה נמי להדיא דפי' דמסכת ע"י (ו' י"ט ויש ד"ה אילמא) הגיע לכיפה שמעמידן בה ע"ז אסור למונה וקאמר בנמקא אם בנת שכר מותר ומקדש טעמא משום דשנה לשכירות מתחילה ועד סוף ואיתת מותרס כמבוש ארצון מבוש ארצון ליה קה שוק פרוש.

שכירות של שנה זו שנה זו משתלמת אלא בשנה האחרת. ואם האמר דבפי' דבבורות (ו' טג) דרשין דאין תורמין מן הקדש על היקש משום דכתיב שנה שנה דמשמע אותה שנה עצמה ויל' דהקם כתיב שנה בלא ב' והקא דרשין מוכיח שנה בשנה בב' דמשמע אותה השנה ואם האמר דברקע עד כהה שם ד' כה ויש ד"ה ט"ז) שנה בבור תאכלנו שנה בשנה איש היה שנה דמכנס בתקופה חזי אמרן זו שנה של בבור דלא מעינן לשנת שלום שאם נולד בכסלו שנת שלום מסיימת בחשירי יאכל עד כסלו והשקא ה"ל למודש שלא יהא נאכל עד שנה אחרת ולא בחור שנתו ויל' משום דמכנס קרא דנאכל בתוך שנתו דכתיב (שמות כ"ב) כיום השמיני תחת לו.

נְקִימָוּ לוד שוקא. דאי לאו הכי הוה אסור אע"פ שאריתו תרדף היה על בר ומא שתיי דהו מתורנן לו להביא סותרו ולמקבר בשבר הולאנתו אבל השתא דנקשי לוד שאם אף בחתונן דהו בשביל מתורנן ושרי. וחלכתא

דאמרו תרנויהו שכירות אינה משתלמת אלא בסוף ותאי פיון דלא מטא ומניה למיבא לאו אגר נטר ליה משווא הוא דהכי שריא והאי דקאמר ליה אם מעכשיו אתה גותן לי הרי הוא לך בעשר סלעים לשנה אוזולי הוא דקא מוזיל גביה סיפא פיון דוביני גינהו ובעי למישקל דמי מעכשיו הלכך אגר נטר ליה הוא ואסור אמר רבא דקו פה רבנן בהא מילתא ואוקמה אקרא פסכיר שנה בשנה שכירות של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור: אמר רב נחמן מרשא שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן ואמרי לה רב בעשא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור א"ל התם קין ליה הקא לא קין ליה אמר רב פפא מרשא דידו שרי מאי טעמא שכראי לא פסיד וזו לא צריכנא אנא הוא דקא אולת בתר דידך ויל בתר דידהו דאילו הוה לזו וזו חוו שקלי פי פפא מאי חיו מר דקא אולת בתר דידך ויל בתר דידהו דאילו הוה לזו וזו חוו שקלי פי השתא השתא דלית לזו וזו שקלי פינקרא דלקמיה א"ל חמא מרשא דידו ונדא שרי מאי טעמא ניהא לזו דליקו ברשותי דכל היקא דקא אזילי שבכין לזו מבכא ונקמו לזו שוקא וחלכתא

הוא נעמא עבדיה. שלא יגזיל להיות בטל ותעצל נסתר הקי"ו משמשת כדרך דוקמא לן בנזמה קמא (עמוד ב:) ולימא לא מפקין מיניה. מקדו קים וקציעת הרבית יחוד

לבעליה ולימא ליה כי אגרא אמא. בשכרתיך אני ברמס וקרים הללה דהוה קא מושרתי ל'. השקר. בשכר המוקנת מעות השכירות ואין מרבי על השקר. בשכר המוקנת המוקנת הנשקא ומקדש בראיה קבא אלי: **מנני'** מרבי על יל שבר כל חדש כפרשו שלא תקדים יל שבר כל הנה יחד ותני ליל סילע בחודש: ואם לנרין. ואם אמתין לך עד תורנן שהמבור מתבואתך ותני ליל מעותי: **גמ'** שכירות אינה משתלמת אלא לבסוף. מן הדין: אלא לבסוף. לסוף הזמן הלכך כי שקיל מיניה סלע בחודש דתנו מעות שני עשר שוקא וקא אר שנה וזה המוקנת מעות שברי לא נתחייב לו לשלם שכירות עד סוף החודש והאי דאמר ליה אם מעכשיו תמן לי רבי היא לך בעשר סלעים א יתה מקדים ליה הוא מוחל ליה ממדי משכירות ומנר ליה פחות משויה אבל סיפא גבי מוכר משמשך המוקד דעו ליה היתעט וכו' אמר ליה אם מעכשיו תמן רבי היא לך באלף תן הו דמיה וכו' מיטפי עליהו לגורן שבר המוקנת מעות הוא דקו פה. חישא ארתיי עד ששנאזא בה מקרא לסבור בהא מילתא דתשלומי שכירות לבסוף: מרשא שרי.

מכבוד סוקרה דבמוקנה ביותר מניה ובלכל שלא יקדש לו אם מעכשיו הרי הוא לך פחות אלא ימכור מהם בכך וקו ליום פלוגת קין ליה. אם מעכשיו הרי הוא לך פחות דבהקיא פריש ליה דשבר המוקנת הוא נטולי מרשא דידו שרי. עושה שבר הקמים היה ומכור לו בזמן הוול בחשירי כשער של ניסן וממתין לו עד ניסן: שיכראי לא פסיד. איש מתקלקל ויהייתו וכול' להצניעו עד ניסן: וזו לא צריכנא. שאני עשיר ואיני רחוק למכור בשער של בעשתי זיל בתי דיהו. אמרי הלכותו דאיהו ודאי אגר נטר וכלי לזו למר דאילו הוה לזו וזו יתה שנת לוד שיכרא טוכא כשער של בעשתי אמר רב הקא מרשא דידו ונדא שרי. מוכר פרנקסא היה מוכר במקום הוול כשער שחזו נמכר במקום היקר וממתין לתן ותן מעלין אותו למקום היקר והוא נקבל עליו ארתיי דרך החליקה והלכותו משתברים בפרנקסא שולקונין שם כמעותיו ומביאין לכאן ואחריתו התורה עליהם וכוון דלא מקבלי עליהו ארתיי לא קרא מלוה גביהו עד שהפרינקסא נמכרת ותן מקבילן המעות ואותן המעות נעשין עליהם מלתא ואין כאן רבית: נקמי' לוד שוקא מרביחו שלא יהא אדם רשאי למכור עד שימכור הו:

דניחא ליה דלא נסתר עבדיה אמר ליה אחי מיל' **ויקא** דלא מסיק ביה וזו מר פיון דמפסיק בהו וזו מיהו קרביה דאמר רב יוסף בר מנימי אמר רב נחמן אע"פ שאמרנו הדר בהצר הכירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שכר הלוהו ודר בהצירו צריך להעלות לו שכר אמר ליה תרבי כי אמר אחי האי מאן דמפסיק וזו דריביתא חבורה וקא אזיל חמי ארבעה גרין בוזא בשוקא ויהיב ליה איהו המשא כי מפקין מיניה ארבעה מפקין מיניה אוזולי הוא דקא מוזיל גביה רבא אמר המשא מפקין מיניה דמעיקרא בתורת ריביתא אתאי לדיה ואמר אחי האי מאן דמפסיק ארבעה וזו דריביתא חבורה ויהיב ליה גליבא בגייהו כי מפקין מיניה ארבעה מפקין מיניה גליבא לא מפקין מיניה רבא אמר גליבא מפקין מיניה מאי טעמא כי היכי דלא לימרו גליבא דמכסי וקא גליבא דריביתא הוא אמר רבא האי מאן דמפסיק תריסר וזו דריביתא בתכריה ואגר ליה חצר דמיתגרא בעשרה ואוגריה נהליה בתריסר כי מפקין מיניה תריסר מפקין מיניה אמר רב אהא מדפתי לרבינא ולימא ליה כי אגרא הכי דהוה קא משתריא ליה השתא דלא מושרתי לך בראגרי כולי עמא והאי דאגרא משום דאמר ליה סברת ונקבלי' **מתני'** מרבי על השקר ואין מרבי על המקר בעד השקר לו את חצרו ואמר לו אם מעכשיו אתה גותן לי הרי הוא לך בעשר סלעים לשנה ואם של חודש בחודש סלע לחודש מותר מכר לו את שדהו ואמר לו אם מעכשיו אתה גותן לי הרי הוא לך בקלף זהו אם לגורן בשנים עשר מנה אסור: **גמ'** מאי ששא מרשא ומאי ששא סיפא רבא ורב יוסף דאמר תרנויהו שכירות אינה משתלמת אלא בסוף ותאי פיון דלא מטא ומניה למיבא לאו אגר נטר ליה משווא הוא דהכי שריא והאי דקאמר ליה אם מעכשיו אתה גותן לי הרי הוא לך בעשר סלעים לשנה אוזולי הוא דקא מוזיל גביה סיפא פיון דוביני גינהו ובעי למישקל דמי מעכשיו הלכך אגר נטר ליה הוא ואסור אמר רבא דקו פה רבנן בהא מילתא ואוקמה אקרא פסכיר שנה בשנה שכירות של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור: אמר רב נחמן מרשא שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן ואמרי לה רב בעשא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה אסור א"ל התם קין ליה הקא לא קין ליה אמר רב פפא מרשא דידו שרי מאי טעמא שכראי לא פסיד וזו לא צריכנא אנא הוא דקא אולת בתר דידך ויל בתר דידהו דאילו הוה לזו וזו חוו שקלי פי פפא מאי חיו מר דקא אולת בתר דידך ויל בתר דידהו דאילו הוה לזו וזו חוו שקלי פי השתא השתא דלית לזו וזו שקלי פינקרא דלקמיה א"ל חמא מרשא דידו ונדא שרי מאי טעמא ניהא לזו דליקו ברשותי דכל היקא דקא אזילי שבכין לזו מבכא ונקמו לזו שוקא וחלכתא

בב מציעא. איהו נשך - פרק חמישי דף סה עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - שטיינזולץ" רש"י תוספות

1 והלכתא כרב הקא. אורח הלכתא נמי כרבי בשקשא מוקאמר לקמן (דף סה) לית
2 הלכתא מורשא דפתתאי מכלל דבוקר הוי הלכתא והא דנטק הכא
3 הלכתא כרב הקא אז אהא לאשמעוניה אלא לאפקו דרב פפא והויה טעמא דרבי לא שרי
4 אלא בולא אלא קרן אבך רב פפא ורב הקא אירו אפילו בקין או כשהשער קבוע דהוי בקין ורב
5 פפא אשינאי דרב נתן קאי דשאני כדדיק
6 ולא ורבי במילתא דרב פפא טרשא ארוך
7 והאי שרי דמשמעי לישנא דהאי דיתר שרי
8 מדרב נתן אלא גרסין טרשא רידי שרי ואי גרס
9 ליה אלא למימר דלסקרא רב פפא דלא אול
10 כתר לוקח שרי טפי אבך לפי האמת דרב נתן
11 שרף אבך פפא אסור וכן פסק בר האי גאון
12 בשער מרב דהלכתא כטרשא דרב נתן אבך
13 שרי טרשא דרבי בעי א מנה שאנ משפריש
14 רב הונא אמר מוכר אוכל פירות ביה. ולא רצו
15 לפרש לוקח אוכל פירות וכדאמר ליה
16 ארעא ענה לך מעכשיו וחי ליתיה הלואה על
17 כדבסקמו דאמתי קומי דקנתי הכא מעת וטול
18 את שלך ומשמע ליה וטול את שלך וכי את שלך
19 הקני מקחך דעי' הבאת מעת קני מעתך אב
20 למפרע ולא משמע ליה טול את שלך פירות
21 אלא שבחורת משבחן נשאר ביה.

והלכתא כרב הקא והלכתא כרבי אלעזר והלכתא

1 **כרבי נאי דאמר מה לי הן ומה לי דמיתין; מרתני**
2 **מכר לו את השרה ונתן לו מקצת דמים ואמר לו**
3 **אימתי שתרצה הקא מעות ומול את שלך אסור**
4 **להלווה על שדרו ואמר לו אם אי אתה נוהג לי מכאן**
5 **ועד שלש שנים הרי הוא שלי הרי הוא שלך הרי**
6 **פירות בן זונין עושה ע"פ חכמים: גמ' מי אוכל**
7 **פירות רב הונא אמר מוכר אוכל פירות רב ענן אמר**
8 **משלשין את הפירות ולא פליגי הא דאמר לבי**
9 **מיייתת קני הא דאמר לבי מיייתת קני מעכשיו לבי**
10 **רב ספרא כרביה דבי רבי הויא פגעמים ששיניהם**
11 **מוחריין פגעמים ששיניהם אסורין ופגעמים שהמוכר**
12 **מוחר ולוקח אסור ופגעמים שהלוקח מוחר ומוכר**
13 **אסור עני רבא בתריה גפגעמים ששיניהם מוחריין**
14 **דאמר ליה קני בשעורו וזהו פגעמים ששיניהם אסורין**
15 **דאל' לבי מיייתת קני מעכשיו מוכר מוחר**
16 **ולוקח אסור דאמר ליה לבי מיייתת קני ופגעמים**
17 **שהלוקח מוחר ומוכר אסור דאמר ליה קני מעכשיו**
18 **ווחאי ליהוה ללוואה בך תנא שנייהם אסורין**
19 **אמר רב הונא בריה דרב יהושע דלא פרבי יהודה:**
20 **דאי רבי יהודה הא אמר צד אחד ברביה מוחר:**
21 **משכן לו בית משכן לו שדה ואמר לו לכשתרצה**
22 **למוכרם לא תמכרם אלא לי בדמים הללו אסור**
23 **משוייחן מוחר מאן תנא בדמים הללו אסור רב**
24 **הונא בריה דרב יהושע דלא פרבי יהודה דאי רבי**
25 **יהודה האמר צד אחד ברביה מוחר: חמכר לו בית**
26 **מכר לו שדה ואמר לו לכשיתיו לי מעות החזירם לי**
27 **אסור לכשיתיו לך מעות אחזירם לך מוחר: מאן**
28 **תנא אמר רב הונא בריה דרב יהושע דלא פרבי**
29 **יהודה דאי רבי יהודה האמר צד אחד ברביה מוחר**
30 **אמר רביה ורישא ומו"ש סיפא אמר רבא (רישא דלא**
31 **א"ל שנתיה) סיפא דאל' מדעתי: והוא גברא**
32 **דבין ליה ארעא לחבריה שלא באריות חזיה דתוה**
33 **קא עציב אמר ליה אפאי עצבת אי טרפו ליה מוכר**
34 **מנבינא לך שופרא שבחא ופירי אמר אמימר**
35 **פמטוי**

1 והלכתא כר' אלעזר. רבית קציצה יוצאה ברבינן; **מתני'** חור פתתני מכר לו את
2 השרה ונתן לו מקצת דמים ואמר לו אימתי שתרצה הקא מעות ומול את שלך
3 אסור להלווה על שדרו ואמר לו אם אי אתה נוהג לי מכאן ועד שלש שנים
4 הרי הוא שלי הרי הוא שלך הרי פירות בן זונין עושה ע"פ חכמים: **גמ'** מי
5 אוכל פירות רב הונא אמר מוכר אוכל פירות רב ענן אמר משלשין את
6 הפירות ולא פליגי הא דאמר לבי מיייתת קני מעכשיו לבי רב ספרא
7 כרביה דבי רבי הויא פגעמים ששיניהם מוחרין פגעמים ששיניהם
8 אסורין דאמר ליה קני בשעורו וזהו פגעמים ששיניהם אסורין דאל' לבי
9 מיייתת קני מעכשיו מוכר מוחר ולוקח אסור דאמר ליה לבי מיייתת קני
10 ופגעמים שהלוקח מוחר ומוכר אסור דאמר ליה קני מעכשיו ווחאי ליהוה
11 ללוואה בך תנא שנייהם אסורין אמר רב הונא בריה דרב יהושע דלא פרבי
12 יהודה: דאי רבי יהודה הא אמר צד אחד ברביה מוחר: משכן לו בית משכן
13 לו שדה ואמר לו לכשיתיו לי מעות החזירם לי אסור לכשיתיו לך מעות
14 אחזירם לך מוחר: מאן תנא אמר רב הונא בריה דרב יהושע דלא פרבי יהודה
15 דאי רביה ורישא ומו"ש סיפא אמר רבא (רישא דלא א"ל שנתיה) סיפא
16 דאל' מדעתי: והוא גברא דבין ליה ארעא לחבריה שלא באריות חזיה
17 דתוה קא עציב אמר ליה אפאי עצבת אי טרפו ליה מוכר מנבינא לך
18 שופרא שבחא ופירי אמר אמימר פמטוי

1 שביהיהו לי מעות החזירם לי וטול מעותיה: אסור. דנמינא שאן הו מכר וכשאל פירות שבר מעותיו עומד ונטול: לכשיתיו לך מעות אחזירם לך. הלוקח אמר לו מאלין בן מוטי.
2 ולקמיה מפרש טעמא מאן תנא. אאסור קאי ה"נ דאמר ליה פתתני. אם ארעה אחזירם ולא שתבעני ביהו הלוקח מוחר דאי נמי חור וקבל מעותיו עד עכשיו שלו יהיה וחורו
3 ומוכר לו אבך רישא ע"כ צריך לחזירי מעיקרא לאו מכר הוא: שלא באריות. שאם טרפנה בעל חוב שלי לא אחזיר לך כלום ונתן פרשתי ליה הכי בתיבא כשרא דאי מסתמא
4 שהיא ומתקיא (לע"ד ר' טו) כשמואל דאמר אריות טעת סופה מנבינא שופרא שבחא ופירי. מעידת שבוכבי אפרע לך את השבח ומשביח ומפירות שישורפ מנך.
5 פמטוי

לא תמכרם אלא לי בדמים הללו אסור. מה

1 **שפירי כשקנטר פסק לו דמים ונתנין להוסיף על**
2 **מעות הללו להצמיחה בידו אם בא למוכרה משום**
3 **דלאו ארעא דמילתא הוא שיהיה לו לגמר**
4 **ברמי הלואה דלקח יעשה כן רטוב לו שתהא**
5 **פירות משבחן כשפירי מתי שירצה וכתובם פירש ע**
6 **דכלאו תוספת דמים פוסק עמו להצמיחה בידו אם**
7 **בא למוכרה כשפירי ואתו מלוה ממתוה ע"כ**
8 **זתא וקא לפיחומא או למוכרה ואת אמאי אסורין**
9 **הכא וזתא תקן לקמן (ר' טו) הלך עד שדרו**
10 **וא"ל אם אי אתה נוהג לי מכאן ועד ג' שנים רבי**
11 **היא שלי הרי אתה מושקטא אירי בלוקח**
12 **פחות הלואה על משעמא בנקרא**
13 **דאמר לאחד מותן מעות לא קנה אלא כנגד**
14 **מעותו ר"ל דלא תמכר מעותי לבי מעכשיו אב**
15 **דלא הויא הלואה ואפילו למאן דמוקי ליה בלא**
16 **מעכשיו מימ' הנתן הלוח ויהי יכול למכור מן**
17 **השדה לאחד כנגד המלוה וליקח לעצמו ומוחר**
18 **כשהוא מניח לו בולה אינו עושה משום רבית**
19 **אלא מילתא בעלמא הוא דעביד (מלוה לגביה)**
20 **שמהל לו בחנם.**
21 **לכשיתיו לי מעות החזירם לי אסור. ולא**
22 **כרבי ורבי ורשא ומו"ש דמי ליה מעות.**
23 **בלא כתיבא (דף ק"ט) ודבא אם לא פירש אין**
24 **זה מלוה אלא מכר אבך משבחתא וכולים**
25 **לעולם לפדות או הוא או יורשיו אבך כאן נהי**
26 **דחא: וכול לפדות וירשיו אין וכולין לפדות:**
27 **פמטוי**

שביהיהו לי מעות החזירם לי וטול מעותיה: אסור.

1 דנמינא שאן הו מכר וכשאל פירות שבר מעותיו עומד ונטול: לכשיתיו לך מעות אחזירם לך. הלוקח אמר לו מאלין בן מוטי.
2 ולקמיה מפרש טעמא מאן תנא. אאסור קאי ה"נ דאמר ליה פתתני. אם ארעה אחזירם ולא שתבעני ביהו הלוקח מוחר דאי נמי חור וקבל מעותיו עד עכשיו שלו יהיה וחורו
3 ומוכר לו אבך רישא ע"כ צריך לחזירי מעיקרא לאו מכר הוא: שלא באריות. שאם טרפנה בעל חוב שלי לא אחזיר לך כלום ונתן פרשתי ליה הכי בתיבא כשרא דאי מסתמא
4 שהיא ומתקיא (לע"ד ר' טו) כשמואל דאמר אריות טעת סופה מנבינא שופרא שבחא ופירי. מעידת שבוכבי אפרע לך את השבח ומשביח ומפירות שישורפ מנך.
5 פמטוי

אי קפיד ברמי קני פי' בקונטרס אם מקפיד במכירת חפציו שלא לפחות משווי קנה קשה דא"כ הו"ל דלא ליתולו ממשלתא ואמאי קאמר דלא ליתולו ארעיה ועוד דהא דמקפיד למכור פחות משווי דלקא משום דיעד דאסמכתא לא קניא איני דאית ליה לאחריזי אוזוי אי לא אסמכתא דיענו משום דליקרו בהרמיתיה אצל למכור פחות לא וכן מה שפירש אי

קפיד בארעא למכור אפרי בשויה ודאי קני ואמאי קפיד משה דאסמכתא לא קניא ונראה לפרש אי קפיד ברמי שהקפיד בשעת הלואה ליקח עליה שויה בזה התנאי איב דיעו היה ליקשה ביד המלוה ופרך דלקא כי היכי דלא ליתול ארעיה אינו רוצה ליעשות שום תנאי שיש בו ולולא אלא אי קפיד בארעא שאליו רוצה ליעשות תנאי זה בשום קרקע אלא בזה איב אין

ואי אמר קנו לגבינאי מי קני הא אסמכתא היא. ואית דהא משמע בסוף פרקין וף ע"ג דלא הוי אסמכתא אלא היכא דאין בידו איני דלא יום כי ההוא דקריב ויוי לחברה למזכין ליה תמריא וקשע ולא זכין ליה או היכא דקיים איני דקריב כי הדיא דאם אובר ולא אעביד אשלם אלפא וכן אמר רב אלא אעביד אשלם במטבא (שם) דלא יום ובידו דלא חשבא אסמכתא חובא מי אסמכתא איכא אם נתון לו קרקע בחבוו וכו' דחשיב כמו יום לפי שאין אדם אלא כמזכר קרקעותיו כלל ובקטנו גבי תמריא דאמר כל דאי לא קני איני דתמריא למכריה קני החסם יום כמו יום חשיב לפי שיעדני לא היה זמן מכר הווי ונתנו עתה שו"ל:

התם וביני הכא הלואה. פירוש בקונטרס הכא הלואה ותחתיו כרית שמחילה בהלואה בא לרדו ובריתא קטנא דמי ואין אבא רבית דברר הלואה אלא דברר מכר בנות המפרכה בפירות דמתניתין קשה ודאם כן פליג רב נחמן ארדינא דאמר ברש פרוקין וף (סב) משנתא בלא ברייתא דביעני אין מחזירין דלא דאמר לקנון כשנעתי משנתא באחרא דומילקי אבל טפי לא מפקין מיניה ומשמע דליקא מאן דפליג ועוד דמשמע דפירוש הקונטרס דבמשנתא לרב נחמן מחילה בטעות הויא מחילה בר מחילה משום דמיחוי כרית וכלל ודוחק משמע מחילה דמיחוי אלא הויא מחילה לרב נחמן בחוקת הפתים (ביב דף מא. וסע דה אמר) גבי רב ענו דביקא בארעיה א"ל מחילה בטעות הויא לעילי למקפיד וף (לה) מי לא הווי דאפקיד כפי' דאמר שותא בטעות וקניא ויני גמי (נור וף לא) ביה אומרים הקדש טעות אינו הקדש ובספרי גרשון (דף יח) אמרין כל קנון בטעות חור ומפרש הכא הלואה הויא אלא הקנה אלא בחורת מכר התפרסם דלא כלום דאסמכתא לא קניא נמצא דהוי מחילה בטעות

ואיבעית אימא מתיני דא"ל מעבשו ויהי א"ל מר ונמא ומר קשישא בני דרב הסדא לרב אשי הכי אמרי בהרדעאי משמיה דרב נחמן האי אסמכתא במוניה קניא כלא ומניה לא קניא ו"ל כל מידי במוניה קני כלא ומניה לא קני דלקא הכי קאמריו אשכחיה בגו ומניה וא"ל קני קני בתר ומניה ואמר ליה קני לא קני מאי טעמא מהמת פיסופא הווי דקאמר ליה ולא היא דאפילו בגו ומניה נמי לא קני והא דקאמר ליה קני קא סבר פי ממי ומניה לא ליתי למיכור אמר רב פפא האי אסמכתא ומינין קניא ויומנין לא קניא אשכבתא דקא שתי' שכרא קני דקא מתפרך אוזוי וקני א"ל רב אחא מדפתי לרבינא דלקא לפתחי פהדיה קא שתי אי נמי איניש אמרינא אסמכתא אוזוי אלא אמר רבינא אי קפיד ברמי ודאי קני אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא דלקא סבר פי היכי דלא ויתויל ארעיה אלא אמר רב פפא אי קפיד בארעא ודאי קני ואמר רב פפא אף על גב דאמור רבנן אסמכתא לא קניא אפותי הויא למינא מינה א"ל

רב הונא בריה דרב נתן לרב פפא מי קאמר ליה קני לגבינא אמר ליה מר וזמרא בריה דרב מר לרבינא ואי אמר קני למינא מיניה קני סוף סוף אסמכתא היא ואסמכתא לא קניא אלא אפותי דקאמר רב פפא אמר היא דאמר ליה לא היא דף פרוקי אלא מוזי והווי גבא דובון ליה ארעא לחברה באחריות א"ל אי טרפו ליה מנאי מגבית לי מעידי עידי דאית לך אמר ליה מעידי עידי לא מגביתא לך דיעוני למקס קנאי אלא מגביתא לך מעידי אחרים דאית לי לסוף טרפוה מיניה אתא ברקא שקול לעידי עידי סבר רב פפא למימר מעידיה א"ל והא קיימא א"ל רב אחא מדפתי לרבינא ולקא ליה פי אמרי לך אלא מגביתא לך דהוה עידי עידי קיימא אשמת קיימא ליה עידי במקום עידי עידי רב רב השתא הוה מסיק ביה רב בתנא וזוי א"ל אי פרענא לך ליום פלוני גבי מהאי תמרא סבר רב פפא למימר לך אמרין אסמכתא לא קניא הני מיילי בארעא דלאו דלובני קיימא אבל תמרא בין דלובני קאי בוזי דמי א"ל רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא הכי אמר' רב נחמן ההשתא דאמור רבנן אסמכתא לא קניא תר ארעא ותריו פירו' למימרא דסבר רב נחמן ומחילה בטעות לא הויא מחילה והאי תמרא המוכר פירות דקל לחזור בו ורב נחמן אמר רב הונא עד שלא באו לעולם יכול לחזור בו משבאו לעולם אין יכול לחזור בו ורב נחמן אמר אף משבאו לעולם יכול לחזור בו ואמר רב נחמן מודני' דאי שמיט ואכיל לא מפקין מיניה התם וביני הכא הלואה אמר דא

1 ואיבעית אימא מתיני דא"ל מעבשו ויהי א"ל מר ונמא
2 היא אלא קנו נמוד היא שיענו מכר נמוד החוקה בע מעבשו שיהי גזילו ואולי אולי
3 גביה ויה קול עילי שאם יחזור לו מעותיו עד שלש שנים יקבלם והפירות לרבי יהודה
4 לוקח אותן ולרובן משלשין אותן. בומי קניא קסדי הניע זמן ולא נתן לו מעותיו. כלא
5 וקניא. קודם שהניע: אשכחיה. חזו לנו זמניה
6 וא"ל קני גלא אפרנה שיהי גמי. דגמר אפיקי דאיל
7 לא לקח ליה למימר ליה הלא אין יכול עבשו
8 לתובעו. אל ליתי לישירי. ולדחיה בעבמא
9 משום כפיסא. אשכחיה. ביום המוקד דשתי
10 שכרא. בתנות. אין זה עובד לחזור אחר פרוק
11 שדרה ודעתו לשקעה לפסויו פהדיה. להפגן
12 דאגרו שדואג על המעות דחתיב (תהלים קד)
13 ויין וישמח אי קפיד ברמי. אם מקפיד במכירת
14 חפציו שלא לפחות משווייה ודאי קנה. אינו חש
15 את משקע שדרה דלא יתויל לומר שאם
16 יראה אותו מחור אחר מועת מוכרו נבסד
17 פחות מולו נקרקעויו ולעולם אגסו הוא ולא
18 נגמו ומקני קפדי בארעא. שלא ימכור שם
19 קרקע אפילו בשויה. לפיכא ביה מיניה. קנה
20 בה כנגד מעותיו ואם בא לפרוע מעות לאמר
21 וזמן. לא יקבלם. סוף סוף אסמכתא היא. דלא
22 א"ל קני לגבינא אלא אם איני נתון לך מבאן
23 ונך שלש שנים. הדר הויא ליה אסמכתא דכל
24 דאי אסמכתא וזת: אלא אפותי דרב פפא
25 הוי דמי. דגבי אסמכתא חזיו אפותי. דא"ל
26 לא יאמר לך פרוקי אלא מוזי. אף בתור שלש
27 שנים אינו אין נתון לך מנפח כנגד מעותיך
28 עד שלש שנים תהא בולה שלך ברא אמר רב
29 פפא דאני' דלא קניא למיניו כבליה דדיה
30 לאחר ג אפותי וזי למגבי מיניה דבאלו
31 אסמכתא נמי שריה אפותי: נגבית לי. כנגד
32 מעותי מעידי עידיה דאית לך. בדקא. שוף נדר
33 שספה לעידי עידיה ושבא וזי לבנות מן
34 העידי כפי תנאו אמר לו כי תגבי אלא
35 במנעית אחרת שיש לי. כי אמניא לך אלא
36 לבנות מעידיה גבי מרא. קריא. וסקס דמיס
37 ולבסוף איקרי ותרדא פירי. לאמר שלש אם
38 אכלן לוקח מחילה בטעות. פי האי דהמוכר
39 סבר שהיא קנהי ללוקח וכן הדין אוכל פירות
40 מוחיל על אבילותו. מוכר פירות דקל. קודם
41 שתקנו פרוהיה. עד שלא באו לעולם יכול לחזור
42 בו. אם בא לחזור בו קודם שתקנו פירותיו חור
43 דאפילו למיד (בבבא דף צג.) אדם מקנה דבר
44 שלא בא לשלם. הני מיילי שבא לחזור אר
45 שבא לעולם. משבאו בטעות וקניא ויני גמי
46 בו. דקסבר אדם מקנה דבר שלא בא לשלם
47 בשעת המקר שיהיה המוכר חל לכבישא
48 לעולם. אף משבאו בו. דאין אדם מקנה דבר
49 שלא בא לשלם. לא משבאין מיניה. שריי כל
50 זמן שלא חור מחל על אבילותו ואני' שבטעת
51 שיהי קוד יודע שיכול לחזור מחילה היא: קא
52 הלואה היא. ומחוי כרית שמחילה בהלואה
53 בא לו וברבית קטנא דמי ואין אדם רבית דברר
54 הלואה אלא דברר מכר בנות המפרכה בפירות
55 דמתניתין. (לעיל)

אין תורת דקה לעכו"ם שאם היה שרוי בפנימית את מוציאוי לסור.

רבי לא בשם רבי אלעזר: יש תורת חצר לעכו"ם, שאם היו ישראל ועכו"ם דרים בפנימית, לעולם אינו אוסר

[דף מ"ה ע"א]

עד שיהי שניהן ישראל.

רבי בא בשם רב יהודה: מי שיש לו דקה לפני ביתו גבוה עשרה מפרחים, בישראל אינו אוסר, וכעכו"ם אוסר.

מחלפא שיטתיה דרבי בא, תמן אמר רבי בא רב יהודה בשם שמואל: כחלן שהקיפוהו סולמות מיבן ומיבן – מערבין שנים ואין מערבין אחד.

אמר רבי יוסי בי רבי בון: תמן על ידי סולמות הן גדונין כפתחים, ברם הכא, דרף העליונים לירד למטן אין דרף התחתונים לעלות למעלן.

הדרן עלך הדר עם הנכרי

פרק שביעי

הלכה א' מתני' – חלון שבין שתי חצרות, ארבעה על ארבעה, בתוף עשרה, מערבין שנים, ואם רצו, מערבין אחד.

פחות מארבעה על ארבעה, או למעלה מעשרה, מערבין שנים ואין מערבין אחד.

גמרא – הפרויגים ממעטין בה לענין שבת, אבל לענין חוקות אין ממעטין בה.

קש ותכן – אין ממעטין בה. עפר וצרור ממעטין בה.

אמר רבי יוסה, ר' בון: עלו בה עשבים אין ממעטין בה.

בעון קומי רבי אבא: היד מה דאת אמר בחלון שבין שתי חצרות, ודכותה, בחלון שבין שני בתיים? אמר לון: אין! ודכותה, בחלון שבין שני גנים? אמר לון: אין!

מהו לערב דרד לולין? אמר רבי אבמרי: מחלקת רב ושמואל. דתנינן תמן, כל גגות העיר –

[דף מ"ה ע"ב]

רשות אחת. שמואל אמר: עד בית סאתים. רב אמר: מטלטלין בהן אפילו כור אפילו כורים.

לא סוף דבר כל ארבעה על ארבעה בתוך עשרה, אלא אפילו מקצת ארבעה בתוך עשרה, כמי שכל ארבעה על ארבעה בתוך עשרה.

היה בה תקף תשעים וששה טפחים, אפילו כל שהוא בתוך עשרה, כמו שכל ארבעה על ארבעה בתוך עשרה.

היתה עגלה והיה בו תקף תשעים וכו'.

[דף מ"ו ע"א]

מהו למעט בכלים?

רבי היה בר אשי אמר ממעטין בכלים. רבי יונה רבי יצחק בר טבליי אמר רבי יוחנן: אין ממעטין בכלים.

תמן אבמרי, מחלקת ר' חיה רבה ור' ישמעאל בי רבי יוסי, חד אמר: אסור, וחד אמר: מותר. מאן דמר אסור – שמואל ישפח ויטלטלנו. הורי רבי יוחנן בר מריה למיכבוש עליו כוף.

תני, ככל ממעטין, באבנים, וכלבנים, ובסלם מצרי, והוא שקבעו. רבי בא בשם רב יהודה: לא! אפילו קבעו. והא תני והוא שקבעו? רבי בא: והוא שיהיו לבן. הורי רבי לא פדין תנייה – והוא שקבעה.

רבי יונה רבי יוסה: תריהון, חד בשם מר עוקבן וחד בשם רב נחמן בר יעקב. צריך שיהא בין שליכה לשליכה פחות משלשה, צריך שיהא בו רחב ארבעה טפחים, והעמודין משלימין לארבעה. וסא אמר:

כופת שהדריגות ממעט, מפל מקום אין העמודין משלימין לעשרה, נעשית בשליכה עבה.

רבי יסא בשם רבי בון בר כהנא: צריך שיהא מישוד מן הכתל ארבעה טפחים כדי מקום. רבי הונקיה בשם ר' בון בר כהנא: אותה שליכה שהיא ממעט את העשרה צריכה שתהא משובה מן הכתל ארבעה טפחים כדי מקום.

ר' יעקב דרומיא בעי: הכי דיפן של שבועה טפחים ומחצה והגביהו מן הארץ פחות משלשה מתר. תמן את אמר: 'כל הפחות משלשה כסתום, וכא את אמר: 'כל הפחות מארבעה כסתום'!

אין את בעי מקשיא: הכין קשיא: הכי דיפן של ד' טפחים וכל שהוא, והגביהו מן הארץ שני טפחים חסר כל שהוא,

יבא פי דמר ר' יוחנן: עומד והחלל – מצטרפין לארבעה, והוא שיהא העומד רבה על החלל.

הלכה ב' מתני' – בתל שבין שתי חצרות גבוה עשרה ורחב ארבעה, מערבין שנים ואין מערבין אחד.

היו בראשו פרות, אלו עולין מכאן ואוקלין, ואלו עולין מכאן, ואוקלין,

[דף מ"ז ע"ב]

ובלבד שלא יורידו למטן.

נפרץ הכתל עד עשר אמות, מערבין שנים, ואם רצו מערבין אחד, מפני שהוא כפתח יותר מכאן מערבין אחד ואין מערבין שנים.

גמרא – ולמה לי רחב ארבעה? ואפילו אינו רחב ארבעה. בגין מתניתא תדא דבתרה: אלו עולין מיפן ואוקלין, ואלו עולין מיפן ואוקלין –

לא היה רחב ארבעה. רבי בא בשם רב: אסור לקאן ולקאן. רבי יעריא בשם רב: מתר לקאן ולקאן.

מחלפה שיטתיה דרבי בא, תמן אמר רבי בא רב יהודה בשם שמואל: זרקא ונחה על ראשי מחיצות – חיב, וכא אמר הכין?

תמן את רואה אותה פלו מלאה עפר וצורות, והכא מה אית לדך? תדע לך, דמר רבי אחא רבי היננא בשם רבי יוחנן: זיזין וכתלים שהן גבוהין עשרה ורחבין ארבעה, מתר לקאן ומתר לקאן ובלבד שלא יחליף.

רבי יוחנן בעי: מחלפה שיטתיה דרבי בא, תמן אמר רבי בא רב יהודה בשם שמואל: זרקא ונחה על ראשי המחיצות – חיב, והכא הוא אמר הכין? תיד מה דאת אמר תמן: את רואה אותו פלו מלאה עפר וצורות, אוף הכא פן. שמענו מחיצות ברשות היחיד שמענו מחיצות ברשות הרבים.

רבי בא רב יהודה בשם שמואל: כות שהקיפוהו סילמות מיפן ומיפן – מערבין שנים ואין מערבין אהד, אמר רבי יוסי בי רבי בון: מבינן שלא פנינו נעשו כפתחים.

[דף מ"ז ע"א]

תני, כל פובשי ככשים עולה אמה וכונים לשלש, הוין מכבושו של מונח שהוא פמתלקט עשרה טפחים מתוך שלש ושליש אצבע, שהמנבח עשר אמות וכבושו שלשים ושתיים.

עשרה מסמונה על פני כל הכתל, ויש בו רחב ארבעה טפחים – מערבין שנים ואין מערבין אהד. ארבעת אמות – מערבין אהד ואין מערבין שנים.

הדא דאת אמר בגדולה, אכל בקמנה – ברבה. איזו היא גדולה ואיזו היא קמנה? כל שרבה יותר מעשר בעשר, הא פחות מעשר – ברבה,

הדא דאת אמר באמצע, אכל מן הצד לא ברא. והי דינו צד והי דינו אמצע? נימר, אם יש שם עומד ארבעה הינו אמצע, אם לאו – הינו צד.

[דף מ"ז ע"ב]

הלכה ג' מתני' – הריין שבין שתי חצרות עמוק עשרה ורחב ארבע – מערבין שנים ואין מערבין אהד,

אפלו מלא קש או תבן. מלא עפר, או צרורות – מערבין אהד, ואין מערבין שנים.

גמרא – הא תבן לבטלו, לא בטלו! מתניתא דלא רבי יוסי, דרבי יוסי אמר: תבן ובטלו מבטל.

רבי יוסי בי רבי בון בשם רב חסדא: דברי הכל היא! ומה דמר רבי יוסי בשבטלו בעפר. יש תבן שהוא בעפר ועפר שהוא בתבן, תבן שאין עתיד לפנותו – הרי הוא בעפר, ועפר שעתידי לפנותו – הרי הוא בתבן.

דבית רבי ינאי אמרו: הפהו מחצליות – בטל. איתא חמי, מלהו מחצליות – לא בטל, הפהו מחצליות – בטל. מלהו חריות, צריכה! –

רבי זריקן רבי אמיו בשם ריש לקיש: ואפילו רק.

הלכה ד' מתני' – נתן עליו נסר כל שהוא רחב ארבעה טפחים, וכן שתי כצוצריות זו כנגד זו, מערבין שנים, ואם רצו מערבין אחד. פהות מיפו, מערבין שנים ואין מערבין אחד.

גמרא – אית תני, מערבין שנים ואין מערבין אחד, אית תני מערבין אחד ואין מערבין שנים.

מאן דמר 'מערבין שנים ואין מערבין אחד', פהות מיפו בנסר, מאן דמר 'מערבין אחד ואין מערבין שנים', פהות מיפו בקלל.

[דף מ"ח ע"א]

הלכה ה' מתני' – מתבן שבין שתי חצרות גבוה עשרה טפחים, מערבין שנים ואין מערבין אחד. אלו מאכילין מיפו ואלו מאכילין מיפו.

נתמעט התבן מעשרה טפחים, מערבין אחד ואין מערבין שנים:

גמרא – אמר רבי לעזר: כיני מתניתא, אלו ממלאין קופתן מיפו ומאכילין ואלו ממלאין קופתן מכאן ומאכילין.

אמר רבי חניי: כד הוינן יתבין קומי מנחם, הוינן אמרין, שלא תאמר אינו כסותר אהלים אלא כסומד אהלים. שאם היה התבן מרדד, שהוא סומכו לצדי הקפה.

רב הושעיה בעי: עשאו לסדין ומככו לכסא מהו? נאמר כן לשעה ונאמר כן לשהות.

תני, מתבן שבין שתי חצרות – זה פותח פתחו מיפו ומאכיל וזה פותח פתחו מיפו ומאכיל, נתמעט התבן מעשרה טפחים – שניהן אמרין, עד שיערב, לפיכך אם רצה אחד מהם לסתום את פתחו ולבטל רשותו – הוא אסור וחקרו מתר. הריין שבין שתי חצרות,

הדא אמרה שאין מכבלין מחצר לחצר,

הדא אמרה אפילו לא ערב, הדא אמרה אפילו לא כינינו,

הדא אמרה שאין שתי רשויות משתמשות ברשות אחת, הדא אמרה לזה בפתח ולזה בפתח – שניהם אמרין. וכן הפית שבין שתי חצרות. ודלא רבי מאיר דאמר: 'בית הנעול – אסור'.

[דף מ"ח ע"ב]

הלכה ו' מתני' – ביצד משתתפין במבוא? מניח את החכית ואומר, הרי זו לכל בני המבוי, ומזכה להן על ידי בנו ובתו הגדולים ועל ידי עבדו ושפחתו העברים ועל ידי אשתו, אבל אינו מזכה לא על ידי בנו ובתו הקטנים ולא על ידי עבדו ושפחתו הכנענים, מפני שיודן בידו.

גמרא – תני, אין מזכה להן בחכית שבמרתף. אמר רב הושעיה: שמא ישכח וישתנה.

מה נן קמיין? אם בגדולה – זכה בסימניו, אם בקטנה – תקטן זכה. אמר רבי יודן פר שלום קומי רבי יוסי: תפותר כמאן דמר – תקטן תזרם. אמר ליה? ואפילו כמאן דמר אין תקטן תזרם – תקטן זכה. על דעתיה דרבנן דתמן ניהא. תמן אמר בשם רב נחמן בר יעקב: כל שנותנין לו אגוז ומשליכו, צרור ונוטלו – המוציא בידו כמוציא לאשפה דמי.

אגוז ונוטלו, צרור ומשליכו – גזלו גזל מפני דרכי שלום.

אגוז וצרור, ונוטלו ומצניעו, ומביאו לאחר זמן – גזלו גזל גמור.

זכה לעצמו אבל לא לאחרים. רב הונא אמר: בשם שזכה לעצמו כך זכה לאחרים.

הכל מודין, שאין מתנתו מתנה, דכתיב: "כי יתן איש" – מתנת איש מתנה, מתנת קטן אינה מתנה; דברי חכמים. רבי יודה בן פזי בשם רבי יוחנן רבי יעקב בשם רבי יוחנן: לעולם אין מגזילו מהנור עד שביא שתי שערות.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: הדיא דאת אמר להוציא ממונו בדין, אבל לקרן ולשבועה – כל עמא מודי עד שביא שתי שערות.

[דף מ"ט ע"א]

ברם ברבנן דהקא. רבי יוסי בעי: מעתה אף לעצמו לא יזכה! דכתיב "אל רעהו" – עד שיהא ברעהו! רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי שמואל בר רב יצחק: ירדו לה בשיטת הפייטות. דתנינן, הפייטות מקוזן מקח וממכרן ממכר כמטלטלין.

והא תנינן: אבל אין מזכה לא על ידי בנו ובתו הקטנים ולא על ידי עבדו ושפחתו הכנענים מפני שיודן בידו! רבניו דמיריו אמרו: כאן בשיש דעת לתינוק כאן בשאין דעת לתינוק.

תמן תנינן, השואל פרה ושלחה לו ביד בנו, ביד עבדו, ביד שלוהו, ומתה – פטור, לית הדא אמרה, שהעבד מוזב מרבו לאחר. אמר רבי לעזר: תפתר בעבד עברי.

אמר רבי יוחנן: ואפילו תימר בעבד כנעני, תפתר באומר לו: "פתח לה" ובאה מאליה. ותני כן: הנהיגה, המשיכה, קרא לה ובאת – נתחייב לשלם בשואל.

רבי זעיריה שמע לה מן: 'אכל אין מוזב לא על ידי בנו ובתו הקטנים ולא על ידי עבדו ושפחתו הכנענים מפני שידן בידו', לית הדא אמרה שאין העבד זוכה מרבו על אחר? תפתר, כרבי מאיר דאמר: יד עבד כיד רבו דמי. והא תני 'אשתו'! אית לה מימר דרבי מאיר עבד יד אשה כיד בעלה?

רבי חנניה בשם רבי פנחס תפתר כהן תניא, דתניא: אשתו אינה פודה לו מעשר שני, רבי שמעון כן אלעזר בשם רבי מאיר: אשתו פודה לו מעשר שני. דהן תני עבד רבי מאיר יד עבד כיד רבו, ולא עבד יד אשה כיד בעלה.

הלכה ז' מתני' – נתמעט האוכל, מוסיף ומזכה, ואין צריך להודיע.

נתוספו עליהם, מוסיף ומזכה, וצריך להודיע.

גמרא – מה מודיע? הלכה.

לית הדא אמרה

[דף מ"ט ע"ב]

שאינו מוזב להם כגופו של אכל? אמר רבי חנניה: תפתר שגרוהו העכברים.

הלכה ח' מתני' – כמה הוא שעורו? בזמן שהן מרבין, מוזן שתי סעודות לכלם. בזמן שהן מעטין, כגרוגרת, להוצאת שבת לכל אחד ואחד.

גמרא – רב אמר: מרבין – שבועה עשר, מועטין – ששה עשר. אמר רבי יוחנן: כל שאלו יחלקו ויש בו כגרוגרת לכל אחד ואחד – מרבין, ואם לאו – הן מועטין.

הוזן בעי מימר: ולא פליגי, מה דאמר רב כרבי מאיר. מאן דמר רבי יוחנן כרבי יוחנן כן ברוקה.

כמה הן שגרי ערוב? ביי דמר רבי יוסי בשם רבי הושעיה: אזוב שהנה בו פעם אחד – בלשר, מיפן ואילף שירים, אוף הקא כן.

הלכה ט' מתני' – אמר רבי יוסי: במה דברים אמורים? בתחלת ערוב. אבל בשירי ערוב, כל שהוא. ולא אמרו לערב בהצרות אלא כדי שלא לשפח את התינוקות.

גמרא – אמר רבי יהושע בן לוי: מפני מה מערבין בהצרות? מפני דרכי שלום! מעשה באשה אחת שהייתה דבוקה לתורתה ושלחה ערוכה ביד ברה, נסתיה ונפפתיה ונשקתיה, אתא אמר לאימיה, אמרה: והכין רחמה לי? ולא הנות ידעה? מתוך כך עשו שלום, הדיא הוא דכתיב: "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום".

הלכה י' מתני' – בכל מערבין ומשתתפין, חוץ מן הפנים ומן המלה, דברי רבי אליעזר. רבי יהושע אומר, בכר הוא ערוב. אפלו מאפה סאה והיא פרוסה,

[דף נ' ע"א]

אין מערבין בה. בכר באסר והוא שלם, מערבין בו.

הלכה י"א מתני' – נותן אדם מעה להנניח ולנהתום כדי שיוזכה לו ערוב, דברי רבי אליעזר. והכמים ואמרים, לא זכו לו מעותיו, ומודים בשאר כל אדם שזכו לו מעותיו,

שאין מערבין לאדם אלא מדעתו. אמר רבי יהודה, במה דברים אמורים, בערובי תחומין, אבל בערובי הצרות, מערבין לדעתו ושלא לדעתו, לפי שזכין לאדם שלא בפניו, ואין חבין לאדם שלא בפניו.

גמרא – רבי אבהו בשם רבי יוחנן: זאת אומרת שאין המעות קונות דבר תורה. מעתה, אפילו בא לו אצל ההנניח שניא הוא, שמוא ישפח ויוציאנו.

רבי אהא בשם רבי חיינא: אבא לא אמר כן, אלא והכמים אמרים: לא זכו לו מעותיו. זאת אומרת, שהמעות קונות דבר תורה: מודין בשאר כל אדם שזכו לו מעותיו. שכן הנניח מוזכה להן על ידי אחר:

שאין מערבין לאדם אלא מדעתו. מתניתא דרבי מאיר, דרבי מאיר אמר: על ידי ערוב ועל ידי שתוף.

רבי זעירא בשם רבי יוחנן: בערוכין ובתענית צבור נהגו הפל כרבי מאיר. רבי יעקב בשם רבי יוחנן: אף במגלת אסתר נהגו הפל כרבי מאיר.

רבי יצחק בן חקילה בשם רבי יודן נסייא: מערבין לאדם על פורחיו, ותני כן: בופין בני מבוי זה לזה לעשות להם לחי וקורה. והתני: הרי שאמרו לו לערב

[דף נ' ע"ב]

והוא אינו ממאזן. הנה ממאזן כופין אותו?

אמר רבי יודן: מתניתא דרבי מאיר.

אמר רבי יוסי בי רבי בון: תפותר בדברי הכל – שחיה צדוקי.

והתני השוכח ולא ערב בין שוגג בין מזיד הרי זה אוסר; דברי רבי מאיר! רבי יודן אומר: מזיד – אוסר, שוגג – אינו אוסר. מזיד אוסר? מערבין לו על פרחו!

אלא משום קנס.

מעשה הוא אסור וחברו מתר! מפיון שיכולין לערב ולא ערב – קונסין אותו.

ולית ליה לרבי מאיר: זכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לז? סבר רבי מאיר: לית תדא זכו, לא בעי בר נש ייעול חבריא לביתיה בר מדעתיה.

רבי בא בריה דרבי פפי בשם רבי תמא בר חנינה: מעשה באשה אחת שערכה לחמותה בלא דעתה, ואתא עובדא קומי רבי ישמעאל ובקש לאסור. אמר ליה רבי חיה: כך שמעתי מאביה, כל מה שאת יכול להקל בערוגין – הקל!

הדרן עלך חלון

פרק שמיני

הלכה א' מתני' – ביצד משתתפין בתחומין? מניח את החבית ואומר, הרי זה לכל בני עירי, לכל מי שילך לבית האכל או לבית המשתה. וכל שקבל עליו מבעוד יום, מתר. משתתשו, אסור, שאין מערבין משתתשו.

גמרא – לא תנייתה מוכון. ולמה לא תנינן מוכון? שמואל אומר: תמן תנינן מוכון – צריד לזכות. ברם הכא דלא תנינן מוכון – אינו צריד לזכות. רבי יוחנן אומר: קולי הומרינן בדבר, מה אינון תמן שערובי תצרות מדבריהן את אומר מוכין ערובי תחומין מדבר תורה לא כל שפן?

[דף נ"א ע"א]

אתיא דרב רבבי יוחנן. אומר רבי יוסי בי רבי בון: כדי לעשות כל הרשויות פאחת.

הלכה ב' מתני' – בפה הוא שעורו? מוזן שתי סעודות לכל אהד. מוזנו לחל ולא לשבת, דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר, לשבת ולא לחל. וזה וזה מתכונין להקל.

רבי יוחנן בן ברוקה אומר, מכפר בפגדין מארבע סאין בסלע. רבי שמעון אומר, שתי ידות לכפר משלש לקב.

הציה לבית המנגע, וחצי הציה לפסול את הגויה.

גמרא – רבי מאיר אומר: בחולא דלית ליה מה לזכל – הוא אוכל פיתא ציבחר, בשבתא דאית ליה מה לזכל – אוכל פיתא סגין.

רבי יודן אומר: בחולא דלית ליה מה לזכל – אוכל פיתא סגין, בשבתא דאית ליה מה לזכל – אוכל פיתא ציבחר.

[דף נ"א ע"ב]

ותני בן, קרובים דברייהן להיות שוין. איתא חמי, אהן עבד עגולא תרי עשר ביעין והן עבד עגולא תמני, ותימר הכן? רב הונא אומר: צא מהן שלישי ליציאה.

רבי יוסי בי רבי בון נפק ליה לאילין נהתומיא, בהדא דרב הונא, ולחוד פהן שיעורא.

הלכה ג' מתני' – אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא ערבו, כל שגבוה עשרה מפהים, למרפסת. פחות מבאן, לחצר.

חלית תבור והסלע, גבוהים עשרה טפחים, למרפסת. פחות מכאן, לחצר. כמה דברים אמורים, בסמוכה. אבל במפלגת, אפלו היא גבוהה עשרה טפחים, לחצר.

אי זו היא סמוכה? כל שאינה רחוקה ארבעה טפחים.

גמרא – ולא של תחתונים היא? אמר רבי יודן: זאת אומרת הרבת ראובן בתוך חצר שמעון, ושמעון משתמש בה כמו שהוא שלו.

פשיטא הדין מלתייה: לזה בפתח ולזה בפתח – שניהן אמורין, מן הבית שבו שתי חצרות.

לזה בזריקה ולזה בשלשול. שמואל אמר: שלשול כותר, שהוא כדרכו, וזריקה אמורה שאינה כדרכה.

[דף נ"ב ע"א]

רב אמר: לא עשה כלום.

מתניתין פליגא על רב: כל שגבוה עשרה טפחים – למרפסת, פחות מיפן – לחצר. לא לזה בזריקה ולא לזה בשלשול היא מתניתא.

בתוך שלשה טפחים לעליונה, שהיא למעלה מעשרה טפחים לתחתונה. מה פליגי? רב ושמואל בשונה.

היה שם הרבה, רבי יוחנן אמר: גומן הרבה לבעליה.

עד כדון במשתמש בהרבה דרך פתחו, היה משתמש בהרבה דרך חלון, רבי אחא בשם רבי יונתן: אפילו בן גומן הרבה לבעליה.

רבי אלעזר בי רבי שמעון בשם רב הושעיה: היו שלש, זה משתמש בהרבה דרך פתחו וזה משתמש בהרבה דרך פתחו והאמצעית אמורה.

אימתי? בזמן שהאמצעית של שניהן, אבל אם היתה אמצעית לאחד מן השוק – זה משתמש באחת וזה משתמש באחת ובשנית.

אמר רבי יוחנן: העומד והחלל מצטרפין לארבעה, והוא שיהא העומד רבה על החלל.

רבי זעירא בעי: עד שיהא עומד שבאן ועומד שבאן רבה? אמר רבי יוסה: פשיטא לרבי זעירא שאין העומד מצד מצטרף, פשיטא ליה שיהא העומד מצד אחד רבה. לא צריכה דלא אפילו עומד השני.

מִסְכַּת כְּבָא בְּתָרָא פְּרָק רְכִיעִי

ד,א המוכר את הספינה - מכר את האכלא, ואת בית המים שבתוכה. אבל לא מכר לא את היציעין, ולא את הישועין, ולא את האיזקפה, ולא את הביצית. סומכוס אומר: מכר את הדוגית - מכר את העל. מכר את הפרות - לא מכר את העל. מכר את הצמד - לא מכר את הבקר. מכר את הבקר - לא מכר את הצמד. רבי יהודה אומר: הכל לפי הדמים:

ד,ב כיצד? חמור וכליו אני מוכר לך - מכר את המרדעת, ואת האכף, ואת השליף, ואת הקלקי, ואת החבוק. אבל לא מכר לא את הזוג, ולא את הקרקע, ולא את פרומביא, ולא את חסיקא, ולא את כומני, ולא את הסק. רבי שמעון אומר: היה עליו שליף מלא גיפצו - נותנו לו. ואם אמר: "חמור וכל מה שעליו אני מוכר לך" - הרי כלן מכורין.

ד,ג המוכר שפחה לחברו - מכר כלים שעליה, אפלו הן מאה. אבל לא מכר לא את השירים, ולא את הנזמים, ולא את השבעות, ולא את הקטלאות שבצוארה. ואם אמר לו: "שפחה וכל מה שעליה אני מוכר לך", אף על פי שיש עליה כלים שהן מאה מנה - הרי כלן מכורין. שפחה מעברת אני מוכר לך. פרה מעברת אני מוכר לך - מכר את הולד. שפחה מיניקה אני מוכר לך. פרה מיניקה אני מוכר לך - לא מכר את הולד.

המוכר שפחה לחברו על מנת שיש בה מומין, אמר לו: שפחה זו חולה היא, שוטה היא, נכפית היא, שעמומית היא, והיה בה מום אחר, וסנפו בין המומין - הרי זה מקח טעות. אמר לו: אותו המום מום אחר עמו - אין זה מקח טעות:

ד,ד המוכר פרה לחברו על מנת שיש בה מומין, ואמר לו: נגחנית היא, נגפנית היא, נשכנית היא, רבצנית היא, בעטנית היא,

והיה בה מום אחר וסנפו עם המומין - הרי זה מקח טעות. ואם אמר לו אותו המום מום אחר עמו - אין זה מקח טעות.

המוכר עבד לחברו, ונמצא גנב או קביוסטוס - הגיעו. לסטים, או שהיה מכתב למלכות - הרי זה מקח טעות. ספר של צבאים, ונמצא גויל, או שיש בו טעות בין דף לדף - הרי אין זה מכור. מכר שובך - מכר את יונין. מכר את יונין - מכר את שובך. מכר פורת - מכר דבורין. מכר דבורין - מכר פורת:

ד,ה חלות דבש - אין רשאי לסרס את כלן כאחד, אלא מניח שתי חלות החיצונות, והשאר עולות. ואם אין שם אלא הן - אין רשאי ליגע בהן. זיתים לקוץ - אין רשאי לשרש את כלן כאחד, אלא מניח שתי גרופיות בעקרון ונוטל את השאר. בארזין - משרש ונוטל. בזמורות ובקנים - נוטל את החוצין:

ד,ו המוכר את הראש בבהמה דקה - לא מכר את הלחי. ואם היה טבח כהן - הרי זה מכור: המוכר את הראש בבהמה גסה - לא מכר את הרגלים. מקום שנהגו למכור - הרי אלו מכורות:

ד,ז הקונה אילן אחד בתוך של חברו - הרי זה לא קנה קרקע. כל שתחתיו וחוצה לו כמלא האורה וסלו - זה וזה אינו רשאי לזרעה. קנה שנים - קנה קרקע. קנה אילן שביניהן, כל שמחליפין חוץ ממלא האורה וסלו, ובעל השדה רשאי לגדע. נקצץ האילן או שיבש - הקרקע של בעל האילן; דברי רבי מאיר. ויחכמים אומרים: לא קנה לא את הקרקע ולא את האילן, עד שקנה שלשה. קנה שלשה - קנה קרקע, קנה אילן שביניהן. נקצץ האילן או שיבש - הקרקע של בעל האילן. וכמה יהיו קרובין זה לזה? כדי שיהא בקר עובר בכליו. וכמה יהיו רחוקין זה מזה? ממטע עשרה לבית סאה. פחות מכן או יתר על כן, או שקנאן זה אחר זה, או שקנאן שלשה כאחד - לא

קנה לא את הקרקע ולא את האילן שביניהן:

ד, ח המקדיש שלשה אילנות ממטע עשרה לבית סאה - הקדיש את הקרקע ואת האילן שביניהן. וכשהוא פודה - פודה בית זרע חמר שעורין בחמשים שקל כסף. פחות מכך או יתר על כן, או שהקדישן זה אחר זה, או שהקדיש שלשתן כאחד - לא הקדיש לא את הקרקע ולא את האילן שביניהן. ולא עוד, אלא אפלו חזר והקדיש את השדה, כשהוא פודה - פודה את האילן בפני עצמו, ואת השדה בפני עצמה:

ד, ט שנים שנטעו את הכרם - זה מרחיק שתי אמות ונטע, וזה מרחיק שתי אמות ונטע. נקצץ הכרם, או שיבש - הקרקע של בעל הכרם. שנים שנטעו את השדה, ועמד אחד מהן וקצץ את שלו - מרחיק ארבע אמות ונטע. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל הכרם. עמד אחד מהן וקצץ את שלו - מרחיק ארבע אמות וזורע. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל השדה.

שנים שחלקו, אחד נוטל את הכרם, ואחד נוטל שדה לכן - נותנין לו ארבע אמות בצד השדה לכן, שעל מנת כן קבל עליו בעל הכרם. נקצץ הכרם או שיבש - הקרקע של בעל הכרם:

ד, י המוכר כרם לחברו בצד שדה לכן, וכן המקבל מחברו חצי שדה ליטע - נותנין לו ארבע אמות בצד שדה לכן, שעל מנת כן קבל עליו בעל הכרם. נקצץ הכרם, או שיבש - הקרקע של בעל הכרם:

מסכת בבא בתרא פרק חמישי

ה, א ארבע מדות במוכרין. במה דברים אמורים? במדה שאינה של שניהם. אבל אם היה (בידו) [מדה] של אחד מהן - ראשון ראשון קנה. במה דברים אמורים? ברשות הרבים, או בחצר שאינה של שניהם. ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו - הרי זה

קנה. ברשות המוכר, עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים. ברשות המופקדין אצלו, עד שיקבל עליו או עד שישפיר את מקומו. אימתי אמרו: "מטלטלין נקנין במשיכה"? ברשות הרבים, או בחצר שאינה של שניהן. ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו - הרי זה קנה. ברשות המוכר - עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים. ברשות זה שמפקד אצלו - עד שיקבל עליו, או עד שישפיר לו את מקומו:

ה, ב עד שלא נתמלאת המדה נשברה מדה - נשברה למוכר. משנתמלאת מדה - נשברה ללוקח. רבי יהודה אומר: אם היה סרסור ביניהן, נשברה חבית - נשברה לסרסור. מודים חכמים לרבי יהודה: בזמן שהצלוחית ביד התינוק, וחנוני מערה לתוכה שמן, ונפלה ונשברה - שחיב על השמן ופטור על הצלוחית. ואם הטתה צלוחית ושברה - חיב אף על הצלוחית. ורבי יהודה פוטר שעל מנת כן שלח בנו אצל חנוני, על מנת שיאבד את האיסר וישבר את הצלוחית:

ה, ג מקום שנהגו להשפיע - משפיע לו כל צרכו, עד שלא נתמלאו אחורי מדה ושולי מדה להכריע - מכריע לו כל צרכו. רבי נתן אומר: טפח מלא החוט המאזנים, ובטורטני - טפח שהן שני טפחים בלח; דברי רבי. רבי נתן אומר: כל המשקלות שאמרו כשעור לטמאן - כך שעור להכריען. מקום שנהגו שלא להשפיע ושלל להכריע - נותן לו גירומין. אחד לעשרה בלח, ואחד לעשרים ביבש. המוכר בפקטני - כל השיפועין הרי הן של מוכר. המוכר בקטלזין בשוק, משקין שבאחורי מניקות - הרי הן של לוקח. ולא יהא מערה מן החבית, אלא קניח מן האגן. ושמן שקרש - אין מפשירין אותו. אין חנוני רשאי לא להרתיע את המדה, ולא להקפיצה ולא לנטותה, ולא להושיכה על צדה, ולא יעשה קני מאזנים ארוך מצד

לדינר. שש מעה - כסף דינר. מעה כסף - שני פונדיון. פונדיון - שני איסרים. איסר - שני מסמסין. מסמס - שני קונטרסין. קונטרס - שתי פרוטות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: פרוטה שאמרו - אחת משש פרוטות לאיסר. שלש הדרסין מעה. שני הינצין - הדרים, שני שמינית הינץ, ושתי פרוטות שמין. אין משתכרין לא בביצים ולא בפרות פעמים; דברי רבי יהודה. וחקמים מתירין:

מסכת בבא בתרא פרק ששי

ו,א המוכר זרעוני גנה לחברו, זרעים הנאכלין, זרע ולא צמח, רבי יהודה אומר: נותן לו דמי הזרע ולא דמי הוצאה. אמרו לו: הרבה מבקשים אותם לדברים אחרים.

ו,ב המוכר פרות לחברו - הרי זה מקבל עליו רבע טנפת פיגים לסאה. שעורים - מקבל עליו רבע קטנית. קשואין - מקבל עליו עשר מארות למאה. קנקנין - מקבל עליו עשר נאות פנוסות פנוסות מגפרות למאה. יתר על כן, בכלן - מחזיר לו את השאר ונוטל ממנו דמים. הלוקח קנקנין מחברו ונמצאו פנוסות, ונשתברו - חיב להעמיד לו דמי קנקנין, אבל לא דמי יין. המוכר יין לחברו סתם - חיב באחריותו עד הפסח. מבסם - חיב באחריותו עד עצרת. נתישן - חיב באחריותו עד החג. המוכר מרתף לחברו סתם, בזה אמרו: מקבל עליו עשר קוססות למאה.

ו,ג "חבית של יין אני מוכר לך" - נותן לו יין יפה. "חבית של יין זו אני מוכר לך" - נותן לו יין המתקבל בחנות. "חבית זו אני מוכר לך" - אפלו חמץ הגיעו. "מאה חביות של יין אני מוכר לך" - נותן לו יין יפה כרב יין הנמכר באותו מקום. "מאה חביות של יין אלו אני מוכר לך" - נותן לו יין יפה כרב יין הנמכר באותו חנות. "מאה חביות אלו אני מוכר לך" - אפלו חמץ הגיעו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: המוכר יין לחברו ונמצא קוסס - הגיעו. נסכו על

אחד וקצר מצד אחד. ולא יעשה את המחוק עבה מצד אחד וצר מצד אחד. ולא יהא מערב מים ביין, מי בלקיאי בשמן, מי מעין בדבש, סלת בדבש, וחמץ בשמן, חמץ במור, חול בפול, עלי גפנים בפילון, חלב המור בקטף, סיקרא בציר, וכסבורא בפלפלין. חנוני מקנח מדותיו של שמן פעם אחת בשבת, ושל יין משעשה שליא, ולא יהא נותן מדותיו ומשקלותיו במלח מפני שהן חסרין, שנאמר (דברים כה) כי תועבת ה' וגו' כל עושה אלה:

ה,ד רבי שמעון אומר משם רבי עקיבה: הרי הוא אומר (ויקרא ט) מאזני צדק וגו', אדם מוכר לחברו לגין וחצי רביעית ושמינית, וכשהוא בא עמו לחשבון, לא יאמר לו מלא לי את המדה הזאת, מחול לי את הקרטוב הזה, שאין האמנת המדות תלויה בבריות, והמקום הוחל שמו עליהן. ולא יעשה משקלותיו של עץ של אבר ושל קיספורן ושל מתכת, אלא של זכוכית. היה מבקש עשר ליטרין, לא יאמר לו שקל לי כל אחת ואחת בפני עצמה מפני הכריעות, אלא שקל לי כלן כאחת. היה מבקש ממנו שלשה רבעי ליטרא - שוקל לו ליטרא ונוטל ממנה רביע ליטרא. היה מבקש ממנו חצי ליטרא - שוקל לו ליטרא ונוטל ממנו חצי ליטרא. רביע ליטרא - שוקל לו רביע ליטרא. היה מבקש ממנו תרקב - מודד לו בסאה ונוטל ממנו תרקב. היה מבקש ממנו ארבעה קבין - מודד לו בסאה ונוטל ממנו מארבעת קבין. היה מבקש ממנו קבים נותן לו קבים. לא יעשה אדם מדה חסרה או מדה יתרה בתוך ביתו, מפני שמרמה בו את אחרים. בכל מקום הן עושין תרקב וחצי תרקב, קב וחצי קב, רבע תמן וחצי תמן, ועוכלא הין, וחצי הין, ושלישית הין, ורביעית הין, ולוג וחצי לוג, ורביעית, ושמינית, וחצי שמינית, ואחד משמונה בשמינית, וזה הוא קרטוב.

פרוטית שאמרו, אחד משמונה פרוטות לאיסר. איסר - אחד מעשרים וארבעה

גבי המזבח - יצא. עשאו תרומה ותרומת מעשר - יצא. שתה ממנו נזיר - הרי זה לוקה את הארבעים:

וד גשמים היוורדין בין הגתות, אם מכת מדינה היא - אין צריך להודיעו. ואם אין מכת מדינה היא - צריך להודיעו. לקח הימנו לגין וחצי לגין, רביעית ושמינית - לא ישקה מהן לחמריו לפועליו, ולא כל מי שיש לו עליו טענת מזונות, אלא אם כן הודיעו. היתה הולף לבית האבל ולבית המשטה, היתה בידו לגין של יין המתקשקש - לא ימלאנו מים, מפני שטוענו טענת חנם. ואם היתה חבר עיר - הרי זה מתר.

היה רבי מאיר אומר: לא יסרב אדם בחברו שיאכל אצלו, ויודע בו שאינו אוכל. ולא ירבה לו בתקרבת, ויודע בו שאינו מקבל. ולא יפתח לו חביות מכורות להנני, מפני שטוענו טענת חנם. ואם הודיעו מתחלה, או שהיה מבקש לבור לו את היפה - הרי זה מתר. לא ישלח אדם לחברו חבית של יין ויתן על פיה שמן, מפני הסכנה.

וה הלוקח פלים לשלח לבית חמיו, ואמר: אם נתקבלו ממנו - הריני נתן לך דמיהן, ואם לאו - הריני נתן כף וכך". נטלו הימנו בהליכה - חיב לשלם. בחזירה - הרי הוא בנושא שכר. סומכוס אומר: המוכר חלק לחברו בכאר - אין פחות מרובע. בחבית - אין פחות משמנה. בקדרה - אין פחות משנים עשר. בטפוח - אין פחות מששה עשר. "פרדסי אני מוכר לך", אף על פי שאין בו אילנות - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "כרמי אני מוכר לך" אף על פי שאין בו גפנים - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "בית כור אני מוכר לך" בין שהוא כבית עשרים סאה ובין שהוא כבית ארבעים סאה - הגיעו, שלא אמר לו אלא שמו. "בית כור המקף גדר אני מוכר לך" בין שהוא כבית עשרים סאה ובין שהוא כבית ארבעים סאה - אין לו אלא עד מקום הגדר.

ו, אין מוציאין לאכילת פרות מנכסין המשעבדין, מפני תקון העולם. כיצד? גזל הימנו שדה ואכלה, והרי היא יוצאה לפניו - גובה את הקרן מנכסים משעבדים. ולאכילת פרות - אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. ואין מוציאין לשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות, מפני תקון העולם. כיצד? לקח הימנו שדה והשביחה, והרי היא יוצאה לפניו - גובה מנכסים המשעבדים. ושבח קרקעות - אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. במה דברים אמורים? בזמן שקדם מקחו של זה לשבחו של זה. אבל אם קדם שבחו של זה למקחו של זה - זה וזה אינו גובה אלא מנכסים בני חורין. זה אומר: "שבחי קדם". וזה אומר: "מקחי קדם" - המוציא מחברו עליו הראיה.

ו, אלו ואלו שהיו אומרים גובהה של מערה ארבע אמות כוכין של בנין שבעה טפחים וטפח לכפה: עושה חצר על פי מערה שש על שש מלא מטה, אחת מכאן ואחת מכאן, ופותח לתוכה שתי מערות. רבי שמעון אומר: ארבע מארבע רוחותיה. רבי יהודה אומר: בסלע הבא בידים - פותח את שתיהן מרוח אחת. אמרו לו: אי אפשר לכן?

וח, קנטינר אני מוכר לך" - הרי זה מעמיד לו שתיים עשרה על שתיים עשרה. בין שאמר לו: "בית כור עפר אני מוכר לך". ובין שאמר לו: "כבית כור עפר אני מוכר לך" - הרי זה מקבל עליו חריץ וכן חריץ, ומחיצת גדר שבינו לבין חברו. "בית כור עפר אני מוכר לך הן חסר והן יתר". אפלו פחת רבע לסאה, או הותר רבע לסאה שהן שבעת קבין ומחצה לכור - הגיעו. פחות מכן או יתר על כן - מחזירין זה לזה. מהו מחזיר לו? מעות כדרך שלקח המעות. ואם רצה - מחזיר לו קרקע. "בית כור עפר אני מוכר לך בסימניו במצוריו" אפילו פחת שתות או הותר שתות שום הדינין - הגיעו. פחות מכן, או

יתר על כן - מחזירין זה לזה. מהו מחזיר לו? מעות כדרך שלקח הימנו. ואם רצה - מחזיר לו קרקע:

וט האומר לחברו: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך" - משמנין ביניהן ונוטל חצי שדה ובית לתך. אמר לזה: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך". ולזה אמר: "חצי שדי ובית לתך אני מוכר לך" - משמנין ביניהן, זה נוטל חצי שדה וזה נוטל חצי שדה. לזה אמר: "בצפון". ולזה אמר: "בדרום" - משמנין ביניהן, זה נוטל בצפון וזה נוטל בדרום. "בית לתך כלפי צפון אני מוכר לך" - נתן לו בית לתך כלפי צפון. "בית זרע יד" - מעמיד לו בית זרע יד.

מסכת בבא בתרא פּרָק שְׁבִיעִי

זא כל שהוא לפנים מחברו - הוא קודם את חברו. ונחלה משמשת והולכת ועולה אפילו עד ראובן. האחין זה את זה, והאחיות זו את זו, האחין את האחיות, והאחיות את האחין - נוחלין ומנחילין. ממזר מוריש את קרוביו. עובד כוכבים ועבד הבא על בת ישראל, אפלו חזר העובד כוכבים ונתגיר, עבד ונשתחרר - נכסיו נכסיו הגר ונכסיו עבד משחרר - כל הקודם בהן זכה. נאמנת חיה לומר: "זה יצא ראשון". אימתי? בזמן שאין שם ערעור, אבל יש שם ערעור - הרי זה אינה נאמנת. רבי אלעזר אומר: אם התזקה על אומדה - נאמנת. ואם לאו - אינה נאמנת. היו מחזקין בו שהוא בכור, ובשעת מיתה אמר: "איני בכור" - אינו נאמן. מחזקין בו שאינו בכור, ובשעת מיתה אמר: "בכור הוא" - אינו נאמן. ובשעת מיתה אמר: "בכור הוא" - נאמן. היו מחזקין שהוא בנו, ובשעת מיתתו אמר: "בני הוא" - נאמן. היו מוחזקין בו שהוא בנו, ובשעת מיתתו אמר: "איני בני" - אינו נאמן. שאין בנו, ובשעת מיתתו אמר: "בני הוא" - נאמן. היו מחזקין בו שהוא בנו, ובשעת מיתתו

אמר: "אחי הוא" - אינו נאמן. היו מחזקין בו שהוא עבדו, ובשעת מיתתו אמר: "בני הוא" - נאמן. היה עומד בין המוכסין, אמר: "בני הוא" וחזר ואמר: "עבדי הוא" - נאמן. "עבדי הוא" וחזר ואמר: "בני הוא" - אין נאמן.

זב אין הבכור נוטל פי שנים בשבח שהשביחו נכסים לאחר מיתת אביהם. רבי אומר: אומר אני, שהבכור נוטל פי שנים בשבח שהשביחו לאחר מיתת אביהם, שאף שלו השביח כשלהן. כיצד? היתה לו בהמה מוחכרת ומושכרת אצל אחרים, ופרה רועה באפר - הבכור נוטל פי שנים. ואין נוטל פי שנים בזרוע והלחיים והקבה. רבי אומר: כל דבר שלא פלפלו בו יתומים לאחר מיתת אביהן - הבכור נוטל פי שנים. וחכמים אומרים: אין נוטל פי שנים אלא בכל אשר ימצא לו. אבל בנה בנין, נטע נטיעות - הכל שווין שנוטל פי שנים. כיצד נוטל פי שנים? ירש שטרי חוב - נוטל פי שנים. יצאו עליו שטרי חוב - נתן פי שנים. ואם אמר: אי אפשר שלא לטול ושלל לתן - הרשות בידו. כיצד אינו נוטל בראוי כבמחזק? מת אביו בחיי אביו - נוטל פי שנים מנכסי אביו, ואין נוטל פי שנים מנכסי אבי אביו. ואם היה אביו בכור - אף נוטל פי שנים מנכסי אבי אביו.

זג בנות צלפחד - נטלו שלשה חלקין בנחלה, חלק אביהן שהיה מיוצאי מצרים. רבי אליעזר בן יעקב אומר: אף חלק אחי אביהן, לפי שלא נתנה הארץ אלא ליוצאי מצרים, ולא נתחלקה אלא לעומדים בערכות מואב. ירש השבט את שבטו, וחזר השבט וירש את הראוי לו. כיצד? שני אחין שהיו מיוצאי מצרים, לאחד יש לו תשעה בנים, ולאחד יש לו בן אחד, ולפניהן בית חמשת כורין, תשעה - נטלו בית לתך, ואחד - נוטל בית לתך. החזירו לאבותיהם, חזרו אבות והורישו את הבנים, תשעה - נטלו מחצה, ואחד - נטל מחצה. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אף

ז, הַהֹאֹמֵר: "תַּגְנו חֶלֶק" - יִרְשׁ עִם הַבְּנִים. "בְּכֹרֶה" - אֵין נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם. הַהֹאֹמֵר: "יִוְרִישְׁנִי פְלוֹנִי" - לֹא אָמַר כָּלֹם. "תַּגְנו נִכְסֵי לְפְלוֹנִי" - דְּבָרֵי קִיּוּמִין. כְּתַב יְרוּשָׁה מְלֻמָּטָה וּמִתְנָה מְלֻמָּעָה, יְרוּשָׁה מְלֻמָּעָה וּמִתְנָה מְלֻמָּטָה, יְרוּשָׁה מִכָּאן וּמִכָּאן מִתְנָה בְּאֻמָּצֵע, הוֹאִיל וְהִזְכִּיר שֵׁם מִתְנָה - דְּבָרֵי קִיּוּמִין. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָא אוֹמֵר: אִם אָמַר עַל מִי שְׂרָאוּי לוֹ לְיִוְרְשׁוֹ - דְּבָרֵי קִיּוּמִין. עַל מִי שְׂאִינוּ רָאוּי לוֹ לְיִוְרְשׁוֹ - אֵין דְּבָרֵי קִיּוּמִין. כִּיצַד? אָמַר עַל בֵּת הַבֵּן בֵּין הַבְּנִים וְעַל בֵּן הַבֵּת בֵּין הַבְּנוֹת - דְּבָרֵי קִיּוּמִין. עַל הַבֵּת בֵּין הַבְּנִים, וְעַל הָאֵחַ בֵּין הַבְּנוֹת - לֹא אָמַר כָּלֹם.

מִסְכַּת בְּבֹא בִתְרָא פֶּרֶק שְׁמִינִי

ח, א הכּוֹתֵב נִכְסָיו לְאַחַר וְהִיָּה כֹהֵן, וְהָיוּ בָּהֶן עֲבָדִים, אָף עַל פִּי שְׂאֵמַר הֵלֶּה: "אֵי אֶפְשִׁי בְּהֵן" - הֲרִי אֵלוֹ אוֹכְלִין בְּתְרוּמָה. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כֹּהֵן שְׂאֵמַר הֵלֶּה: "אֵי אֶפְשִׁי בְּהֵן" - זָכוּ בְּהֵן הַיּוֹרְשִׁין. הַכּוֹתֵב נִכְסָיו לְעֶשְׂרָה, בֵּין שְׁזֵכָה אֶחָד מֵהֶן, וּבֵין שְׁזָכוּ בְּלֵן - זָכוּ בְּלֵן. כְּתַב וְהֵעֲלָה לָהֶם בְּעֶרְכִים - זִכְתָּה לָהֶן הָעֶרְכִים. הַמוֹצִיא עֶשְׂרָה עֲבָדִים בְּנֵי חוֹרִין, בֵּין שְׂיַצָּא אֶחָד מֵהֶן, וּבֵין שְׂיַצָּאוּ בְּלֵן - יַצָּאוּ בְּלֵן. כְּתַב וְהֵעֲלָה לָהֶן בְּעֶרְכִים - זִכְתָּה לָהֶן הָעֶרְכִים.

הַהֹאֹמֵר: "תַּגְנו שְׂדֵה פְלוֹנִי לְפְלוֹנִי, וְאִם מֵת פְלוֹנִי לְפְלוֹנִי" - רֵאשׁוֹן אוֹכֵל פְּרוֹת, וְאִם מֵת - יִתְנֶנּוּ לְשָׁנִי - הַשְּׁנִי אוֹכֵל פְּרוֹת, וְאִם מֵת - יִתְנֶנּוּ לְשִׁלְשִׁי. מֵת הַשְּׁלִישִׁי עַד שְׁלֹא יָמוּת הַשְּׁנִי - הַשְּׁנִי אוֹכֵל פְּרוֹת, וְאִם מֵת - יִחְזְרוּ לְיִוְרְשִׁי נוֹתָן. הֲרֵאשׁוֹן אוֹכֵל פְּרוֹת וּמוֹכֵר קֶרֶק; דְּבָרֵי רַבִּי. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֵין לְרֵאשׁוֹן אֲלָא אֲכִילַת פְּרוֹת בְּלֵבָד.

ח, ב שְׁנַיִם שְׁהִיוּ בְּאֵין מִמְדִּינַת הַיָּם, אָף עַל פִּי שְׂמִשְׂאָן וּמִתְנָן וּמֵאכְלִין וּמִשְׁקָן כְּאֶחָד, וּמֵת אֶחָד מֵהֶן - אֵין חִבְרוּ יוֹרְשׁוֹ. וְאִם הִיָּה נוֹהֵג בּוּ מִשׁוּם אַחֲוָה - חִבְרוּ יוֹרְשׁוֹ.

נִתְחַלְקָה הָאָרֶץ לְיֹצְאֵי מִצְרַיִם. כִּיצַד? הִיָּה מִן הַיּוֹצְאִין מִמִּצְרַיִם הָעוֹמְדִים בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב - הוּא נוֹטֵל שְׁנֵי חֶלְקִים מִיֹּצְאֵי מִצְרַיִם, וְלֹא מִן הָעוֹמְדִים בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב. מִהָעוֹמְדִים בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב וְלֹא מִיֹּצְאֵי מִצְרַיִם - נוֹטֵל חֶלֶק אֶחָד. הַמִּתְאוֹנְנִים, וְהַמְרַגְלִים, וְעֵדְתוֹ שֶׁל קֶרֶח - לֹא נִטְלוּ בְּאָרֶץ חֶלֶק. אֲכָל הַבְּנִים - יִרְשׁוּ בְּזִכּוֹת אֲבוֹת אֲבוֹתֵיהֶם, וּבְזִכּוֹת אֲבוֹת. וְכֵן הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֶעָזָר אוֹמֵר: יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב - נִטְלוּ שְׁלֹשָׁה חֶלְקִין בְּנִחְלָה, שֶׁהֵן מִיֹּצְאֵי מִצְרַיִם וּמִן הָעוֹמְדִים בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב, וְשִׁנְטְלוּ מְרַגְלִים חֶלְקֵן נִטְלוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב. חֶלֶק הַמִּתְאוֹנְנִים וְעֵדְתוֹ שֶׁל קֶרֶח - נִפְל לְאֻמָּצֵע, וְהַבְּנִים נִחְלוּ לְעֻצְמוֹ. וְכִשֵּׁם שֶׁהֵבֵן קוֹדֵם אֵת הַבֵּת בְּנִכְסֵי הָאָב, כֵּן קוֹדֵם הֵבֵן בְּנִכְסֵי הָאֵם. רַבִּי אֱלֶעָזָר בְּרַבִּי יוֹסִי אָמַר מִשֵּׁם רַבִּי זְכַרְיָה בֶּן הַקָּצֵב, וְכֵן הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אִישׁ כֶּפֶר אִיכּוֹס אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֶחָד הֵבֵן וְאֶחָד הַבֵּת - שְׁוִין בְּנִכְסֵי הָאֵם.

ז, ד הַהֹאֹמֵר: "יִחְלְקוּ בְנֵי נִכְסֵי" וְהִיָּה שֵׁם בְּכוֹר, אִם זָכוּ בְּנִכְסִים בְּחַיֵּי הָאָב - אֵין נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם, וְאִם לֹא - נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם. הַהֹאֹמֵר: "תַּגְנו מֵאֲתִים דִּינָר לְפְלוֹנִי בְּנֵי בְּכוֹר כְּרָאוּי לוֹ" - נוֹטֵלֵן וְנוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם. "בְּכֹרְתוֹ" - יָדוּ עַל הָעֲלִיוֹנָה, רוֹצֵה נוֹטֵלֵן, וְרוֹצֵה נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם.

הַהֹאֹמֵר: "תַּגְנו שְׂדֵה פְלוֹנִית לְפְלוֹנִית אֲשֶׁתִּי כְּרָאוּי לָהּ" - נוֹטֵלַת וְנוֹטֵלַת כְּתַבְתָּה. "בְּכַתְּבָתָה" - יָדָה עַל הָעֲלִיוֹנָה, רוֹצֵה נוֹטֵלַת, רוֹצֵה נוֹטֵלַת כְּתַבְתָּה. הַהֹאֹמֵר: "תַּגְנו מֵאֲתִים דִּינָר לְפְלוֹנִי בְּעַל חוֹבִי בְּחוּבוּ כְּרָאוּי לוֹ" - נוֹטֵלוּ וְנוֹטֵל עוֹד מֵאֲתִים דִּינָר בְּחוּבוּ. "בְּחוּבוּ" - אֵין לוֹ אֲלָא בְּחוּבוּ. הִיָּתָה לוֹ שְׂדֵה עֶשְׂוִיָּה אֶפְתִּיקִי לְאִשָּׁה בְּכַתְּבָתָה, וְלִבְעַל חוֹב בְּחוּבוּ, וְאָמַר: "תַּגְנו שְׂדֵה פְלוֹנִית לְפְלוֹנִית אֲשֶׁתִּי בְּכַתְּבָתָה, וְלְפְלוֹנִי בְּעַל חוֹבִי בְּחוּבוּ" - נִתְקַבְּלוּ שְׁלֵהֶן וְיָדוּ עַל הָעֲלִיוֹנָה.

מְשִׁיבָא הוּא וּבְנֵי לְמַדִּינַת הַיָּם, וְכָא וְעַמּוּ
אֶחָד וְאָמַר: "זֶה אַחֵי שְׁנַתְּנִי לִי בְּמַדִּינַת
הַיָּם, וְלוֹ חֲמִשָּׁה אַחִין, וְלִפְנֵיהֶן בֵּית חֲמִשָּׁת
כּוֹרִין" - הֵן אֵין נוֹתְנִין לוֹ כְּלוּם, וְהוּא נוֹתֵן
לְהֵן שְׁתוּת בְּחֻלְקוֹ. מַת - הוּא נוֹטֵל מֵה
שְׁנַתְּנִי, וְהַשְּׂאָר מְבִיאִין לְאַמְצַע וְחוֹלְקִין.
מְשִׁיבָאוּ הוּא וְאֶבְרֵי לְמַדִּינַת הַיָּם, וּמַת הַבֵּן,
אוֹ שְׁמַת הָאֵב - לְעוֹלָם נְכָסֵי בְּחֻזְקַת זְקֵן.

חג הכותב דייתיקי ויהי מתירא מן
היורשין - נכסין אצלו כמבקרין אותו,
שומעים דבריו מבפנים ויוצאין וכותבין
מבחוץ. בריא שכתב דייתיקי, שכיב מרע
שכתב נכסיו מתנה, אף על פי שזכה לאחר
מתנה - לא עשה כלום. אבל הכותב נכסיו
בשם חברו וזכה לאחר מיתה - דבריו
קיימין. הכותב דייתיקי, יכול לחזור בו.
מתנה - אין יכול לחזור בו. איזה הוא
דייתיקי? דא תהא לי לעמד ולהיות, אם
מתי ינתנו נכסי לפלוני. איזו היא מתנה?
מן היום ינתנו לפלוני. הכותב דייתיקי, עד
שלא זכה בין הוא ובין אחר - יכול לחזור
בו. משזכה בין הוא ובין אחר - אין יכול
לחזור בו. אפוטרופין, עד שלא החזיקו
בנכסי יתומין - יכולין לחזור בהן.
משחזיקו בנכסי יתומים - אין יכולין
לחזור בהן. אפוטרופוס שמנהו אבי יתומים
- ישבע. שמנהו בית דין - [לא] ישבע.
אבא שאול אומר: אף שמנהו בית דין -
ישבע מפני שהוא בנושא שקר.

חד אפוטרופין - תורמין ומעשרין על נכסי
יתומין. מוכרין בתים, שדות וכרמים,
בהמה עבדים ושפחות, להאכיל יתומים,
לעשות להם ספה לולב וציצית, וכל מצות
האמורות בתורה, ולקנות להם ספר תורה
ונביאים, דבר הקצוב מן התורה. אבל אין
פודין עליהן שבוין, ואין פוסקין עליהן
צדקה בבית הכנסת לעניים, דבר שאינו
קצוב מן התורה. אינן רשאין להוציא
עבדיהם בני חורין, אבל מוכרין אותן
לאחרים ואחרים מוציאין אותן בני חורין.
רבי אומר, אומר אני: שנותן דמיו ופודה

את עצמו. אין מוכרין ברחוק לקח בקרוב,
ברע לקח בפה. אין דנין לחוב ולזכות,
להכניס ולהוציא ליתומים, אלא אם כן
נטלו רשות מבית דין. וצריכין אפוטרופין
לחשב עם היתומים באחרונה; דברי רבי.
וכן שמעון בן גמליאל אומר: אין ליתומין
אלא מה שהניחו להם אפוטרופין. מוכרין
עבדים לקח בהן קרקעות, אבל לא
קרקעות לקח בהן עבדים. וכן שמעון בן
גמליאל אומר: אף לא עבדים לקח בהן
קרקעות. אין בית דין עושין אפוטרופין
נשים ועבדים לכתחלה, ואם מנה אותן
אביהן בחייו - עושין אותן אפוטרופין.
כתב בשטר: "מעות וכלים יש לי ביד
פלוגי" - רשאין העדים לחתם. אבל אינו
גובה עד שיביא ראיה. רבי אומר, אומר
אני: שלא יחתמו עד שיטלו רשות מבית
דין, וכשהוא גובה - אינו צריך שיביא
ראיה. הניח בנים גדולים וקטנים, והיו
גדולים נזונים ובאין בשתיקה - לא יאמרו
קטנים: הרי אנו נזונים כדרך שניזנתם
אתם. נשאו גדולים בחיי אביהן - לא
יאמרו קטנים: הרי אנו נושאים כדרך
שנשאתם אתם. ולא עוד: אלא אפלו הניח
להם עבדים ושפחות, כלי כסף וכלי זהב -
הרי אלו של עצמן.

הניח בנות גדולות וקטנות, והיו גדולות
נזונות ובאות בשתיקה, לא יאמרו קטנות:
"הרי אנו נזונות כדרך שניזנתם אתם."
נשאו גדולות בחיי אביהן - לא יאמרו
קטנות: "הרי אנו נושאות כדרך שנשאתם
אתם." ולא עוד, אלא אפלו הניח להן
אביהן עבדים ושפחות, כלי כסף וכלי זהב -
הרי אלו של עצמן.

מִסְכַּת בְּבֵא בְּתָרָא פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

טא רבי נתן אומר: נחום המדי היה מדיני
גזרות, אמר: הכותב נכסיו בשם חברו -
אין כופין אותו לחזור. ואם התנה עמו על
מנת כן - כופין אותו לחזור. המוכר שדה

חברו במעמד חברו - לא עשה כלום. כתב לקים מאחרי - דבריו קימין.

טב, הבן הנושא ונותן בשל אביו, אף על פי שהשטרות ואונות יוצאין על שמו - הרי הן של אביו. ואם אמר: "מה שירשתי משל בית אבי אבא הן" - יעשה כמפרש בפרושו. האשה שנשא ונתנה בשל בעלה, אף על פי שהשטרות ואונות יוצאין על שמה - הרי הן של בעלה. ואם אמרה: "מה שירשתי משל בית אבי אבא הן, או משל בית אבי אימא הן" - יעשה כמפרש בפרושה.

טג, שתי נשים שילדו זכרים במחבא, וחזרו וילדו שני זכרים במחבא - שניהן הולכין אצל הראשון, ונוטלין חלק פזר אצל השני, ונוטלין חלק פזר. זכר ונקבה - שניהם הולכין אצל הראשון ונוטלין חלק פזר. אצל השני ונוטלין חלק פזר. האומר: "אם תלד אשתי זכר תטל מנה" ילדה זכר - נוטלת מנה. "אם נקבה מאתים" ילדה נקבה - נוטלת מאתים. "אם זכר מנה, ואם נקבה מאתים" ילדה זכר ונקבה, הזכר - נוטל ששה של זהב. ונקבה - נוטלת חמשים זוז. האומר: "המבשרני אם ילדה אשתי זכר יטול מאתים, אם נקבה יטול מנה" ילדה זכר - נוטל מאתים. ילדה נקבה - נוטל מנה. ילדה זכר ונקבה - אין לו אלא מנה.

טד, האומר: "תנו מאתים דינר לפלוני, ושלש מאות לפלוני, וחמש מאות לפלוני" - אין אומרים כל הקודם בשטר זכה, אלא כלם חולקין בשהו. יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - כלן נותנין בשהו. אבל אם אמר: "תנו מאתים דינר לפלוני, ואחר כך שלש מאות לפלוני, ואחר כך חמש מאות לפלוני" - אומרים כל הקודם בשטר זכה. יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - גובין מן האחרון. אין בהן - גובין משלפניו. אין בהן - גובין משלפני פניו. האומר: "מאתים דינר יש לי ביד פלוני,

ושלש מאות ביד פלוני, וחמש מאות ביד פלוני, ופלוני יטול מאתים דינר" יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - גובה, ואף על פי שלא נתפסו כלן. אבל אם אמר: "ואחר כך יטול פלוני מאתים דינר" אם נתפסו כלן - נוטל, אם לאו - אין נוטל אלא לפי חשבון. האומר: "תנו מאתים דינר לפלוני, ושלש מאות דינר לפלוני, ופלוני ופלוני יירש נכסי" יצאת עליהן כתבת אשה ובעל חוב - גובין מזה שירש שאר נכסים. האומר: "תנו מאתים דינר לבני עירי" - אין דנין בדיני אותה העיר, ואין מביאין ראיה מאנשי אותה העיר. "לעניי עירי" - דנין בדיני אותה העיר, ומביאין ראיה מאנשי אותה העיר. האומר: "תנו נכסי לפלוני ופלוני עבדי" - לא זכו בנכסים ולא קנו עצמן בני חורין. "חצי נכסי לפלוני עבדי, וחצי נכסי לפלוני עבדי" - זכו (עצמן) בנכסים וקנו עצמן בני חורין. האומר: "כל נכסי נתונין לפלוני עבדי והשאר לשני" - זכה שני בראשון. רבי שמעון אומר: כל נכסי נתונין לפלוני עבדי חוץ מאחד מרבוא שבהן - לא אמר כלום. "חוץ מעיר פלונית ושדה פלונית" אף על פי שאין שם אלא אותה שדה ואותה העיר - זכה עבד זה בנכסים וקנה עצמו בן חורין. כשנאמרו דברים לפני רבי יוסי, אמר: "שפתיים ישק משיב דברים נכוחים" (משלי כד).

טה, האומר: "נתתי שדה פלונית לפלוני. ניתתיה לו". "נתונה לו". "תהא שלו" "והרי היא שלו" - הרי היא שלו. "יטול פלוני נכסי, ויקנה פלוני, ויחלק פלוני בנכסי, ויזכה פלוני בנכסי" - הרי זו במתנה. "תנתן לו" - רבי אומר: זכה. ויחכמים אומרים: לא זכה, וכופין את היורשין לקים דברי המת. האומר: "עשיתי פלוני עבדי בן חורין". "עשיתו בן חורין". "עושה אני אותו בן חורין". "הרי הוא בן חורין" - הרי בן חורין. "יעשוהו בן חורין" - רבי אומר: זכה. ויחכמים אומרים: לא

זְכָה, וְכוֹפִין אֶת הַיּוֹרְשִׁין לְקַיֵּם דְּבָרֵי הַמֵּת.
רַבֵּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: הַכּוֹתֵב
דְּיוֹסְתָמִין בְּלִע"ז - הָרִי זֶה כִּמְתַנָּה.

מִסְכַּת בְּבֵא בְּתָרָא פְּרָק עֲשִׂירִי

י, א הָאוֹמֵר: "נִתְתִּי שְׂדֵה פְּלוֹנִית לְפְלוֹנִי".
וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא נָתַן לִי כְלוּם" - לֹא אָמַר
כְלוּם, שְׂמָא זְכָה לוֹ עַל יְדֵי אַחֵר. וְאִם אָמַר:
"כִּתְבִּיתִי שְׂטֵר וְנִטְלִיתִי מֵעוֹת וְנִתְתִּי לוֹ".
וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא נִטְלִיתִי" - הוֹדָאֵת בְּעַל דִּין
כְּמָאָה עֵדִים. הָאוֹמֵר: "עֲשִׂיתִי פְּלוֹנִי עִבְדִּי
בֶּן חוֹרִין". וְהוּא אוֹמֵר: "לֹא עֲשִׂאֲנִי" - לֹא
אָמַר כְלוּם, שְׂמָא זְכָה לוֹ עַל יְדֵי אַחֵר. וְאִם
אָמַר: "כִּתְבִּיתִי שְׂטֵר וְנִתְתִּי לוֹ". וְהוּא
אוֹמֵר: "לֹא נִטְלִיתִי" - הוֹדָאֵת בְּעַל דִּין
כְּמָאָה עֵדִים.

יב הָאִשָּׁה שֶׁהִיתָה יוֹרֶשֶׁת, וְעַמְדָּה
וְהִשְׁבִּיחָה אֶת הַנְּכָסִים וְהִבְאֵתָם לִידֵי הַרְבוּי
- לֹא תֹאמַר: "תָּנוּ לִי מָה שֶׁהִשְׁבַּחְתִּי אֶת
הַנְּכָסִים". וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אִם יֵשׁ שֵׁם נְכָסִים
שֵׁיִשׁ לָהֶן אַחֲרֵיית - גּוֹבָה כְּתַבְתָּהּ. וְאִם לֹא
- אִין גּוֹבָה כְּתַבְתָּהּ אֲלֵא לְפִי חֲשׁוֹבֵן.
הָאֲחִין שֶׁהֵנִיחַ לָהֶן אֲבִיהֶן נְכָסִים, וְלֹא אֶחָד
מֵהֶן יֵשׁ לוֹ בָּנִים, וְעַמְדוֹ בְּנִיו שֶׁל זֶה
וְהִשְׁבִּיחוּ אֶת הַנְּכָסִים וְהִבְיִאוּם לְבֵית
הַרְבוּי - לֹא יֹאמֵר לוֹ: "תָּנוּ לִי מָה
שֶׁהִשְׁבִּיחוּ בְּנֵי אֶת הַנְּכָסִים". וְכֵן הֵן לֹא
יֹאמְרוּ לוֹ: "תָּן לָנוּ מָה שֶׁאָכְלוּ בְּנִיךָ" אֲלֵא
מָה שֶׁאָכְלוּ - אָכְלוּ מִן הָאֲמִצָּע, וְמָה
שֶׁהִשְׁבִּיחוּ - הִשְׁבִּיחוּ לְאֲמִצָּע. הָאֲחִים
שֶׁהֵנִיחַ לָהֶן אֲבִיהֶן נְכָסִים, וְעַמְדוֹ וְהִשְׁבִּיחוּ
- הִשְׁבִּיחוּ לְאֲמִצָּע. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אֲפִילוּ
הֵנִיחַ לָהֶן אֲבִיהֶן סֶפֶל אוֹ קַרְדֵּם וְהִשְׁבִּיחוּ,
מָה שֶׁהִשְׁבִּיחוּ - לְאֲמִצָּע. הָאֲחִין שֶׁנִּטְלָה
אֶחָד מֵהֶן מֵאֲתִים זֶוּו, וְהִלֵּךְ לְלַמֵּד תּוֹרָה אוֹ
לְלַמֵּד אֲמֻנוֹת - לֹא יֹאמֵר: "אֵלּוּ הֵייתִי כְּאֵן,
הֵייתִי נִזְוֵן מִן הָאֲמִצָּע". אֲלֵא אוֹמְרִים לוֹ:
"אֵלּוּ הֵייתִי כְּאֵן, הֵייתִי נִזְוֵן מִן הָאֲמִצָּע,
עַכְשָׁו שְׁנִזְוֹנְתָּ נִזְוֹנוֹת מִשְׁלַ עֲצָמְךָ". הָאֲחִין
שֶׁנִּעְשָׂה אֶחָד מֵהֶן גְּבַאֵי אוֹ אֲפּוֹלִמְטוּס,
אִם מִחֲמַת נְכָסִים נָפַל - נָפַל לְאֲמִצָּע. וְאִם

מִחֲמַת עֲצָמוֹ נָפַל - נָפַל לְעֲצָמוֹ. חָלָה
וְנִתְרַפָּא - נִתְרַפָּא מִשְׁל עֲצָמוֹ. אָמַר רַבֵּן
שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בְּמָה דְּבָרִים אֲמֹרִים?
בְּרַפּוּאָה שֵׁיִשׁ לָהּ קֶצְבָּה, אֲבָל רַפּוּאָה שֵׁאִין
לָהּ קֶצְבָּה - נִתְרַפָּא מִן הָאֲמִצָּע. נִשְׂאוּ נָשִׁים
וְהִכְנִיסוּ לָהֶם שְׂדוֹת - זֶה נוֹטֵל אֶת שֶׁהוּא
שְׁלוֹ, וְזֶה נוֹטֵל אֶת שֶׁהוּא שְׁלוֹ. וְאִם הִיתָה
הוֹצָאָה מִן הָאֲמִצָּע - מְבִיאִין לְאֲמִצָּע
וְחוֹלְקִין. הִכְנִיסוּ לָהֶן כְּלִים - זֶה נוֹטֵל אֶת
שֶׁהוּא מְכִיר, וְזֶה נוֹטֵל אֶת שֶׁהוּא מְכִיר,
וְהִשְׂאָר מְבִיאִין לְאֲמִצָּע וְחוֹלְקִין. עֲשׂוּ
כְלִים לְנִשְׁיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם - הָרִי הֵן שֶׁל עֲצָמָן.
עֲשׂוּ כְלִים לְעֲצָמָן - מְבִיאִין לְאֲמִצָּע
וְחוֹלְקִין.

יג שֶׁלַח הָאֵב שׁוֹשְׁבֵינּוֹת, כִּשְׁהִיא חוֹזֶרֶת -
חוֹזֶרֶת בְּעִינֶיהָ. נִשְׁתַּלַּח לְאֵב שׁוֹשְׁבֵינּוֹת,
כִּשְׁהִיא נִגְבִּית - נִגְבִּית מִן הָאֲמִצָּע.
הַשׁוֹשְׁבֵינּוֹת - אִין בָּהּ מִשׁוּם רַבִּית. חֲמִשָּׁה
דְּבָרִים נֹאמְרוּ בַּשׁוֹשְׁבֵינּוֹת: אִין בָּהּ מִשׁוּם
רַבִּית, וְחוֹזֶרֶת בְּעִינֶיהָ, וְנִגְבִּית מִן הָאֲמִצָּע,
וְאִין הַשְׁבִּיעִית מִשְׁמַטְתָּהּ, וְאִין הַבְּכוֹר
נוֹטֵל בָּהּ פִּי שְׁנַיִם. עֲשֵׂה עִמּוֹ שׁוֹשְׁבֵינּוֹת
בְּפִמְבִּי, וּמִבְקֵשׁ שִׁיעֲשֵׂה עִמּוֹ בְּצִנְעָא - יְכוֹל
לוֹמַר לוֹ: "כְּדָרְךָ שֶׁעֲשִׂיתָ עִמִּי בְּפִמְבִּי, אֶף
אֲנִי אֶעֱשֶׂה עִמָּךְ בְּפִמְבִּי". עֲשֵׂה עִמּוֹ
בְּכַתּוּלָהּ, וּמִבְקֵשׁ שִׁיעֲשֵׂה עִמּוֹ בְּאֵלְמָנָה -
יְכוֹל לוֹמַר לוֹ: "כְּדָרְךָ שֶׁעֲשִׂיתָ עִמִּי
בְּכַתּוּלָהּ, כֶּף אֲנִי עוֹשֶׂה עִמָּךְ בְּכַתּוּלָהּ".
עֲשֵׂה עִמּוֹ שׁוֹשְׁבֵינּוֹת בְּאִשָּׁה אַחַת, וּמִבְקֵשׁ
שִׁיעֲשֵׂה עִמּוֹ בְּשֵׁתֵי נָשִׁים - יְכוֹל לוֹמַר לוֹ:
לְכַשְׁתִּשָּׂא אִשָּׁה אַחֲרַת, אֲבִיא לָךְ בְּשִׁנְיָהּ.

יד הַשּׁוֹלַח סְבֻלוֹנוֹת לְבֵית חֲמִיו, וְאָכַל שֵׁם
שְׁבַעֵי בָּנִים אוֹ דְבָרִים אַחֲרֵים, מָה שֶׁאָכְלוּ -
אָכְלוּ, וְהַסְבֻלוֹנוֹת - קִימוֹת בְּמִקּוֹמָן.
הַשּׁוֹלַח סְבֻלוֹנוֹת לְבֵית חֲמִיו, דְּבָרִים
שֶׁדָּרְכָן לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּבֵית חֲמִיָּה - אִין
צְרִיכָה לְהַחְזִיר בִּידָהּ. וְשֵׁאִין דָּרְכָן
לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּבֵית חֲמִיָּה - צְרִיכָה
לְהַחְזִיר בִּידָהּ. מִתָּהּ, דְּבָרִים שֶׁדָּרְכָן
לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּחִיָּה - אִין הָאֵב צְרִיךְ

להחזיר. ושׂאין דרכן להשתמש בהן בחייה - האב צריך להחזיר.

י, ה בריא שכתב נכסיו מתנה, אף על פי שלא שיר קרקע כל שהוא - מתנתו קימת. שכיב מרע - מוציא מיד. מיד מי הוא מוציא? מידן. והן - אין מוציאין מידו; דברי רבי יעקב. רבי נתן אומר: אם היה שכיב מרע - הן צריכין להביא ראיה שהיה בריא. ואם היה בריא - צריך הוא להביא ראיה שהיה שכיב מרע.

י, ה המסכן שחלק נכסיו על פיו, בין בחול בין בשבת - דברי המת יעשו. אבל בריא - עד שיקנה בכסף ובשטר ובחזקה. רבי אליעזר אומר: נכסים שיש להן אחריות - נקנין בכסף בשטר ובחזקה. ושׂאין להן אחריות - אין נקנין אלא במשיכה. אמר רבי אליעזר: מעשה במדוני אחד שהיה בירושלים והיו לו מטלטלין הרבה, והיה מבקש לתנם במתנה, אמרו: אי אתה יכול מפני שאין לך קרקע! עמד וקנה סלע אחת סמוך לירושלים, אמר: "צפוננו של זה ועמו מאה חביות של יין נתונות לפלוני". "דרומו של זה ועמו מאה חביות של יין נתונות לפלוני" וקימו את דבריו. במה דברים אמורים? בחול, אבל בשבת - לא יעשה, ואם עשה - עשוי. רבי יהושע אומר: בחול אמרו, קל וחמר בשבת; דברי רבי מאיר. רבי יהודה ורבי אלעזר אומר: במה דברים אמורים? בחול, אבל בשבת - לא יעשה, ואם עשה - עשוי. רבי יהושע אומר: בשבת אמרו, קל וחמר בחול.

י, ז נפל הבית עליו ועל אמו, הואיל אלו ואלו באין מכת ירושה - אלו ואלו מודים שיחלוקו. אמר רבי עקיבה: מודה אני בזה כדברי בית הלל שהנכסים בחזקתן.

בס"ד

0084 845769684

עצרתו אמונה בזו מיינ טויר?

יא, מיטן אויבערשטנ'ס הילף!

סיונט אויך אויף עס צו
באקומען וועבנטליך
אויף די פאסט

וויסן אירע טעקסט:

718-387-2691

אמעיל צו:

subscribe@kerenhadfusa.org

<p>28</p> <p>ראשון Sunday</p> <p>Candle Lighting 7:31 הדלקת הנרות</p>	<p>כ</p> <p>20</p>	<p>4th Day Chol Hamoed</p> <p>ד רחוק מ"מ פסח, ה לעומר</p> <p>5:58 _____ נץ החמה 9:25 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:34 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:02 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: בבא מציעא ס' ירושלמי: ערובין מה • תוספתא: ב"ב ד ב"ך: שמואל א כח-נט • רמב"ם: מתנות עניים ז</p>
<p>29</p> <p>שני Monday</p> <p>Candle Lighting 9:03 הדלקת הנרות</p>	<p>כא</p> <p>21</p>	<p>7th Day Pesach</p> <p>שבועי של פסח, ו לעומר</p> <p>5:57 _____ נץ החמה 9:24 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:34 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:03 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: בבא מציעא סא • ירושלמי: ערובין מו • תוספתא: ב"ב ה ב"ך: שמואל א ל-לא • רמב"ם: מתנות עניים ח</p>
<p>30</p> <p>שלישי Tuesday</p> <p>Yom Tov Ends 9:04 זמן מוצי"ט</p>	<p>כב</p> <p>22</p>	<p>8th Day Pesach / Yizkor</p> <p>אחרון של פסח, יזכור, ז לעומר</p> <p>5:56 _____ נץ החמה 9:24 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:33 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:04 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: בבא מציעא סב • ירושלמי: ערובין מז • תוספתא: ב"ב ו ב"ך: שמואל א ב-א • רמב"ם: מתנות עניים ט</p>
<p>1</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>כג</p> <p>23</p>	<p>אסרו חג, ח לעומר</p> <p>5:54 _____ נץ החמה 9:23 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:33 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:05 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: בבא מציעא סג • ירושלמי: ערובין מח • תוספתא: ב"ב ז ב"ך: שמואל ב ג-ד • רמב"ם: מתנות עניים י</p>
<p>2</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>כד</p> <p>24</p>	<p>ט לעומר</p> <p>5:53 _____ נץ החמה 9:22 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:32 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:06 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: בבא מציעא סד • ירושלמי: ערובין מט • תוספתא: ב"ב ח ב"ך: שמואל ב ה-ו • רמב"ם: תרומות א</p>
<p>3</p> <p>ששי Friday</p> <p>Candle Lighting 7:36 הדלקת הנרות</p>	<p>כה</p> <p>25</p>	<p>י לעומר</p> <p>5:52 _____ נץ החמה 9:22 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:32 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:07 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: בבא מציעא סה • ירושלמי: ערובין נ • תוספתא: ב"ב ט ב"ך: שמואל ב ז-ח • רמב"ם: תרומות ב</p>
<p>4</p> <p>שבת Shabbos</p> <p>Shabbos Ends 9:08 זמן מוצי"ק</p>	<p>כו</p> <p>26</p>	<p>אחרי, מנחה"ח, יא לעומר, בוקא</p> <p>5:51 _____ נץ החמה 9:21 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:31 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:08 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: בבא מציעא סו • ירושלמי: ערובין נא • תוספתא: ב"ב י ב"ך: שמואל ב ט-י • רמב"ם: תרומות ג</p>

מבצעים חודש אייר המולד: מיטואך פארמיטאג 41 מינוט און 8 חלקים נאך 11

דערנױיטער דיך פון רשעים אז די זאלסט נישט ווערן געשטראפט אינאיינעם
מיט זיי. ווער עם איז מלמד זכות אויף א רשע, ווערט ער אויף אנגערופן א
רשע.

(ספר המדות אות ה'רמקת רשעים סמן ב' וסימן ו')